

การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

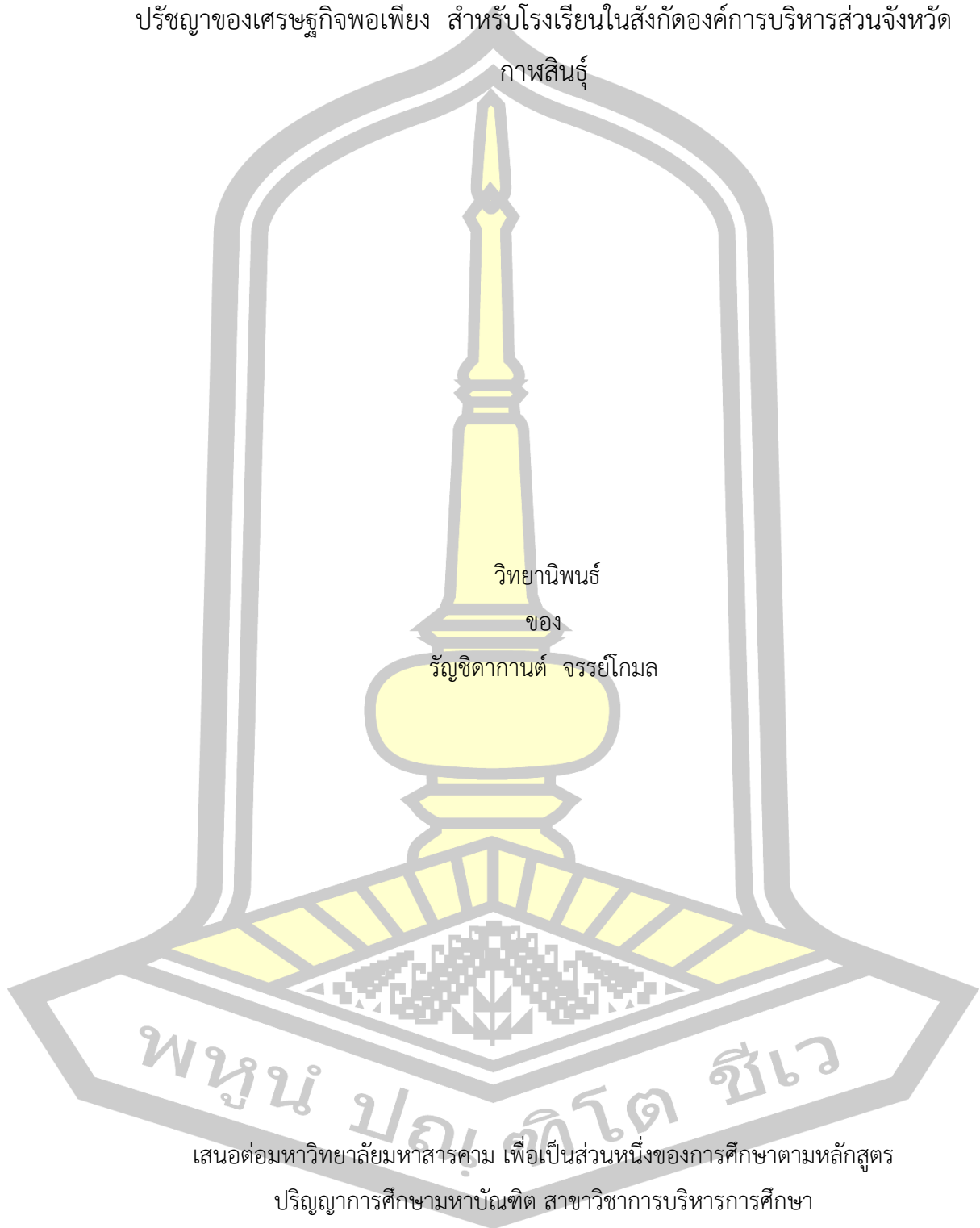
วิทยานิพนธ์
ของ
รัฐชิตากานต์ จรรย์โกมล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2560

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

กาฬสินธุ์

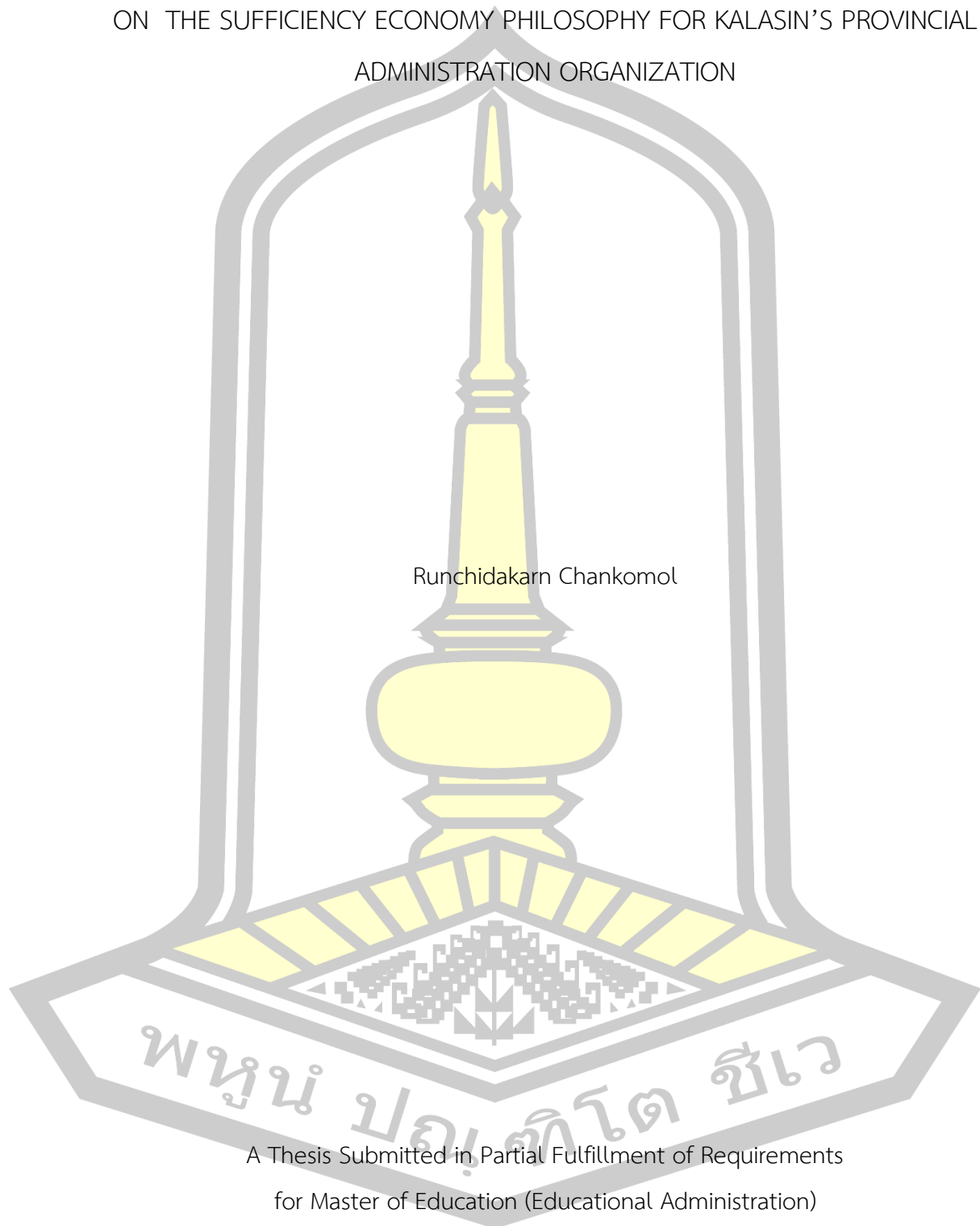

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2560

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

THE DEVELOPMENT OF CURRICULUM AND LEARNING ACTIVITIES BASED
ON THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY FOR KALASIN'S PROVINCIAL
ADMINISTRATION ORGANIZATION

Runchidakarn Chankomol

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration)

Academic Year 2017

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางรัฐชิตากานต์ จรรย์
โกมล แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์)

.....กรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. จำเนียร พลหาญ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(ผศ. ดร. กริสน์ ชัยมุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วัน.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์		
ผู้วิจัย	รัชชิตากานต์ จรรย์โกมล		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. สุธรรม ธรรมทัศนันท์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2560 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 14 คน และครูผู้สอน 207 คน รวม 221 คน จากโรงเรียน 12 โรง ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จากนั้นสุ่มประชากรอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Random Sampling) ของประชากรตามสถานภาพ และวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ตอนที่ 2 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตอนที่ 2 การประเมินแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน (ชุดเดิม) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้

สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย 4 ด้าน 1) ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 8 แนวทาง 2) ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 9 แนวทาง 3) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 11 แนวทาง 4) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 10 แนวทาง ผลการประเมินพบว่า แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การบริหารจัดการหลักสูตร, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

TITLE	THE DEVELOPMENT OF CURRICULUM AND LEARNING ACTIVITIES BASED ON THE SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY FOR KALASIN'S PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION		
AUTHOR	Runchidakarn Chankomol		
ADVISORS	Associate Professor Sutham Thamatasenahant , Ed.D		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2017

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) study current conditions and desirable conditions of curriculum administration and learning activities based on philosophy of sufficiency economy for Kalasin's provincial administration organization schools. 2) develop a guideline of curriculum administration and learning activities based on philosophy of sufficiency economy for Kalasin's provincial administration organization schools through research methodology and development (Research and development). Proceeded into 2 phases, in the phase 1 is to study current conditions and desirable conditions. In Step1, examples are namely, 221 people of school directors and teachers in schools at Kalasin's provincial administration organization schools by using R.V. Krejcie & D.W. Morgan's table size then, using random sampling. The research instruments were questionnaire and statistics used were average, standard deviation. Indispensable index sequence for step 2 is to study three schools best practice and target groups namely school administrators, head of the group learning department and nine related teachers by selecting purposive sampling techniques. The instruments used were structured interview. In the phase 2 is to developing a Guideline of curriculum administration and learning activities based on philosophy of sufficiency economy. In the step 1, Focus group and target group are 9 experts by using purposive sampling technique. The instruments used were consistency index, average and standard deviation. Step 2: developing a Guideline of

curriculum administration and learning activities based on philosophy of sufficiency economy for Kalasin's provincial administration organization schools, target group 9 experts (original).

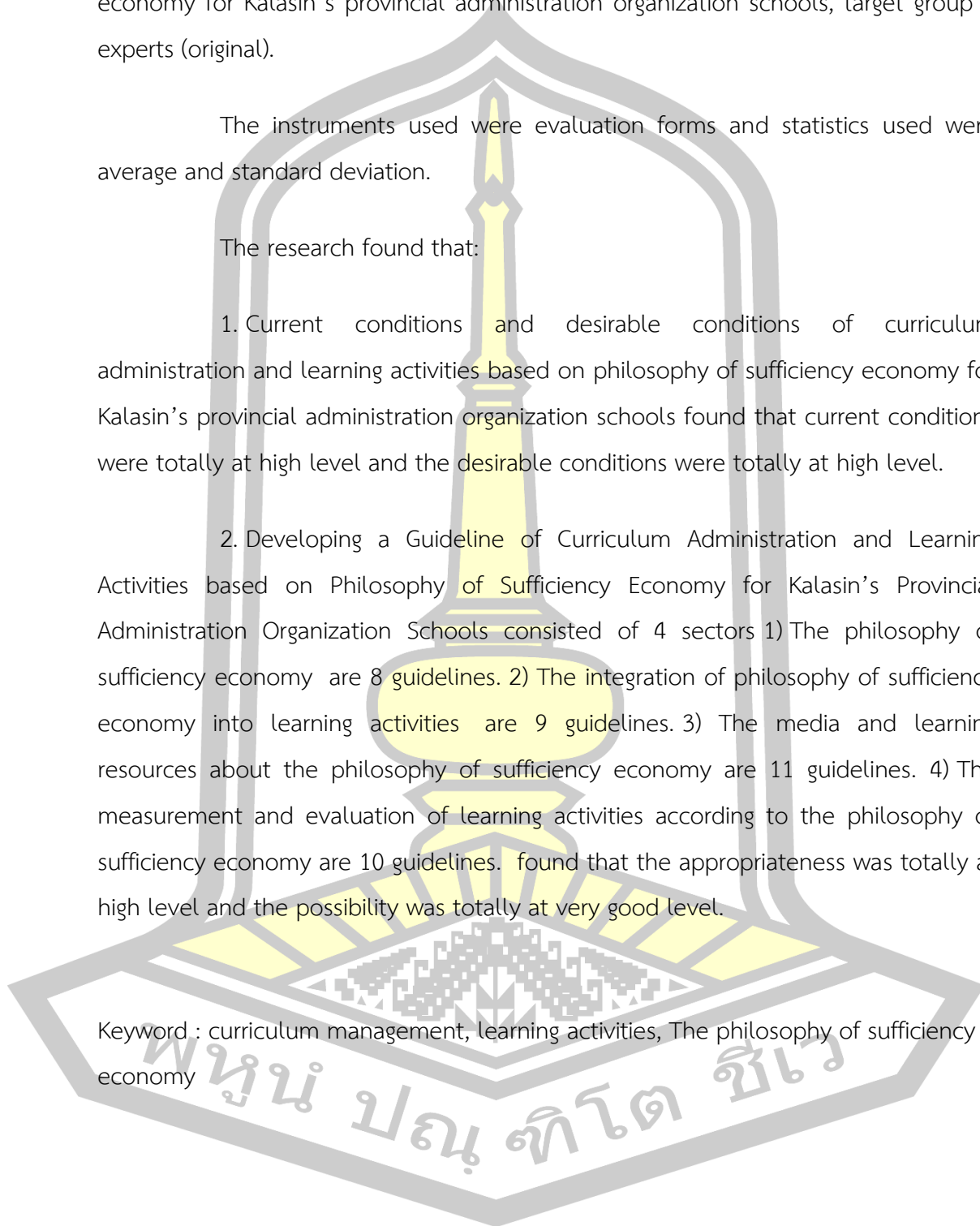
The instruments used were evaluation forms and statistics used were average and standard deviation.

The research found that:

1. Current conditions and desirable conditions of curriculum administration and learning activities based on philosophy of sufficiency economy for Kalasin's provincial administration organization schools found that current conditions were totally at high level and the desirable conditions were totally at high level.

2. Developing a Guideline of Curriculum Administration and Learning Activities based on Philosophy of Sufficiency Economy for Kalasin's Provincial Administration Organization Schools consisted of 4 sectors 1) The philosophy of sufficiency economy are 8 guidelines. 2) The integration of philosophy of sufficiency economy into learning activities are 9 guidelines. 3) The media and learning resources about the philosophy of sufficiency economy are 11 guidelines. 4) The measurement and evaluation of learning activities according to the philosophy of sufficiency economy are 10 guidelines. found that the appropriateness was totally at high level and the possibility was totally at very good level.

Keyword : curriculum management, learning activities, The philosophy of sufficiency economy

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ ประธานกรรมการสอบ อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ กรรมการสอบผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อเสนอแนะตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ จนเป็นวิทยานิพนธ์ที่เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ให้ความกรุณา ให้คำแนะนำที่ดีตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ขอขอบพระคุณนางธนิศา กุลสุวรรณ ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นางสุมิตรา ภูพลา ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ นายมานิต เหลื่อมกุมมาร ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ นายคงเดช ทรบรรมณ์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ และอาจารย์ ดร. ทศน์ศิริรินทร์ สว่างบุญ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนทุกท่าน ในการให้ความช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ สละเวลาให้ข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และทุกคนในครอบครัวที่คอยให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของวิจัยเล่มนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้รับอบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยมีความมานะ พยายาม อุตุน จนประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

รัฐชิตากานต์ จรรย์โกลม

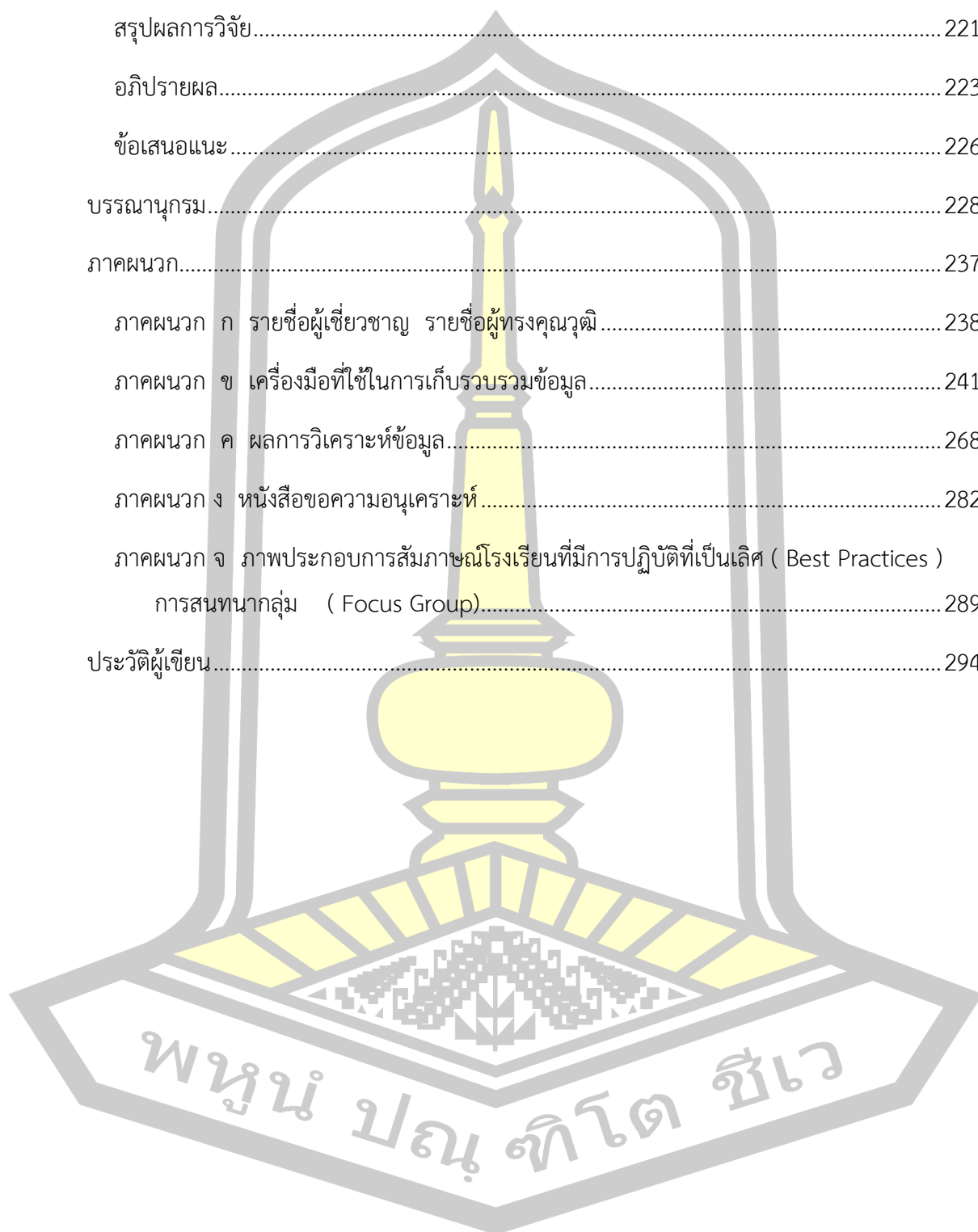
พูน ปรณ ทิโต ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารการศึกษา.....	12
การบริหารสถานศึกษา.....	13
การจัดการเรียนรู้.....	14
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	23
การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	26
การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา.....	29

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักของ เศรษฐกิจพอเพียง.....	33
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น	64
การสนทนากลุ่ม (Focus Group Technique).....	68
การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)	76
บริบทองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์.....	81
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	88
งานวิจัยในประเทศ.....	88
งานวิจัยต่างประเทศ.....	101
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	107
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการ หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์	109
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์	116
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	124
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	124
ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	124
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์	125
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 2 ยกร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์.....	171
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	221

ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	221
สรุปผลการวิจัย.....	221
อภิปรายผล.....	223
ข้อเสนอแนะ.....	226
บรรณานุกรม.....	228
ภาคผนวก.....	237
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	238
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	241
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	268
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	282
ภาคผนวก จ ภาพประกอบการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) การสนทนากลุ่ม (Focus Group).....	289
ประวัติผู้เขียน.....	294

สารบัญตาราง

หน้า

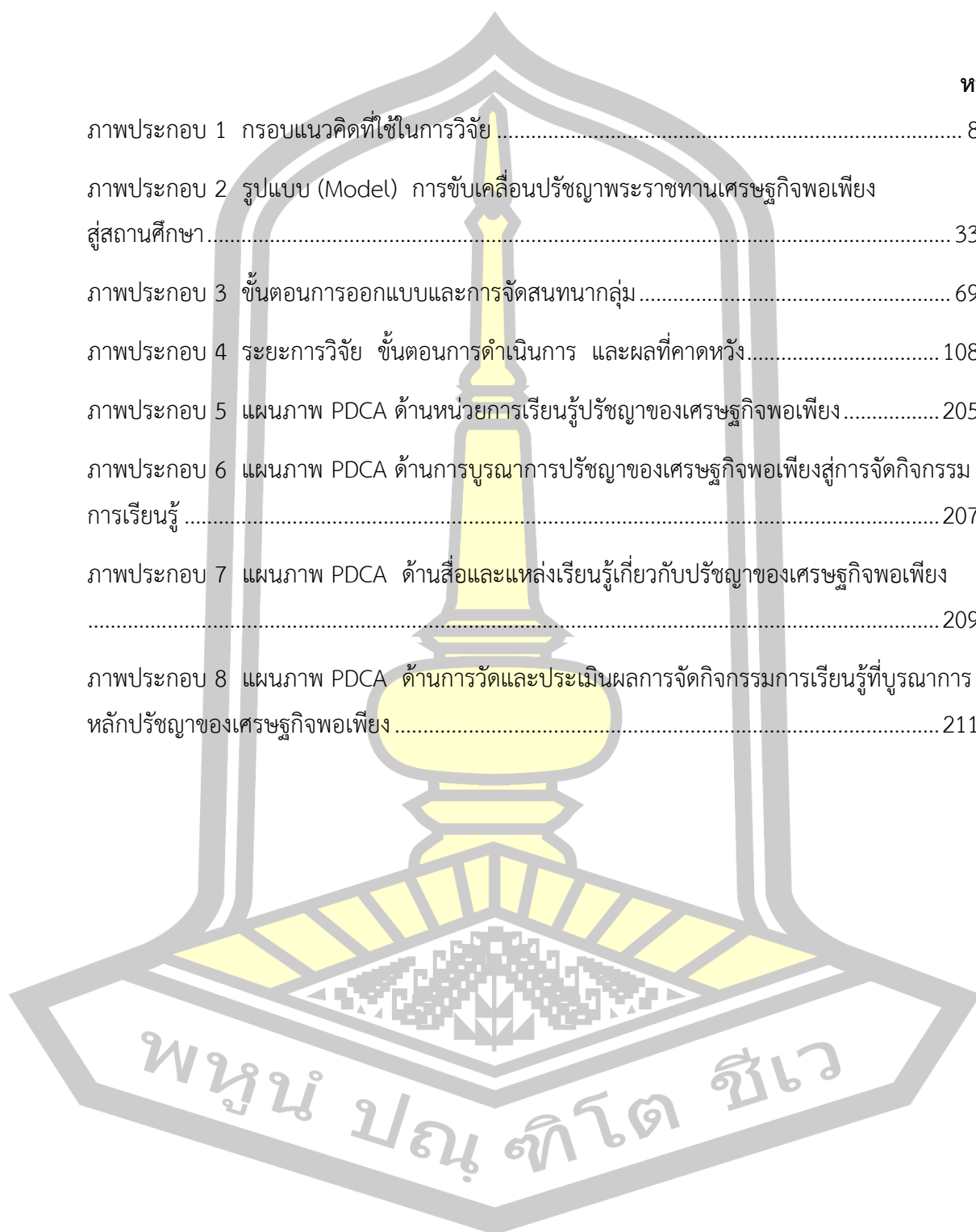
ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	53
ตาราง 2 ข้อมูลโรงเรียน จำนวนผู้บริหาร ครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์.....	82
ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	110
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน (N=221).....	126
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน.....	128
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหน่วยการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	129
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบูรณาการ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	132
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	135
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	138

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI Modified) และลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวม.....	141
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI Modified) และลำดับความต้องการจำเป็น	
ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	142
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI Modified) และลำดับความต้องการจำเป็น	
ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	145
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI Modified) และลำดับความต้องการจำเป็น	
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	147
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI Modified) และลำดับความต้องการจำเป็น	
ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	149
ตาราง 15 ผลการศึกษาด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	156
ตาราง 16 ผลการศึกษาด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	161
ตาราง 17 ผลการศึกษาด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	166

ตาราง 18 ผลการศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	170
ตาราง 19 สักระยะข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เพื่อจัดร่างแนวทางการพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	172
ตาราง 20 สักระยะข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เพื่อจัดร่างแนวทางการพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	177
ตาราง 21 สักระยะข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เพื่อจัดร่างแนวทางการพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	180
ตาราง 22 สักระยะข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เพื่อจัดร่างแนวทางการพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	185
ตาราง 23 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผลการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์	189
ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม	212
ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ รายด้าน	214

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ภาพประกอบ 2 รูปแบบ (Model) การขับเคลื่อนปรัชญาพระราชทานเศรษฐกิจพอเพียง สู่สถานศึกษา.....	33
ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนการออกแบบและการจัดสนทนากลุ่ม.....	69
ภาพประกอบ 4 ระยะเวลาวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง.....	108
ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	205
ภาพประกอบ 6 แผนภาพ PDCA ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรม การเรียนรู้.....	207
ภาพประกอบ 7 แผนภาพ PDCA ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	209
ภาพประกอบ 8 แผนภาพ PDCA ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	211

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

“เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดินเปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกต้องรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็มด้วยซ้ำไป” พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จากวารสารชัยพัฒนาประจำเดือนสิงหาคม 2542 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับชาติ ทั้งในการพัฒนา การบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่ต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำ วิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้าง พื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึก ในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนดำเนินชีวิตด้วยความ อดทน มีความเพียร มีสติ และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลก ภายนอกได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ยังคงยึด หลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” รวมทั้ง “สร้าง สมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติและขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ เพื่อให้การพัฒนาและบริหารประเทศเป็นไปบนทางสายกลางเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่าง บูรณาการ ทั้งคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง โดยมีการวิเคราะห์อย่าง “มี เหตุผล” และใช้หลัก “ความพอประมาณ” ให้เกิดความสมดุลระหว่างมิติทางวัตถุกับจิตใจของคนใน ชาติความสมดุลระหว่างความสามารถในการพึ่งตนเอง กับการแข่งขันในเวทีโลก ความสมดุลระหว่าง สังคมชนบทกับสังคมเมืองเตรียม “ระบบภูมิคุ้มกัน” ด้วยการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เพียงพอ

พร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในประเทศ ทั้งนี้การขับเคลื่อนกระบวนการ พัฒนาทุกขั้นตอนต้องใช้ “ความรู้” ในการพัฒนาต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบ เป็นไปตามลำดับขั้นตอน และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทย รวมทั้งเสริมสร้างศีลธรรมและสำนึกใน “คุณธรรม” จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตด้วย “ความเพียร” จะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับปัจเจกครอบครัวชุมชน สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวการดำเนินชีวิตและวิถีปฏิบัติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 30 ปี โดยใช้หลักความพอประมาณความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวและทรงเตือนคนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาเป็นขั้นตอนถูกต้องตามหลักวิชาการและคุณธรรมเป็นกรอบในการปฏิบัติและการดำรงชีวิตในช่วงประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในปี 2540 นับเป็นบทเรียนสำคัญที่ทำให้ประชาชนเข้าใจถึงการพัฒนาระทรวงศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลส่งผลสู่การดำเนินชีวิตบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียนผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (ปริญานุช พิบูลสรารุช, 2550) ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความพอเพียง อันหมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์ สุจริต และให้ความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สุนัย เศรษฐบุญสร้าง, 2550)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เริ่มดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาตั้งแต่วันที่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549 โดยกำหนดนโยบายให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการร่วมดำเนินการโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาโดยนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วยหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขอันประกอบด้วย พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และมีความรู้ มีคุณธรรม ซึ่งจะนำไปสู่ชีวิตเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีความสมดุล มั่นคงและยั่งยืนในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่

สถานศึกษาส่วนของกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการใน 3 ระดับ คือ (1) ระดับชาติ (2) ระดับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และ (3) ระดับปฏิบัติการ (ถวัลย์ มาศจรัส, 2550) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศจุดเน้นคุณภาพผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยให้ความสำคัญและมีความเชื่อมั่นว่า หากสถานศึกษาได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้เป็นวิถีปฏิบัติของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้วจะทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ อยู่อย่างพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดนโยบายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สถานศึกษาอย่างมีคุณภาพครบทุกแห่งภายในปี พ.ศ. 2556 โดยได้จัดทำยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาทุกโรงเรียน ปี พ.ศ. 2554-2556 จัดแบ่งสถานศึกษาในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์นี้ เป็น 4 ประเภท ได้แก่ สถานศึกษาทั่วไป สถานศึกษาพอเพียง สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ และศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554) จากนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่ง ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาจัดการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วย ในการนำหลักปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักคือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งได้กำหนดไว้ใน สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 1-4 ในมาตรฐาน ส.3.1-ส.3.2 (ถวัลย์ มาศจรัส, 2550)

โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2560 มีทั้งสิ้นจำนวน 12 โรงเรียน ผู้บริหาร จำนวน 37 คน ครูผู้สอน จำนวน 529 คน จากการรายงานการประเมินตนเองผลการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียนในรอบปีการศึกษา 2560 และการใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์ห้วงค์กร (Swot Analysis) พบว่า ผู้เรียนในปัจจุบัน ยังขาดทักษะในการใช้ชีวิต คิดไม่รอบคอบ คิดไม่กว้างไกล ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ทำให้มีผลกระทบต่อกรดำเนินชีวิตและเมื่อไม่สามารถสร้างความสมดุลในชีวิตได้เมื่อมาศึกษาเรียนรู้ก็ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่เป็นที่น่าพอใจ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงได้มีเป้าหมายในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้ในการจัดการศึกษา โดยจุดประสงค์สำคัญของการขับเคลื่อน คือ การทำให้ผู้เรียนรู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรมบ่มเพาะให้มีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสาระเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสอนให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุล ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เห็น

คุณค่าของทรัพยากรต่างๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยม ความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของโลกยุคปัจจุบัน รู้ว่าตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งในสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของโลก ซึ่งทุกการกระทำของตนย่อมมีผลและเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในโลกที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ดังนั้นโรงเรียนและครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังให้เกิดความสมดุลและความเข้มแข็งภายในจิตใจของผู้เรียน ซึ่งหากจะดำเนินการได้ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ในปัจจุบันโรงเรียนและครูส่วนมากยังมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจไม่มากพอ จึงทำให้การนำไปใช้ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่ทำหน้าที่เป็นคณะทำงานของโรงเรียนได้ตระหนักเห็นความสำคัญของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงตระหนักที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน ครู และสถานศึกษา และเพื่อขับเคลื่อนการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับใด
2. การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
2. ได้แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากหนังสือ ตำราของนักวิชาการ มี 4 ด้าน (ถวัลย์ มาศจรัส, 2550; กระทรวงศึกษาธิการ, 2550; กระทรวงศึกษาธิการ, 2554; กระทรวงศึกษาธิการ, 2557; กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559) ได้อิงค์ประกอบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังนี้

ด้านที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ด้านที่ 2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ด้านที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ด้านที่ 4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ขอบเขตประชากร / กลุ่มตัวอย่าง / ผู้ให้ข้อมูล

2.1 ประชากร

การนำเสนอขอบเขตประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัย จึงลำดับการนำเสนอเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2560 จำนวนโรงเรียน 12 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 566 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2560 โดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้ตารางกำหนดขนาดของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie, 1970) จากนั้นสุ่มตัวอย่างประชากรอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Random Sampling) ของประชากรตามสถานภาพ และวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 221 คน

ตอนที่ 2 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 3 คน ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ยกร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

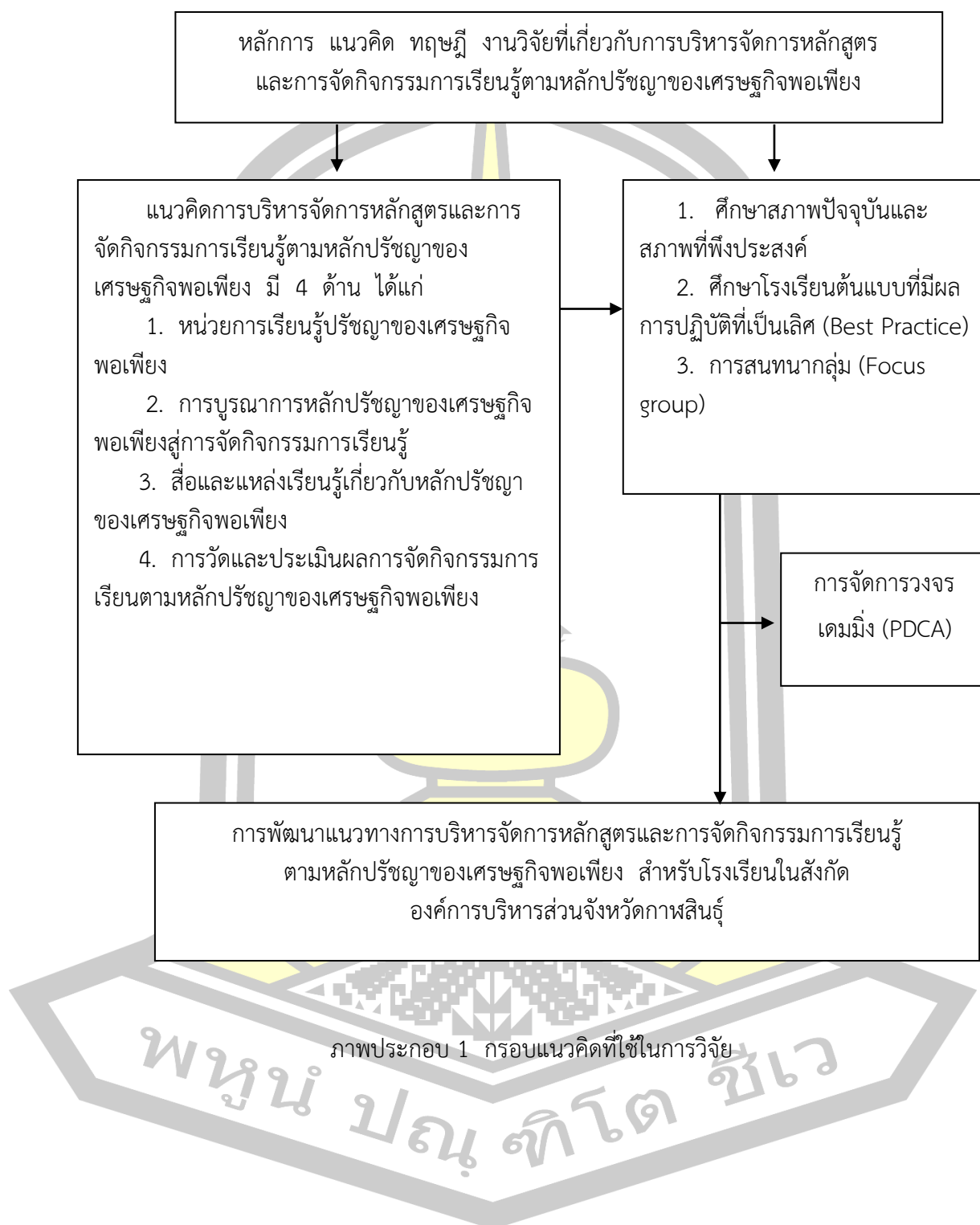
ตอนที่ 2 การประเมินการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วย นักวิชาการด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยได้ศึกษาเอกสาร ตำราของนักวิชาการ ดังนี้ (ถวัลย์ มาศจรัส, 2550; กระทรวงศึกษานิเทศ, 2550; กระทรวงศึกษานิเทศ, 2554; กระทรวงศึกษานิเทศ, 2557; กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559) มี 4 ด้าน ได้แก่

- ด้านที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านที่ 2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้อ
- ด้านที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ด้านที่ 4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การนำเอาแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล โดยมี 4 ด้าน ดังนี้

1.1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ โดยมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณีหรือการเรียนรู้ ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูในโรงเรียนมีการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทยรวมทั้งการพัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน

1.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือจัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง วิธีการแก้ไขปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ประกอบด้วย การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน การจัดทำการใช้สื่อหรือแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการวัดประเมินผล การจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. สภาพปัจจุบัน หมายถึง การปฏิบัติหรือการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ 4 ด้าน ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สิ่งที่ต้องการในการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ในแนวทาง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ในปีการศึกษา 2560

6. ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ในปีการศึกษา 2560

7. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ในปีการศึกษา 2560

วิทยาลัยเทคโนโลยี ชีวะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นประโยชน์ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย กระบวนการวิจัย และการพัฒนาแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น 12 ประเด็น ดังนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษา
3. การจัดการเรียนรู้
 - 3.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้
 - 3.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้
 - 3.3 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้
 - 3.4 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้
 - 3.5 หลักพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้
 - 3.6 ลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ดี
 - 3.7 ความหมายของการเรียนรู้
4. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.1 ความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.2 ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง
5. การจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
7. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักของเศรษฐกิจพอเพียง
8. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
9. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Technique)
10. การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)
11. บริบทองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
12. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

12.1 งานวิจัยในประเทศ

12.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา ได้มีนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา ดังนี้

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2542) ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรมคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

หวน พินรุพันธ์ (2545) ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาไว้ว่า กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ค่านิยมหรือคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่างๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้ให้ความหมายการบริหารการศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษาหมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มคน เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถและความเป็นคนดีที่หมายถึงการดำเนินงานของกลุ่มคน ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของครูใหญ่กับครูน้อยในโรงเรียน อธิการบดีร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยรัฐ กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับอธิบดีกรมต่างๆ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่างๆ และกลุ่มคนบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น การจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้น จะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดหาอาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีวินัยและอื่นๆ ซึ่งการดำเนินงานเหล่านี้รวมเรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานบริหารการศึกษา” นั่นเอง

กล่าวโดยสรุป การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มคนที่เกี่ยวกับการวางแผน การจัดองค์กร เพื่อให้สมาชิกในสังคมมีความเจริญงอกงาม โดยการถ่ายทอด

ความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดการ สิ่งแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลได้เกิดการเรียนรู้

การบริหารสถานศึกษา

ความหมายการบริหารสถานศึกษา ได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

วิโรจน์ สารรัตน์ (2542) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการศึกษาแนวใหม่ที่มุ่งให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้โดยการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและตัดสินใจดำเนินงานในขอบเขตที่รับผิดชอบโดยให้ประชาชนองค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ อย่างเหมาะสม

พนัส หันนาคินทร์ (2542) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการช่วยเหลือส่งเสริมให้โรงเรียนได้ดำเนินกิจกรรมประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) ได้ให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้ว่าเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนต่างๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้น จะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการ เพราะการดำเนินงานต่างๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ช่วยงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญาความสามารถ ความถนัดและความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

กล่าวโดยสรุป การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารและการให้ความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อบริหารงานทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิดและความสามารถ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นการตั้งใจกระทำให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่ดีย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้สอนที่สอนอย่างมีหลักการมีความรู้และมีทักษะ จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความหมายและมีคุณค่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้กระบวนการเรียนรู้มีได้จำกัดว่าจะต้องเกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ หรือที่เรียกกันว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องเรียนรู้ให้เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและสัมฤทธิ์ผล

1. ความหมายของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ ไม่ใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาโดยใช้วิธีการบอกให้จดจำ และนำไปท่องจำเพื่อการสอบเท่านั้น แต่การจัดการเรียนรู้เป็นศาสตร์อย่างหนึ่งซึ่งมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่านั้น กล่าวคือ วิธีการใดก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เรียกได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในทัศนะต่างๆ ดังนี้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2553) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้คือสถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้เกิดขึ้น ได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียนผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่
3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล

Hough and Duncan (1970) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษาความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

Good (1975) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้ว่าการจัดการเรียนรู้คือการกระทำอันเป็นการอบรมสั่งสอนผู้เรียนในสถาบันการศึกษา

Hills (1982) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้คือกระบวนการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

Moore (1992) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้คือพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่ยพยายามช่วยให้บุคคลอื่นได้เกิดการพัฒนาตนในทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพนอกจากนั้นยังมีผู้ให้ความหมาย ของการจัดการเรียนรู้ไว้อีกหลายทัศนะ เช่น การจัดการเรียนรู้ คือ การจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ อันก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่าย ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามและพัฒนาการทั้งทางกายและทางสมอง อารมณ์และสังคม

การจัดการเรียนรู้ คือ การอบรมผู้เรียนโดยการจัดกิจกรรม อุปกรณ์และการแนะแนว ให้กับผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ คือ การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ คือ การช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ
ความสามารถในการนำความรู้นั้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

การจัดการเรียนรู้ คือ การจัดกิจกรรมต่างๆให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม

การจัดการเรียนรู้ คือ การแนะแนวทางให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้ คือ การจัดสรรประสบการณ์ที่เลือกสรรแล้วเป็นอย่างดี
ให้กับผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป จากความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้มีความหมายครอบคลุมทั้งด้านวิธีการ กระบวนการและตัวบุคคล ดังนั้นจึงอาจสรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้ได้ว่าการจัดการเรียนรู้คือกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน

2. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ ตั้งใจเรียน และเกิดการเรียนรู้ขึ้น การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ ความสำเร็จในชีวิตหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอน หรือผู้สอนด้วยเช่นกัน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียนดังนี้คือ

1. มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้
2. เกิดทักษะหรือมีความชำนาญใน เนื้อหาวิชา หรือกิจกรรมที่เรียนรู้
3. เกิดทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน
4. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
5. สามารถนำความรู้ไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมต่อไปอีกได้

อนึ่ง การที่ผู้สอนจะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นั้น การส่งเสริมที่ดีที่สุดก็คือ การให้การศึกษาคือ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุไปสู่เป้าหมายได้ ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดองค์ความรู้และมีทักษะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

3. ลักษณะของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้มีลักษณะที่เด่นชัดอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนซึ่งหมายความว่า การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
2. การจัดการเรียนรู้มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่
 - 2.1 ด้านความรู้ความคิด หรือด้านพุทธิพิสัย
 - 2.2 ด้านทักษะกระบวนการ หรือด้านทักษะพิสัย
 - 2.3 ด้านเจตคติ หรือด้านจิตพิสัย

3. การจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้ดีต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอนซึ่งหมายความว่าจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับอาศัยความรู้ความสามารถของผู้สอนทั้งด้านวิชาการ (ศาสตร์) ทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ (ศิลป์) เป็นสำคัญ กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จะต้องมีกระบวนการ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มีจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จได้ดี ผู้สอนต้องมีทั้งความรู้และเทคนิคการจัดการเรียนรู้

4. องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาจากข้อมูลหลายประการเพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ของตนเองและการเรียนรู้ของผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตามขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. ผู้เรียน
2. บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

ถ้าองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 ประการนี้ดำเนินไปได้ด้วยดีจะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างมาก องค์ประกอบดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้เรียน

ธรรมชาติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกเกี่ยวกับความสามารถทางสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ความต้องการพื้นฐานเป็นสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึง และจะละเลยไม่ได้

2. บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

ผู้สอนเป็นส่วนที่สำคัญและเป็นส่วนหนึ่งที่จะกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นไปในรูปแบบที่ต้องการ ความเป็นประชาธิปไตย ความเคร่งเครียด ความขี้บอของนักเรียน สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนด แต่ถึงกระนั้นก็ตามบรรยากาศในชั้นเรียนยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีกนอกเหนือไปจากตัวผู้สอน คือ ผู้เรียนเข้าชั้นเรียนโดยไม่ได้รับประทานอาหารเช้า หรืออาหารกลางวัน ผู้เรียนเริ่มเรียนชั่วโมงแรกด้วยความรู้สึกหิวหรือบางครั้งผู้เรียนได้รับสิ่งกระทบกระเทือนใจติดตามมาเนื่องจากความไม่ปรองดองในครอบครัว เป็นต้น ส่วนทางด้านตัวผู้สอนนั้นอาจมีความกดดันจากฝ่ายบริหารหรือจากครอบครัว เศรษฐกิจอาหารเข้าก่อนมาสถานศึกษาของผู้สอนมีเพียงน้ำแก้วเดียวเท่านั้น สิ่งที่น่ามาก่อนเหล่านี้เกิดขึ้นก่อนที่ผู้สอนและผู้เรียนจะมาพบกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่จะบ่งได้ว่าบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้จะปรากฏออกมาในรูปแบบใด

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะเป็นเครื่องชี้บ่งถึงเงื่อนไขหรือ

สถานการณ์ว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลวต่อการเรียนรู้ ผู้สอนควรจะคิดถึงผู้เรียนในฐานะเป็นบุคคลหนึ่ง ผู้เรียนมีสิทธิที่จะได้รับความต้องการพื้นฐาน และผู้สอนจะต้องหากวิธีที่จะตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และผู้สอนควรจะฝึกให้มีความรู้สึกไวต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน เพื่อความสำเร็จแห่งการเรียนรู้และการเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ต่อไป

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยผู้เรียนบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

5. หลักพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้

หลักการจัดการเรียนรู้เป็นความรู้พื้นฐานที่สำคัญสำหรับผู้ที่จะเป็นผู้สอน แม้ว่าผู้สอนแต่ละคนจะมีเทคนิคการจัดการเรียนรู้เฉพาะของตน แต่ก็ยึดหลักการพื้นฐานเดียวกันซึ่งหลักการพื้นฐานนี้มีนักการศึกษาได้แสดงทรรศนะไว้หลายท่าน เช่น นักวิชาการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายหลักการพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ไว้คล้าย ๆ กัน สรุปได้มี 4 ประการ คือ

1. หลักการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน ได้แก่ การเตรียมตัวผู้สอนด้านความรู้ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้และด้านการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้
2. หลักการวางแผนและเตรียมการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การเตรียมเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อ เตรียมแบบทดสอบและซ่อมสอน
3. หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ เช่น หลักความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักการเร้าความสนใจ หลักการเสริมแรง
4. หลักการประเมินผลและรายงานผล ซึ่งเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ การสร้างและการใช้เครื่องมือการประเมิน การตีความหมายและการรายงานผลการประเมิน

ทองคุณ หงส์พันธ์ (2542) ได้ให้ความหมายหลักการจัดการเรียนรู้โดยกล่าวไว้เป็นบัญญัติ 20 ประการของการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรให้กระจ่าง
2. วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้ดี
3. มีกิจกรรม/ทำอุปกรณ์
4. สอนจากง่ายไปหายาก

5. วิธีสอนหลายหลากมากขึ้น
6. สอนให้คิดมากกว่าจำ
7. สอนให้ทำมากกว่าท่อง
8. แคล้วคล่องเรื่องสื่อสาร
9. ต้องชำนาญการจูงใจ
10. อย่าลืมนำจิตวิทยา
11. ต้องพัฒนาอารมณ์ขัน
12. ต้องผูกพันห่วงหาศิษย์
13. ฝ่าฝืนตามติดพฤติกรรม
14. อย่าทำตัวเป็นทรราช
15. สร้างบรรยากาศไม่น่ากลัว
16. ประพฤติตัวตามที่สอน
17. อย่าตำหนิกำลังใจ
18. ใช้เทคนิคการประเมิน
19. ผู้เรียนเพลินมีความสุข
20. ผู้สอนสนุกกับการเรียน

กล่าวโดยสรุปจากหลักการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสามารถสรุปเป็นหลักการจัดการเรียนรู้พื้นฐาน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายที่วางไว้ ดังนี้

1. สอนจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวออกไป หาสิ่งที่อยู่ไกลตัวตามปกติ ผู้เรียนมักจะสนใจและคุ้นเคยกับสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว บทเรียนที่ผู้สอนจะนำมาสอนนั้นควรเลือกสิ่งที่อยู่รอบตัว หรือใกล้ตัวก่อน แล้วค่อยสอนสิ่งที่อยู่ห่างจากตัวออกไปเรื่อยๆ
2. สอนจากสิ่งที่ยากไปหาสิ่งที่ง่าย การจัดการเรียนรู้ถ้าจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกหัวข้อเรื่องจากง่ายไปหายากอยู่แล้ว เพราะสิ่งง่ายๆ นั้น ผู้เรียนจะเข้าใจได้ดี และเป็นพื้นฐานในการเรียนสิ่งยากต่อไป
3. สอนจากตัวอย่างไปหากฎเกณฑ์ ในการจัดการเรียนรู้บทเรียนใด ๆ ก็ตาม ผู้สอนควรให้ตัวอย่างหลายๆ ตัวอย่าง หรืออาจจะให้ผู้เรียนช่วยหาตัวอย่างให้แล้ว ช่วยกันสรุปตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นมา

4. สอนจากสิ่งที่รู้ไปหาสิ่งที่ไม่รู้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประสบการณ์ใหม่ นั้น ย่อมต้องอาศัยบทเรียนเก่าหรือประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน จึงจะเรียนบทเรียนใหม่ได้ เข้าใจดี

5. สอนจากรูปธรรมไปหานามธรรม ในการจัดการเรียนรู้บทเรียนใดๆ ก็ตาม ผู้สอนควรพยายามใช้สื่อการเรียนประกอบการจัดการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้นเพื่อเป็นวิธีการทำให้บทเรียนเป็นรูปธรรม ซึ่งจะง่ายแก่การเข้าใจของผู้เรียน

6. สอนจากการทดลองไปหาการสรุปตั้งกฎเกณฑ์ บทเรียนใดที่สามารถให้ผู้เรียนทดลองปฏิบัติจริงได้ ผู้สอนก็ควรให้ผู้เรียนทดลองปฏิบัติหรือลงมือกระทำด้วยตนเอง เมื่อทดลองเสร็จแล้ว ผู้สอนจึงซักถามและให้ผู้เรียนคิดสรุปเป็นกฎเกณฑ์ขึ้นมา

7. สอนโดยคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ธรรมชาติของผู้เรียนในวัยต่างๆ นั้นจะมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความสนใจ ความถนัดพิเศษและความสามารถ ผู้สอนจะต้องเข้าใจในหลักพัฒนาการของผู้เรียนในวัยต่างๆ ด้วย เพื่อที่จะได้จัดเตรียมบทเรียนและกิจกรรมไว้หลาย ๆ อย่าง ให้ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อการเรียนของผู้เรียนด้วย

8. สอนโดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา หลักจิตวิทยาที่ผู้สอนต้องนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้มากที่สุดคือ จิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาการศึกษา เป็นต้น

9. สอนโดยยึดจุดหมายของการจัดการศึกษา จุดหมายของการจัดการศึกษาจะเป็นเป้าหมายหลักตามแนวนโยบายในการจัดดำเนินการศึกษาของชาติในระดับต่าง ๆ

10. สอนโดยยึดความมุ่งหมายของหลักสูตรและบทเรียนเป็นหลัก ในการจัดการเรียนรู้นั้น ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดความมุ่งหมายหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นหลัก และอีกทั้งผู้สอนยังต้องกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเฉพาะของแต่ละสาระหรือหน่วยการเรียนรู้ขึ้นด้วย และในขณะที่สอนผู้สอนต้องพยายามจัดสถานการณ์ สภาพการณ์และกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้บรรลุตามความมุ่งหมายเฉพาะสาระหรือหน่วยการเรียนรู้นั้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการเรียนที่ดี

6. ลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ดี

ผู้สอนที่ดีทุกคนย่อมมีความรับผิดชอบในหน้าที่ในด้านการจัดการเรียนรู้และการอบรมผู้เรียนให้เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและชาติ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีหลักในการยึดดังนี้

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดอยู่เสมอ โดยการซักถามหรือให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาง่าย ๆ สำหรับผู้เรียนในระดับต่างๆ เพื่อจะได้เป็นการฝึกให้ผู้เรียนคิดหาเหตุผล คิดเปรียบเทียบ และคิดพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงให้มากที่สุดด้วยการเรียนโดยการกระทำด้วยตนเอง (Learning by Doing)
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม (Group Working) โดยมีการปรึกษาหารือกันในกลุ่มแบ่งงานกันทำด้วยความร่วมมือกันและประเมินผลรวมกัน
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์
5. มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนรู้อยู่เสมอ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้นั้นเกิดความยืดหยุ่น น่าสนใจ และไม่น่าเบื่อโดยการนำเอาเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ มาดัดแปลงใช้ในการจัดการเรียนรู้
6. มีการเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า เพื่อที่ผู้สอนจะได้ทราบว่าจะสอนอย่างไรบ้างตามลำดับขั้นและยังช่วยให้ผู้สอนพร้อมที่จะสอนด้วยความมั่นใจ
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และคิดหาเหตุผลความเป็นมาของสิ่งที่เรียน และมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
8. มีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลา เน้นการประเมินตามสภาพจริง ประเมินตามความรู้ความสามารถของผู้เรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้แน่ใจว่าการจัดการเรียนรู้ได้ผลตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้ หรือไม่ เพียงใด
9. มีสื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสนใจและเข้าใจบทเรียน เช่น ของจริงรูปภาพ หุ่นจำลอง แผนภูมิ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิดีทัศน์ ฐานข้อมูลการเรียนรู้ เว็บไซต์ และ สื่อทัศนูปกรณ์อื่น ๆ
10. มีการจูงใจในระหว่างการจัดการเรียนรู้ เช่น การให้รางวัล การชมเชย การลงโทษการตีเตือน การให้คะแนน การสอบ การแข่งขัน การประมอให้เกียรติ ฯลฯ มาใช้ป็นสิ่งกระตุ้นและชี้แนวทางเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ตั้งใจ ขยันหมั่นเพียรในการเรียนการทำกิจกรรมมากขึ้น
11. มีกิจกรรมให้ผู้เรียนทำหลายอย่างเพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียนและช่วยให้ผู้เรียนสนุกสนานในการเรียน
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามในทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

13. ส่งเสริมความสัมพันธ์หรือการบูรณาการระหว่างวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตร เช่น สอนภาษาไทยก็สอนให้สัมพันธ์กับสังคมศึกษา ศิลปะศึกษา ดนตรี และนาฏศิลป์ เป็นต้น

14. มีการสร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่การเรียนรู้ตาม บทเรียนที่สอนทั้งในแง่ของสิ่งแวดล้อมและอารมณ์ของผู้เรียน

15. สอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Center) ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ผู้เรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เอง ผู้สอนจะเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือแนะนำในการทำกิจกรรม

16. สอนโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้มากที่สุด

17. สอนตามกฎแห่งการเรียนรู้โดยจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

18. สอนโดยส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแบบประชาธิปไตย โดยสามารถแสดงความคิดเห็นต่างๆ และฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการวางแผนงานร่วมกับผู้สอน

กล่าวโดยสรุปลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่ดีคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิด ทักษะและเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด การเรียนรู้ของผู้เรียนจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นถ้าผู้วาง แผนการเรียนรู้ได้คำนึงถึงลักษณะการเรียนรู้ที่ดี วิธีการเรียนรู้หลักการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ หลักการสอนที่มีประสิทธิภาพและลักษณะการเรียนการสอนที่ดี

7. ความหมายของการเรียนรู้

การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมพัฒนาความคิดและความสามารถ โดยอาศัยประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม

Bloom (1956) ได้จำแนกการเรียนรู้ไว้เป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) หมายถึง พัฒนาการด้านสติปัญญาและความคิด
2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) หมายถึง พัฒนาการทางด้านความรู้สึกนึกคิดความสนใจ ค่านิยม ความซาบซึ้ง การปรับตัวและเจตคติต่างๆ
3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) หมายถึง การพัฒนาทักษะในทางปฏิบัติได้แก่ทักษะในการใช้อวัยวะต่างๆ เช่น การเคลื่อนไหว การลงมือทำงาน การทำการทดลอง

Gagne (1970) ได้เสนอเงื่อนไขของการเรียนรู้ไว้ 8 ประการคือ

1. การเรียนรู้เมื่อได้รับสัญญาณ (Signal Learning)
2. การเรียนรู้ในลักษณะของการกระตุ้น-ตอบสนอง (Stimulus-Response Learning)
3. การเรียนรู้โดยการเชื่อมโยงการกระตุ้น-ตอบสนอง (Chaining-Response Learning)
4. การเรียนรู้โดยสร้างความสัมพันธ์กระตุ้น-ตอบสนองด้วยภาษา (Verbal Association)
5. การเรียนรู้แบบแยกแยะ (Discrimination Learning)
6. การเรียนรู้ในแนวความคิดหลัก (Concept Learning)
7. การเรียนรู้ในกฎเกณฑ์ (Rule Learning)
8. การเรียนรู้เชิงแก้ปัญหา (Problem Solving)

กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การพัฒนาความคิด และความสามารถ โดยอาศัยประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร ทำให้เกิดพัฒนาการขึ้น

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัส ชี้แนวทางการดำเนินชีวิตมาโดยตลอดนานกว่า 31 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (สุนัย เศรษฐบุญสร้าง, 2550) ความสนใจและยอมรับปรัชญาเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตและการพัฒนา ที่ยังมีอยู่แม้ว่าวิกฤตจะผ่านไปร่วมทศวรรษแล้ว เป็นความศรัทธาคู่กับความรู้ โดยปรัชญาให้แนวทางการดำรงชีวิตที่ให้อยู่ในโลก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างพลวัตทั้งภายในประเทศและภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์โดยใช้องค์ความรู้และประสบการณ์ของสังคมไทย มุ่งสู่ประชาชนส่วนใหญ่ โดยให้เห็นความสำคัญทั้งทางด้านวัตถุและจิตวิญญาณ ให้ความสำคัญของการพัฒนาแบบองค์รวม โดยมีแนวทางสายกลางตามหลักศาสนา (ถนอมพงศ์ ทองภักดี, 2550)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในชีวิตด้วยความอดทน ความเพียรมีสติปัญญา และรอบคอบ เพื่อให้ความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งทางด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกเป็นอย่างดี (ณัฐพงษ์ ทองภักดี, 2550)

2. ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงมีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

สุเมธ ตันติเวชกุล (2543) ได้ให้ความหมายเศรษฐกิจพอเพียง คือ การวางรากฐานอันมั่นคงและยั่งยืนของชีวิต

วรนุช อุษณกร (2554) ได้ให้ความหมายเศรษฐกิจพอเพียงในแง่มุมต่าง ๆ เอาไว้ว่า เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชน เมือง รัฐ ประเทศหรือภูมิภาคหนึ่งในการผลิตสินค้า และบริการทุกชนิด เพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่ตนไม่ได้เป็นเจ้าของ

กรมการศาสนา (2550) ได้ให้ความหมาย เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง (Self Sufficiency) อยู่ได้ โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อนคือ ตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญ ยกเศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเอง ย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไปได้

สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 8 นครราชสีมา (2551) ได้ให้ความหมายว่า เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบ

ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ความรอบคอบ และความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน

กล่าวโดยสรุป ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง แนวทางการพัฒนาที่เน้นความสมดุลความพอประมาณ ความมีเหตุผล สำนึกในคุณธรรมและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอที่ต้านทานและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็นโดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา คุณลักษณะเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน คำนิยามความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย 3 คุณลักษณะพร้อม ๆ กัน ดังนี้

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ
3. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

เงื่อนไขการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ

1. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ
2. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 8 นครราชสีมา (2551; อ้างอิงมาจาก ปริญญา พิบูลสรารุช, 2550) ได้ให้ความหมาย การจัดการศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถดำเนินการได้ 2 ส่วน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา และส่วนที่เป็น การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนที่เป็นการจัดการเรียนรู้ได้ส่งเสริมให้บูรณาการเข้ากับทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ โดยกำหนดขอบเขตของมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นและแต่ละชั้นปี ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 เน้นให้เด็กพึ่งตนเอง หรือใช้ชีวิตพอเพียง ระดับบุคคลและครอบครัว เช่น ประถมศึกษาปีที่ 1 ช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่ล้างจานชาม เก็บขยะไปทิ้ง กวาดบ้าน จัดหนังสือ ไปเรียนเอง แบ่งปันสิ่งของให้เพื่อน กินอาหารหมดจาน ประถมศึกษาปีที่ 2 วิเคราะห์รายจ่ายของ ครอบครัว มีตารางกรอกค่าใช้จ่าย คุณพ่อ-คุณแม่ซื้ออะไรบ้าง เห็นคุณค่าของสิ่งของ ฝึกนิสัย ประหยัด ครอบครัวมีรายได้และรายจ่ายเท่าไร ประถมศึกษาปีที่ 3 สอนให้รู้จักช่วยเหลือครอบครัว อย่างพอเพียง และรู้จักแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่น มีส่วนร่วมสร้างครอบครัวพอเพียง

ช่วงชั้นที่ 2 ฝึกให้เด็กรู้จักประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงในโรงเรียน สามารถวิเคราะห์ วางแผนและจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของตนเองและครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพมีส่วนร่วมใน การในการสร้างความพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชนใกล้เคียง โดยเริ่มจากการสำรวจทรัพยากรต่าง ๆ ในโรงเรียนและชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และรวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ มาเป็นข้อมูลในการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน และเห็นคุณค่าของการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง

ช่วงชั้นที่ 3 ประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงกับชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน สามารถสำรวจและวิเคราะห์ความพอเพียงในระดับต่าง ๆ และในมิติต่าง ๆ ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในชุมชนใกล้เคียง เห็นคุณค่าของการใช้หลักพอเพียงในการจัดการ ชุมชน และในที่สุดแล้วสามารถนำหลักการพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของแต่ละคน จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความพอเพียงได้ในที่สุด

ช่วงชั้นที่ 4 เตรียมคนให้เป็นคนที่ดีต่อประเทศชาติ สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคม ได้ ต้องเริ่มเข้าใจความพอเพียง ระดับประเทศและการพัฒนาประเทศภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ หรือการศึกษาสถานการณ์สิ่งแวดล้อม สภาพ ปัญหาด้านสังคมเป็นอย่างไร แยกแยะหรือสามัคคี เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอน

สถานศึกษาควรจัดการเรียนการสอนตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา ฯลฯ ที่เริ่มจากชีวิตประจำวัน และเชื่อมโยงสู่ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก

2. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นรูปแบบของการจัดทำโครงการโครงงาน และอื่น ๆ ทั้งการศึกษารายบุคคลและเป็นกลุ่ม

3. วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

3.1 ความรู้ (Knowledge)

3.2 ทักษะกระบวนการ (Process)

3.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude)

ขั้นตอนการดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา

1. ขั้นตอนในการดำเนินงาน

การดำเนินการตามแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1.1 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา

1.2 พัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา และส่งเสริมให้ปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ

1.4 ทบทวน หรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนาการบริหารจัดการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.5 จัดทำ ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรม และปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา

1.6 ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.7 จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา

- 1.8 เสริมสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
- 1.9 จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการ
- 1.10 ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- แนวการจัดการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ
1. ภาษาไทย สามารถแนวแนวปรัชญามาฝึกเขียนเรียงความ, คัดลายมือพระราชดำรัสเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 2. คณิตศาสตร์ ฝึกการค้าขาย ฝึกการทำบัญชีรายรับรายจ่ายต่าง ๆ บัญชีต้นทุน กำไร การออมเงิน
 3. วิทยาศาสตร์ สามารถจัดกิจกรรมเกี่ยวกับความพอเพียงในการใช้ทรัพยากรการสร้างสมดุลของธรรมชาติ
 4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การช่วยเหลือชุมชน คุณธรรม 8 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการ การสร้างจิตสำนึกในการรักษาท้องถิ่น
 5. ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างจิตสำนึกการใช้เทคโนโลยีอย่างประหยัด การประดิษฐ์สิ่งของ ของเล่นจากเศษวัสดุ นำไปจำหน่าย
 6. ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์การสร้างสรรคงานศิลปะจากเศษวัสดุ
 7. สุขศึกษาและพลศึกษา การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเองด้วยการออกกำลังกาย การเล่นเกม การละเล่นแบบไทย ๆ
 8. ภาษาต่างประเทศ การเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับความพอเพียง การเขียนเรื่อง การกล่าวสุนทรพจน์ (Public Speed) เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)
- การจัดการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงยังสามารถจัดในลักษณะบูรณาการหรือทำโครงการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ สอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ด้วย เช่น โครงการค้าขายได้ความรู้สู่ความพอเพียง โดยฝึกการค้าขายสินค้าและบันทึกรายรับรายจ่าย ต้นทุนกำไร และบูรณาการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ซึ่งนักเรียนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

การดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” สู่สถานศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการ ได้เริ่มดำเนินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษามา ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549 โดยร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ คณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาและเยาวชน โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียงสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เป็นภาคีร่วมขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง

สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” สู่สถานศึกษาในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการใน 3 ระดับ

1. ระดับชาติ

กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า และฉบับที่สิบ เป็นต้นมา ซึ่งนอกจากจะ ดำเนินการนำสู่ชีวิต/เศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อมสมดุล/มั่นคง/ยั่งยืนไปสู่ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติแล้ว ยังได้ดำเนินการตามนโยบายของคณะรัฐมนตรีในฐานะของหน่วยปฏิบัติตาม นโยบายของคณะรัฐมนตรี ผ่านการศึกษา 3 รูปแบบ ดังนี้

1.1 การศึกษาในระบบ : ผ่านองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

- 1.1.1 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- 1.1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.1.3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 1.1.4 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

1.2 การศึกษานอกระบบ : ผ่านองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักบริหารการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)

1.3 การศึกษาตามอัธยาศัย : ผ่านองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งมีกลุ่ม พัฒนานโยบายด้านภูมิปัญญาและการท่องเที่ยวเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนของครุภูมิปัญญาไทยที่ ถ่ายทอดความรู้ผ่านศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยในทุกภูมิภาค

2. ระดับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

ในการบริหารประเทศของคณะรัฐมนตรีทุกคณะจะต้องบริหารงานโดยยึดนโยบาย แห่งรัฐที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ

นโยบายของคณะรัฐมนตรี (คนส่วนใหญ่เรียกว่านโยบายรัฐบาล) ที่แถลงต่อรัฐสภาเป็นทิศทางสำคัญของการบริหารประเทศ ในส่วนของปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” นั้นสำนักงานเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้นำไปเป็นปรัชญาหลักในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่เก้า (พ.ศ. 2545-2549) โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ที่สำคัญไว้ 4 ข้อ ได้แก่

2.1 เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพและมีภูมิคุ้มกัน สร้างความเข้มแข็งของภาคการเงินความมั่นคงและเสถียรภาพของฐานะการคลังปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อให้เศรษฐกิจระดับฐานรากมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้นตลอดจนเพิ่มสมรรถนะของระบบเศรษฐกิจโดยรวมให้สามารถแข่งขันได้และก้าวทันเศรษฐกิจยุคใหม่

2.2 เพื่อวางรากฐานการพัฒนาประเทศให้เข้มแข็ง ยั่งยืน และสามารถพึ่งตนเองได้อย่างรู้เท่าทันโลก โดยการพัฒนาคุณภาพคน ปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูประบบสุขภาพ สร้างระบบคุ้มครองความมั่นคงทางสังคม รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่ายชุมชนให้เกิดการเชื่อมโยงการพัฒนาชนบทและเมืองอย่างยั่งยืนมีการดูแลการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสังคมไทย

2.3 เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีในสังคมไทยทุกระดับ เป็นพื้นฐานให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เน้นการปฏิรูประบบบริหารจัดการภาครัฐ การบริหารจัดการที่ดีของภาคธุรกิจเอกชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนา การสร้างระบบการเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมและลดการทุจริตประพฤติดีมิชอบ

2.4 เพื่อแก้ปัญหาความยากจนและเพิ่มศักยภาพและโอกาสของคนไทยในการพึ่งพาตนเอง ให้ได้รับโอกาสในการศึกษาและบริการทางสังคมอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง สร้างอาชีพเพิ่มรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้ชุมชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับกลไกภาครัฐให้เอื้อต่อการแก้ปัญหา

สำหรับในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบ พ.ศ. 2550-2554 นั้นยังได้นำปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวปฏิบัติ โดยกำหนดพันธกิจไว้ 4 ข้อ และวัตถุประสงค์จำนวน 7 ข้อ ดังนี้

พันธกิจ

1. พัฒนาค้นให้มีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาวะที่ดีอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้ดุลยภาพของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรมมุ่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ มีภูมิคุ้มกันความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ บนพื้นฐานการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพมีระดับการออมที่พอเพียง มีการปรับโครงสร้างการผลิตและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม ใช้จุดแข็งของความหลากหลายทางชีวภาพและเอกลักษณ์ความเป็นไทย ควบคู่กับการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ และการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโลจิสติกส์ พลังงาน กฎกติกา และกลไกสนับสนุนการแข่งขันและกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

3. ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นธรรม และมีการสร้างสรรค์คุณค่า สนับสนุนให้ชุมชนมีองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อคุ้มครองฐานทรัพยากร คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรปรับแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาผลประโยชน์ของชาติจากข้อตกลงตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

4. พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มุ่งสร้างกลไกและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ภาคี ควบคู่กับการเสริมสร้างความโปร่งใส สุจริต ยุติธรรม รับผิดชอบต่อสาธารณะมีการกระจายอำนาจและกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสู่ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคม และการใช้ทรัพยากร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องที่ขับเคลื่อนด้วยการเชื่อมโยงบทบาทครอบครัว สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา เสริมสร้างบริการสุขภาพอย่างสมดุล ระหว่างการส่งเสริม การป้องกัน การรักษา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ และสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2. เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย เป็นรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต และอนุรักษ์ฟื้นฟูใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน นำไปสู่การพึ่งตนเองและลดปัญหาความยากจนอย่างบูรณาการ

3. เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตสู่การเพิ่มคุณค่า (Value Creation) ของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสาขาการผลิตเพื่อทำให้มูลค่าการผลิตสูงขึ้น

4. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน (Safety Net) และระบบบริหารความเสี่ยงให้กับภาคการเงิน การคลัง พลังงาน ตลอดจนปัจจัยการผลิต ตลาดแรงงานและการลงทุน

5. เพื่อสร้างระบบการแข่งขันด้านการค้าและการลงทุนให้เป็นธรรมและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งสร้างกลไกในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ประชาชนในทุกภาคส่วนอย่างเป็นธรรม

6. เพื่อเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพควบคู่กับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศและการดำรงชีวิตของคนไทยทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งสร้างกลไกในการรักษาผลประโยชน์ของชาติอย่างเป็นธรรมและอย่างยั่งยืน

7. เพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศสู่ภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน และขยายบทบาทขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบคู่กับการเสริมสร้างกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยให้เกิดผลในทางปฏิบัติต่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” สู่สถานศึกษาผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเพื่อให้นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ในระดับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม

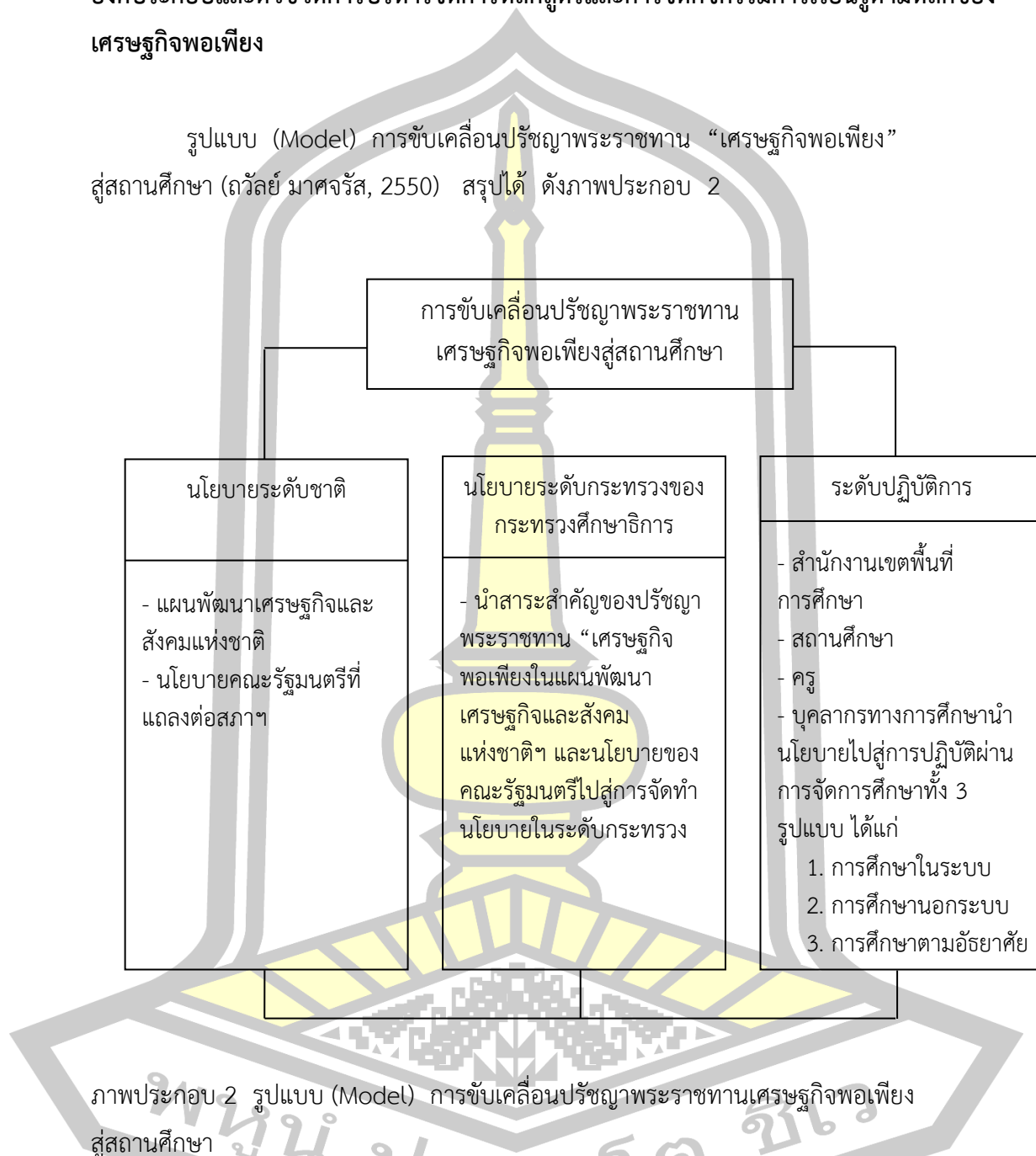
3. ระดับปฏิบัติการ

จากนโยบายดังกล่าว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในระดับปฏิบัติการในการขับเคลื่อนปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” สู่สถานศึกษาโดยตรงซึ่งจะมีคณะกรรมการด้านการติดตามประเมินผลโดยมีหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษา เป็นผู้ติดตามผลต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษาต่อไป

พหุ ปรณ ทิโต ชีเว

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักของ เศรษฐกิจพอเพียง

รูปแบบ (Model) การขับเคลื่อนปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” สู่สถานศึกษา (ถวัลย์ มาศจรัส, 2550) สรุปได้ ดังภาพประกอบ 2

ถวัลย์ มาศจรัส (2550) ได้เสนอแนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน 17 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการจัดการบริหารสถานศึกษา จัดทำแนวทางการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนี้

- 1.1 ด้านการวางแผน
- 1.2 ด้านวิชาการ
- 1.3 ด้านงบประมาณ
- 1.4 ด้านอาคารสถานที่
- 1.5 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จัดแนวทางการจัดการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนทุกระดับการศึกษา ประกอบด้วย
 - 2.1 การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน
 - 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.4 ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.5 การวัดและประเมินผล
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการบูรณาการเรียนรู้อผ่านกิจกรรม ดังนี้
 - 3.1 กิจกรรมแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.2 กิจกรรมลูกเสือ หรือเนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือบำเพ็ญประโยชน์
 - 3.3 โครงการงาน
 - 3.4 ชมรม 1 ชมรม
4. ด้านการพัฒนาบุคลากร กำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับในหน่วยงานและสถานศึกษาเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ โดยมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ดังนี้
 - 4.1 การสร้างความรู้ ความเข้าใจและมีความตระหนักในเรื่องเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.2 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.3 การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่าการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1. การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน 2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5. การวัดและประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้เสนอแนวทางการติดตามประเมินผลยุทธศาสตร์
ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน 24 องค์ประกอบดังนี้

1. ด้านการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ
 - 1.1 องค์ประกอบ ด้านนโยบายการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 1.2 องค์ประกอบ ด้านวิชาการ
 - 1.3 องค์ประกอบ ด้านอาคารสถานที่
 - 1.4 องค์ประกอบ ด้านงบประมาณ
 - 1.5 องค์ประกอบ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน
2. การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ
 - 2.1 องค์ประกอบ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักของปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง
 - 2.2 องค์ประกอบ ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักของปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง
 - 2.3 องค์ประกอบ ด้านผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง
 - 2.4 องค์ประกอบ ด้านการวัดและประเมินผล
 - 2.5 องค์ประกอบ ด้านการแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน
3. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ
 - 3.1 องค์ประกอบ ด้านการแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน
 - 3.2 องค์ประกอบ ด้านกิจกรรมนักเรียน ลูกเสือ นักศึกษาวิชาทหาร
 - 3.3 องค์ประกอบ ด้านโครงงาน โครงการเสริมทักษะอาชีพ สิ่งประดิษฐ์
 - 3.4 องค์ประกอบ ด้านชุมนุม ชมรม องค์การ
 - 3.5 องค์ประกอบ ด้านการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หรือหลักคำ
สอนทางศาสนา
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ
 - 4.1 องค์ประกอบ ด้านการสร้างความรู้ความตระหนักและเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.2 องค์ประกอบ ด้านส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง

4.3 องค์ประกอบ ด้านการดำเนินและปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจ

พอเพียง

4.4 องค์ประกอบ ด้านการติดตามประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและการเผยแพร่แนวคิดและผลการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4.5 องค์ประกอบ ด้านการเผยแพร่แนวคิดและผลการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จของสถานศึกษาพอเพียง ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ

5.1 องค์ประกอบ ด้านคุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

5.2 องค์ประกอบ ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารของสถานศึกษาพอเพียง

5.3 องค์ประกอบ ด้านคุณลักษณะของบุคลากรของสถานศึกษาพอเพียง

5.4 องค์ประกอบ ด้านคุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาพอเพียง

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า แนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ 1. ด้านการบริหารสถานศึกษา ดูแลด้านนโยบาย การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 2. การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ดูแลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและด้านการวัดและประเมินผลและด้านการแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน 3. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดูแลด้านการแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน ด้านกิจกรรมนักเรียน ลูกเสือ นักศึกษาวิชาทหาร ด้านโครงการ โครงการเสริมทักษะอาชีพ สิ่งประดิษฐ์ ด้านชุมนุม ชมรม องค์การ และด้านการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หรือหลักคำสอนทางศาสนา 4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาดูแลด้านการสร้างความตระหนักและเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการดำเนินและปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการติดตามประเมินผลการพัฒนาบุคลากรและการเผยแพร่แนวคิดและผลการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและด้านการเผยแพร่แนวคิดและผลการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5. ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จของสถานศึกษาพอเพียงดูแลด้านคุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารของสถานศึกษาพอเพียง ด้านคุณลักษณะของบุคลากรของสถานศึกษาพอเพียงและด้านคุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้เสนอแนวทางการติดตามประเมินผลยุทธศาสตร์
ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน 17 องค์ประกอบ 62
ตัวชี้วัด ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย (4 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 1 มีนโยบายน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนใน
สถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

ตัวชี้วัดที่ 2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำ
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 3 ติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี
ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 4 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการ
ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วิชาการ (4 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 5 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณา
การปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

ตัวชี้วัดที่ 6 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริม
การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

ตัวชี้วัดที่ 7 ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริม
การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

ตัวชี้วัดที่ 8 นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมด้าน
วิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนการสอน

องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ (4 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 9 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่
สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 10 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 11 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 12 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการ
งบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 4 บริหารทั่วไป (2 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 13 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 14 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้
เพื่อการอยู่อย่างพอเพียง

ด้านที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนมี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการ
เรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนา คุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

ด้านที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (5 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 1 มีกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสนับสนุน การดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหา/พัฒนาตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 4 ติดตามผล การจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบ ดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมนักเรียน (6 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 6 มีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน ให้อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 7 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 8 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 9 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 10 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 11 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (4 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 12 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 13 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหา/พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 14 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 15 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบ 7 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการหน้าที่

ตัวชี้วัดที่ 3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัดที่ 4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติการหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 การติดตามและขยายผล

ตัวชี้วัดที่ 5 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 6 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 7 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านที่ 5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ 12 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 1 สถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 1 คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 บุคลากรของสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 3 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 4 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 5 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

ตัวชี้วัดที่ 6 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ต่าง ๆ

ตัวชี้วัดที่ 7 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม จากกระแสโลกาภิวัตน์

องค์ประกอบที่ 4 ผู้เรียน

ตัวชี้วัดที่ 8 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 9 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดที่ 10 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

ตัวชี้วัดที่ 11 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ 12 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า แนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ดูแลด้านนโยบาย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณและด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ดูแลเรื่องหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเรื่องการวัดและประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดูแลเรื่องการแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน เรื่องกิจกรรมนักเรียน และเรื่องกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาดูแลเรื่องการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเรื่องการติดตามและขยายผล 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มีตัวชี้วัดคือ สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้เสนอแนวทางการติดตามประเมินผลยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้าน 17 องค์ประกอบ 62 ตัวชี้วัด ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย (4 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 1 มีนโยบายน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

ตัวชี้วัดที่ 2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 3 ติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 4 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วิชาการ (4 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 5 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

ตัวชี้วัดที่ 6 ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

ตัวชี้วัดที่ 7 ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

ตัวชี้วัดที่ 8 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การเรียนการสอน

องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ (4 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 9 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 10 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 11 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 12 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 4 บริหารทั่วไป (2 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 13 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 14 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอยู่อย่างพอเพียง

ด้านที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

ด้านที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวชี้วัด

องค์ประกอบที่ 1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (5 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 1 มีกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหา/พัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 4 ติดตามผล การจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมนักเรียน (6 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 6 มีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน ให้อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 7 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 8 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 9 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 10 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 11 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (4 ตัวชี้วัด)

ตัวชี้วัดที่ 12 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 13 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหา/พัฒนา สถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 14 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 15 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มี 2 องค์กรประกอบ 7 ตัวชี้วัด

องค์กรประกอบที่ 1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 1 มีแผนงาน/โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่

ตัวชี้วัดที่ 3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

ตัวชี้วัดที่ 4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา

องค์กรประกอบที่ 2 การติดตามและขยายผล

ตัวชี้วัดที่ 5 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 6 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 7 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านที่ 5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์กรประกอบ 12 ตัวชี้วัด

องค์กรประกอบที่ 1 สถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 1 คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

องค์กรประกอบที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

องค์กรประกอบที่ 3 บุคลากรของสถานศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 3 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 4 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชีวิตที่ 5 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

ตัวชีวิตที่ 6 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ต่าง ๆ

ตัวชีวิตที่ 7 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม จากกระแสโลกาภิวัตน์

องค์ประกอบที่ 4 ผู้เรียน

ตัวชีวิตที่ 8 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

ตัวชีวิตที่ 9 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

ตัวชีวิตที่ 10 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

ตัวชีวิตที่ 11 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวชีวิตที่ 12 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า แนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ดูแลด้านนโยบาย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณและด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ดูแลเรื่องหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเรื่องการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดูแลเรื่องการแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน เรื่องกิจกรรมนักเรียน และเรื่องกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาดูแลเรื่องการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเรื่องการติดตามและขยายผล 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มีตัวชีวิตคือ สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) ได้เสนอแนวทางการประเมินโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น (Local Sufficiency School : LSS) ใน 5 ด้าน 16 องค์ประกอบ 46 ตัวบ่งชี้ ซึ่งระบุในคู่มือแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเกณฑ์การประเมินของโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 3 องค์ประกอบ 10 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีนโยบายที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทย และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทย และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทยและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทย และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วิชาการ (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทยและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมาสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทย และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมาสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ติดตามผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทยและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมาสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 3 บริหารทั่วไป (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 บริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 บริหารจัดการอาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นท้องถิ่นของตนเอง อันได้แก่ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาหรือทรัพยากรของท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

ด้านที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (6 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่าง ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี หรือการเรียนรู้ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ครูในโรงเรียนมีการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย รวมทั้งการพัฒนาชุมชน มาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน อย่างน้อย 1 เรื่อง

องค์ประกอบที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(2 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน
การเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และ
สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับ
การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของ
ผู้เรียนที่เกิดจากการ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

ด้านที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 องค์ประกอบ 8 ตัวบ่งชี้
ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 การแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้
รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามบริบท
ของโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนา
ตนเอง ได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมนักเรียน (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่
อย่าง พอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด/ผู้บำเพ็ญประโยชน์ หรือการจัดตั้งชุมนุม ชมรมต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทย และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (1 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน และสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบ 6 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทย และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริม การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและ การปฏิบัติภารกิจหน้าที่

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 การติดตามและขยายผล (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมให้มีทักษะ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากรส่งเสริมให้มีทักษะการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ขยายผลและเผยแพร่ผลการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านที่ 5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ 8 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 สถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 ผู้บริหารโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น (1 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น

องค์ประกอบที่ 3 บุคลากรของสถานศึกษา (1 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 4 ผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัตถุประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในด้านวัฒนธรรม

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า แนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ดูแลด้านนโยบาย ด้านวิชาการและด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ดูแลเรื่องหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเรื่องการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดูแลเรื่องการแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน เรื่องกิจกรรมนักเรียน และเรื่องกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาดูแลเรื่องการพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเรื่องการติดตามและขยายผล 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มีตัวชี้วัดคือ สถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียน

จากการศึกษาองค์ประกอบแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อความเหมาะสมสำหรับการศึกษาวิจัย การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยงาน/บุคคล	ฉวีรัตน์ มาตจรัส (2550)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	กระทรวงศึกษาธิการ (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (2557)	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กระทรวงมหาดไทย (2559)	ความถี่
องค์ประกอบของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง							
1. การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน	✓		✓	✓	✓		4
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	✓	✓					2
3. สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	✓	✓	✓	✓	✓		5
4. ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	✓	✓					2
5. การวัดและประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓		5
6. การแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน		✓					1
7. หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			✓	✓	✓		3

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน โดยสรุปจากตารางการสังเคราะห์ ผู้วิจัยเรียงจากความถี่สูงลำดับที่ 5 4 3 ได้ 4 ด้าน ส่วนด้านที่มีความถี่ 2 และ 1 ผู้วิจัยได้รวมไว้ดังนี้

ด้านที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมอยู่ในด้านที่ 1 การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน

ด้านที่ 4 ผู้เรียนมีความรู้และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมอยู่ในด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล

ด้านที่ 6 การแนะแนวและระบบดูแลนักเรียน รวมอยู่ในด้านที่ 7 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบการดำเนินงานด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 4 ด้านและนำเสนอตัวบ่งชี้ของแต่ละด้านดังนี้

ด้านที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมาย หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความหมาย หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงการมีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้ให้ความหมาย หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงการมีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล นำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) กล่าวว่า หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การมีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้และมีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล มีการนำหน่วยการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สรุป หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงการมีสาระการเรียนรู้ย่อยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีการนิเทศ ติดตามและ

ประเมิณผล นำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีการศึกษา วิเคราะห์และวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทาง หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความหมายว่า หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางดังนี้

1. มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2. มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้ให้ความหมายว่า หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางดังนี้

1. มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2. มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) ได้ให้ความหมายว่าหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางดังนี้

1. มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2. มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากการศึกษาแนวทางของด้านที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยจึงสรุปได้ดังนี้

1. สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้

2. สถานศึกษาใช้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้
3. มีการดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. มีแผนและเครื่องมือในการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
5. มีการบันทึกผลการดำเนินงานการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. นำผลการนิเทศติดตามประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
8. พิจารณาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
9. นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการมาแก้ไขปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
10. มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถเป็นแบบอย่างได้

ด้านที่ 2 การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ความหมาย การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความหมาย การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้ให้ความหมาย การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ มี

คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) ได้ให้ความหมาย การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา หมายถึง การมีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่าง ๆ มีคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี หรือการเรียนรู้ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และครูในโรงเรียนมีการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย รวมทั้งการพัฒนาชุมชน มาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน อย่างน้อย 1 เรื่อง

สรุป การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทาง การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความหมายว่า การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีแนวทางดังนี้

1. มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้
2. คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้ให้ความหมายว่า การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีแนวทางดังนี้

1. มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้
2. คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
3. กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) ได้ให้ความหมายว่าการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีแนวทางดังนี้

1. มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ
2. คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี หรือการเรียนรู้ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. ครูในโรงเรียนมีการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย รวมทั้งการพัฒนาชุมชน มาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน อย่างน้อย 1 เรื่อง

จากการศึกษาแนวทางของด้านที่ 2 การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงสรุปได้ดังนี้

1. มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ที่มีคุณภาพ
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง
6. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม
ประเพณี หรือการเรียนรู้ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย
8. พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมาย สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความหมาย สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณา
การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่ง
เรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และใช้แหล่ง
เรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของ
ผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้ให้ความหมาย สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับ
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณา
การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่ง
เรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและใช้แหล่ง
เรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของ
ผู้เรียน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) ได้ให้ความหมาย สื่อและแหล่งเรียนรู้
เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อ
บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่
แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุป สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดหาผลิต ใช้และเผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดทำ พัฒนา และเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

แนวทาง สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความหมายว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางดังนี้

1. จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้ให้ความหมายว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางดังนี้

1. จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง” ของผู้เรียน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) ได้ให้ความหมายว่าสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางดังนี้

1. จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการศึกษาแนวทางของด้านที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยจึงสรุปได้ดังนี้

1. จัดหาสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 2. ผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 3. ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 4. เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 5. จัดทำแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
 6. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
 7. เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
 8. มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน
 9. มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน
 10. มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน
- ด้านที่ 4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมาย การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความหมาย การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการรายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

2. ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

กระทรวงศึกษาธิการ (2557) ได้ให้ความหมายว่า การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางดังนี้

1. จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2559) ได้ให้ความหมายว่าการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทางดังนี้

1. จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

จากการศึกษาแนวทางของด้านที่ 4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยจึงสรุปได้ดังนี้

1. มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ " อยู่อย่างพอเพียง "
3. มีวิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น
6. จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้
7. เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้
8. ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้
9. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

Guba (1982) ได้ให้ความหมาย ความต้องการจำเป็น เป็นผลต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นกับสภาพที่เป็นอยู่จริง และจะเป็นความต้องการจำเป็น ต่อเมื่อสิ่งที่ได้รับนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ และหากไม่ได้รับการตอบสนองจะอยู่ในสภาพที่เป็นทุกข์ อันตรายหรือสภาพที่ไม่น่าพอใจ

Kaufman (1993) ได้ให้ความหมายการประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่ใช้เพื่อระบุช่องว่างระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับที่ปรารถนาจะให้เกิด แล้วจัดลำดับความสำคัญของช่องว่างดังกล่าว จากนั้นเลือกช่องว่างที่สำคัญที่สุดมาเป็นประเด็นที่จะต้อง

ดำเนินการต่อไป ผลการประเมินความต้องการจำเป็นทำให้ทราบว่า มีความต้องการอะไรบ้างที่สำคัญที่สุดที่ต้องเติมให้เต็มหรือขจัดออก

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้ให้ความหมาย การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็นโดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใดจากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษาหรือเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

กล่าวโดยสรุป การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการที่จะระบุความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างสภาพที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันกับสภาพที่ควรจะเป็น จากนั้นจึงทำการประเมินและจัดเรียงลำดับความสำคัญเพื่อระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญ เพื่อนำมาตัดสินใจในการวางแผนการดำเนินงานต่อไป

ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2550) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นต่อการวางแผนหรือการพัฒนางานองค์กรได้ว่า การวางแผนการทำงานจะต้องเริ่มที่การประเมินบริบทเพื่อเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นอยู่ของหน่วยงาน และรู้ความต้องการของหน่วยงานจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองในด้านใด การดำเนินงานดังกล่าว จำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ช่วยในการทำงาน ด้วยเหตุนี้ถึงมีการพัฒนาวิธีการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Research) เพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข โดยเริ่มจากกำหนดจุดเริ่มต้นและจุดหมายปลายทาง กิจกรรม การวางแผนและพัฒนางานองค์กรจึงมีสองส่วน คือกิจกรรมการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นและกิจกรรมการบริหารจัดการ ทั้งสองกิจกรรมมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน กิจกรรมส่วนแรกคือ การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เป็น การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็น และกำหนดวิธีการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งหมายถึงการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กร กิจกรรมส่วนที่สองคือ การบริหารจัดการตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย การวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติและการประเมินผล ซึ่งสภาพที่ควรจะเป็นนำมากำหนดเป้าหมายการทำงานและทางเลือกที่กำหนดได้จากการวิจัยประเมิน ความต้องการจำเป็น จะถูกนำมาใช้ในขั้นตอนการวางแผนงานการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น จึงมีความสำคัญต่อการวางแผนและพัฒนางานองค์กร

ขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2550) ได้จำแนกกระบวนการการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น ออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง (What should be)
2. การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (What is)
3. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริงและจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้น เพื่อระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification)
4. การวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
5. การศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (Needs Solution)

จะเห็นได้ว่า ขั้นตอนหลักในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจะประกอบด้วย กิจกรรม 3 ส่วน ได้แก่ การระบุความต้องการจำเป็น เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นอยู่ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่นำไปสู่การเกิดความต้องการจำเป็นนั้นๆ และการกำหนดแนวทางการแก้ไข เพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นให้หมดไป โดยในแต่ละขั้นตอนจะต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของผลการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในทุกกิจกรรม การประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้ข้อมูลครบถ้วนเบ็ดเสร็จแบบนี้เรียกว่า การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (Complete Need Assessment)

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็น เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากในกระบวนการกำหนดความต้องการจำเป็น ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางในการพัฒนาต่อไป ในที่นี้ขอเสนอ

วิธี Priority NeedsIndex แบบปรับปรุง (PNI modifies) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) วิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNI modifies) วิธีนี้ปรับปรุงจากสูตร PNI แบบดั้งเดิม โดยนงลักษณ์ วัชรชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่าง I - D แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่องว่างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวัง มีสูตรดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

โดย PNI modified หมายถึง ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

I (Importance) หมายถึง ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด

D (Degree of Success) หมายถึง ระดับสภาพที่เป็นปัจจุบัน

ในการประเมินใช้ค่าดัชนี (PNI modified) ที่มีค่า 0.3 ขึ้นขึ้นไปเป็นเกณฑ์ที่ถือเป็นความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจะใช้การเรียงดัชนีจากมากไปหาน้อย ดัชนีที่มีค่ามากแปลว่า มีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับการพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า และเมื่อได้ผลลัพธ์แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังตามค่าดัชนีที่คำนวณ ซึ่งทำให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ในแง่การจัดการมากขึ้นด้วย

การรวบรวมข้อมูลของการประเมินความต้องการจำเป็น

การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (Complete Need Assessment) สามารถใช้วิธีวิจัยแบบผสมหรือเรียกว่าบูรณาการ เช่น การวิจัยสำรวจ การวิจัยประยุกต์ การวิจัยอนาคต และวิธีการที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสามารถกำหนดได้หลายแบบเพื่อให้ได้คำตอบที่ครบถ้วนเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการประเมินทั้งการระบุความต้องการจำเป็นการวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหา

การวิจัยเชิงสำรวจ

สุวิมล ว่องวานิช (2550) ได้ให้ความหมาย การวิจัยเชิงสำรวจเป็นวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับการใช้ในการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อระบุความต้องการจำเป็น วิเคราะห์สาเหตุและการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา นอกจากนี้ยังเป็นการวิจัยที่ควรนำไปใช้ในสถานการณ์ของการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นระดับองค์กร เนื่องจากต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากร ผลการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ การใช้วิธีการสำรวจในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นสามารถดำเนินการได้หลายวิธี คือ การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต แต่วิธีการที่นิยมคือ การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นวิธีการวิจัย ที่สำคัญยิ่งวิธีหนึ่งของการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ทั้งนี้เพราะการวิจัยเชิงสำรวจ คือการถามคำถาม หรือชุดของคำถามที่ได้เตรียมไว้อย่างสอดคล้องกับประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้มี 2 ลักษณะคือ รูปแบบการตอบสนองข้อมูลชุดเดียว หรือการตอบสนองเดี่ยว (Single - Response Format) ปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่า โดยให้ตอบคำถามเพียงชุดเดียวและรูปแบบการตอบข้อมูลสองชุดหรือ

การตอบสนองคู่ (Dual - Response Format) ปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปแบบมาตรประมาณค่า โดยให้ตอบข้อมูลสองชุด เช่น ให้ระบุสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น ทั้งนี้ ในการออกแบบรูปแบบการตอบของแบบสอบถาม ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดนิยามความต้องการจำเป็นตั้งแต่ขั้นแรกของการประเมินว่าอิงโมเดลความต้องการจำเป็นชนิดใด เช่น หากผู้วิจัยนิยามความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) ก็มักจะเก็บข้อมูลโดยการให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพที่ควรจะเป็นและสภาพที่เป็นอยู่จริงแล้วค่อยนำข้อมูลสองนั้นมาจัดกระทำ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบของแบบสอบถามในการตอบข้อมูลเป็นการตอบสนองคู่ (Dual - Response Format)

กระบวนการกลุ่ม

สุวิมล ว่องวานิช (2550) ได้ให้ความหมาย กระบวนการกลุ่มเป็นวิธีที่นักวิจัยต้องมีข้อมูลเพื่อระบุความต้องการจำเป็นที่มีลักษณะต่างจากข้อมูลในการสำรวจ ซึ่งควรจะเป็นข้อมูลที่ได้อาจมาจากการคิดเห็นของบุคลากรผู้เป็นเป้าหมายทั้งกลุ่ม ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลเพื่อระบุความต้องการจำเป็นโดยใช้กระบวนการกลุ่มจึงมีความสำคัญ นักวิจัยจึงมีการทำการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น ในรูปของการวิจัยบูรณาการที่รวมทั้งการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ขั้นตอนของการวิจัยโดยใช้กระบวนการกลุ่มเริ่มตั้งแต่การกำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัยและคำถามวิจัย การเลือกสมาชิกที่เข้าร่วมกระบวนการกลุ่ม การกำหนดประเด็นสำหรับระดมความคิด อภิปรายการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อาจมาจากการระดมความคิด และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และการเสนอผลการประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กระบวนการกลุ่มนี้ อาจใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Technique) เทคนิคสมมติฐาน (Nominal Group Technique) และการระดมความคิด (Brainstorming) โดยใช้เทคนิคเสียงจากภาพ (Photovoice Technique) และการสร้างแผนที่มโนทัศน์ (Concept Mapping)

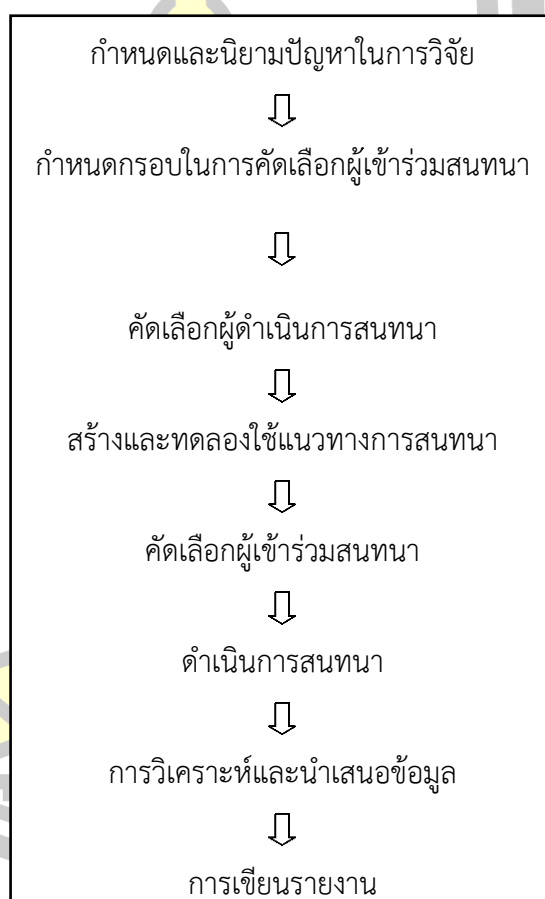
การสนทนากลุ่ม (Focus Group Technique)

ประวิต เอราวรรณ์ (2551) ได้ให้ความหมาย เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Technique) จัดเป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพวิธีหนึ่งที่เป็นกระบวนการกลุ่ม ที่ต้องอาศัยหลักการมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม (Group Interaction) ทำให้เกิดพลวัตภายใน (Group Dynamic) เพื่อไปกระตุ้นให้คนแสดงความคิดเห็นและทัศนะของตนออกมาอย่างเปิดเผยและจริงใจในขณะที่สนทนาความคิดเห็นของคนๆ หนึ่งในกลุ่มอาจไปให้คนอื่น ๆ อยากพูดอยากแสดงความคิดเห็นของตนออกมา

บ้าง ซึ่งข้อมูลที่รวบรวมได้จะมีลักษณะพิเศษคือ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ความรู้สึกหรือ เจตคติ การปฏิบัติหรือสิ่งอื่น ๆ ของคนในกลุ่มหรือมีประสบการณ์ร่วมกันในสถานการณ์ใด ๆ และเกิดขึ้นจาก ปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มกระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นออกมา

1. ขั้นตอนการสนทนากลุ่ม

เทคนิคการสนทนากลุ่มมีขั้นตอนและการออกแบบเหมือนกับการวิจัยโดยทั่วไป ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดประเด็นปัญหาวิจัยไปจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงานการวิจัย เพียงแต่ การวิจัยแบบสนทนากลุ่มมีหลักการพื้นฐานและวิธีการเฉพาะในรายละเอียดของแต่ละขั้นตอน ของการวิจัยเท่านั้น สรุปขั้นตอนของการวิจัยแบบสนทนากลุ่มไว้ ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนการออกแบบและการจัดสนทนากลุ่ม

2. ประเด็นในการสนทนา

การสนทนากลุ่มเป็นการศึกษาความคิดและทัศนะของคนจากการจัดกลุ่มสนทนา ดังนั้น สิ่งแรกที่ต้องทำคือ การกำหนดหัวข้อเรื่องที่ศึกษา ซึ่งการกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะศึกษานี้ อาจจะมาจกสภาพปัญหาต่างๆ ในสังคมขณะนั้น หรือเรื่องที่มีผู้วิจัยสนใจ ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ นั่นเองการกำหนดประเด็นหรือตัวแปรที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษาเพื่อนำมาสร้างเป็นแนวทางในการสนทนากลุ่ม ซึ่งก็ทำได้โดยการจำแนกแยกแยะมาจากวัตถุประสงค์ของการศึกษาว่าต้องการทราบอะไร แล้วนำมาสร้างเป็นแนวคำถามย่อยๆ ในแนวทางการสนทนากลุ่ม (Guideline) โดยจัดลำดับหรือผูกเป็นเรื่องราวเพื่อดำเนินการเป็นขั้นตอนตามหมวดหมู่ที่กำหนด

3. คุณลักษณะของผู้ร่วมกลุ่มสนทนา

คุณลักษณะต่างๆของผู้ร่วมสนทนากลุ่ม แบ่งเป็น 3 ประการ คือ

1) คุณลักษณะที่ใช้แบ่งกลุ่มกลุ่ม (Break Characteristic) เป็นคุณลักษณะของผู้ร่วมสนทนาที่จะใช้แบ่งกลุ่มสนทนาให้แต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน เช่น แบ่งกลุ่มตามวิชาสอนหรือแบ่งกลุ่มตามสายชั้น

2) คุณลักษณะควบคุมให้ภายในกลุ่มเหมือนกัน (Uniform Control Characteristic) เป็นคุณลักษณะที่แต่ละกลุ่มต้องควบคุมให้มีเหมือนกัน เช่น ต้องเป็นกลุ่มครูที่ผ่านการอบรมหลักสูตรเดียวกัน หรือเป็นนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเดียวกัน เป็นต้น

3) คุณลักษณะควบคุมให้องค์ประกอบของกลุ่มเหมือนกัน (Composition Control Characteristic) เป็นคุณลักษณะที่เป็นองค์ประกอบที่ทุกกลุ่มสนทนาจะต้องมีเหมือนกัน เช่น การใช้คุณลักษณะเรื่องเพศ และสถานภาพสมรส เป็นองค์ประกอบของกลุ่ม ดังนั้นทุกกลุ่มสนทนาต้องมีทั้งเพศชายและเพศหญิง และมีทั้งคนที่มีความรู้ที่แตกต่างกัน เป็นต้น

4. จำนวนและขนาดของกลุ่มสนทนา

ในส่วนของการกำหนดกลุ่มสนทนาอย่างน้อยเพียงใดนั้น สิ่งที่จะเป็นตัวกำหนดจำนวนกลุ่มที่สำคัญก็คือ ลักษณะเป้าหมายที่สำคัญของการวิจัย หากประเด็นปัญหาที่ต้องการจะศึกษามีคำตอบแตกต่างกันไปในประชากรที่มีภูมิหลังและประสบการณ์ที่ต่างกัน ผู้วิจัยควรจัดให้มีกลุ่มสนทนาให้ครบตามความแปรผันที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งข้อมูลที่ใดเพียงพอหรือไม่ผู้รวบรวมข้อมูลจะต้องพิจารณาจากคำตอบที่ได้ว่า มีข้อมูลไม่แตกต่างไปจากที่ได้รับมาอีกแล้ว

ขนาดของกลุ่มสนทนา จำนวนผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ควรอยู่ระหว่าง 6-12 คน เพราะถ้ามากกว่า 12 คนแล้ว จะทำให้ควบคุมและดำเนินการสนทนากลุ่มลำบาก แต่ถ้าหากน้อยกว่า 6 คน อาจจะทำให้ปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมีน้อยทำให้ไม่ได้ข้อมูลเท่าที่ควรจะเป็น

5. การดำเนินการสนทนาและบันทึกข้อมูล

ในการดำเนินการสนทนากลุ่ม ต้องมีการเตรียมการ 4 อย่าง คือ การเตรียมกลุ่ม ผู้จัดสนทนากลุ่ม คู่มือการสนทนากลุ่ม สถานที่ในการจัดสนทนากลุ่ม และเวลาที่ใช้สนทนากลุ่ม ดังนี้

5.1 กลุ่มผู้จัดการสนทนากลุ่ม

กลุ่มผู้จัดการสนทนากลุ่มประกอบด้วยผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ผู้จดบันทึกการสนทนา (Note-taker) ผู้บริการทั่วไป (Provider)

1) ผู้ดำเนินการสนทนา คุณสมบัติของผู้ดำเนินการสนทนา ควรเป็นผู้มีความชัดเจนในตัวเอง เป็นผู้นำที่ดี ช่างสังเกตคำพูดท่าทางของผู้ร่วมสนทนา จุดประเด็นคำถามได้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง มีความยืดหยุ่น และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี สำหรับบทบาทของผู้ดำเนินการสนทนานั้น ผู้ดำเนินการสนทนาเป็นเพียงจุดประเด็นคำถามเพื่อนำสนทนา ไม่ใช่เป็นประธานในการสนทนา ดังนั้นจึงควรมีบทบาทในการสนทนาน้อยที่สุดและไม่ควรแสดงท่าทางหรือคำพูดที่แสดงถึงการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้ร่วมสนทนาคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นผู้กระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนาอย่างกว้างขวางและตะล่อมให้อยู่ในประเด็นจนได้ข้อสรุปของกลุ่มในประเด็นที่ได้สนทนากัน

2) ผู้จดบันทึกการสนทนาอาจใช้ 1-2 คนก็ได้ โดยจดบันทึกคำพูดของผู้ร่วมสนทนาสนทนา ตลอดจนบรรยากาศในการสนทนาไว้ด้วย โดยทั่วไป จะมีการบันทึกเทปเพื่อให้สะดวกในการจดบันทึกการสนทนาไม่ให้ขาดตกบกพร่องและใช้ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูลได้สะดวกยิ่งขึ้น ในบางครั้งอาจจะมีการบันทึกเป็นวิดีโอได้ แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงบรรยากาศการสนทนาด้วยว่าเป็นความกดดันให้ผู้ร่วมสนทนาไม่สามารถเสนอความคิดเห็นอย่างเต็มที่หรือไม่ และคำนึงถึงความจำเป็นในการบันทึกการสนทนาในลักษณะดังกล่าวด้วย

3) ผู้บริการทั่วไป หมายถึง ผู้อำนวยการความสะดวกในทุกด้าน เพื่อให้การสนทนากลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่นและบรรลุผลสำเร็จ รวมถึงการแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่อาจทำให้การสนทนาติดขัดไม่ราบรื่นหรือหยุดชะงักโดยไม่จำเป็น ซึ่งในสถานการณ์จริงมักจะเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดขึ้นเสมอ ดังนั้นผู้บริการทั่วไปจึงควรมีลักษณะที่คล่องแคล่ว เข้าใจสถานการณ์และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

5.2 แนวคำถามการสนทนากลุ่ม

แนวคำถามการสนทนากลุ่ม จะมีส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วนคือขั้นตอนในการสนทนาและแนวคำถาม ซึ่งแนวคำถามจะกำหนดไวกว้างๆ ไม่เฉพาะเจาะจงเกินไปขึ้นอยู่กับ

ประเด็นปัญหาการวิจัยว่ามีความต้องการหาคำตอบในเรื่องใด เรื่องที่จะสนทนากลุ่มมีความละเอียดอ่อนซับซ้อนหรือไม่ ผู้รวบรวมข้อมูลต้องการข้อมูลลึกซึ้งเพียงใด มีความชัดเจนระดับใด โดยทั่วไปแนวคำถามที่กำหนดไว้ในคู่มือการสนทนากลุ่ม หรือคำถามที่ผู้ดำเนินการสนทนาคิดขึ้นในสถานการณ์เฉพาะหน้าขณะสนทนากลุ่มจะประกอบด้วย คำถามหลัก คำถามนำ คำถาม ตรวจสอบ คำถามควบคุมประเด็น คำถามเปรียบเทียบ คำถามในข้อเท็จจริง คำถามความรู้สึก คำถามที่เป็นความลับ และคำถามโดยใช้ความเงียบ

5.3 สถานที่และบรรยากาศการจัดสนทนากลุ่ม

ในการจัดสนทนากลุ่มต้องมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีการต้อนรับที่อบอุ่น ให้เกิดความผ่อนคลายไม่เคร่งเครียด เป็นไปในลักษณะ “นั่งจับเข่าคุยกัน” สถานที่ในการจัดสนทนาควรเป็นที่ที่ผู้เข้าร่วมสนทนาสะดวกสบาย ปลอดภัย สงบไม่มีสิ่งรบกวนจากภายนอกและให้ผู้เข้าร่วมมีความรู้สึกสบายใจที่จะแสดงความคิดเห็นได้อย่างปลอดภัย

5.4 เวลาที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มในแต่ละครั้งจะใช้เวลาประมาณ 1.30 - 2.30 ชั่วโมง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขอบเขตและลักษณะของปัญหาที่ต้องการศึกษา ลักษณะของผู้เข้าร่วมสนทนาความเคลื่อนไหวหรือปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่มและบรรยากาศของการสนทนา

6. การวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่มตามลำดับ ดังนี้ (ประวิต เอราวรรณ, 2551)

6.1 การบันทึกการสนทนากลุ่ม Bertrand และคณะ ได้กล่าวถึง การบันทึกการสนทนากลุ่ม สามารถกระทำได้ 3 วิธี ดังนี้

1. การจดบันทึกและการถอดความจากเทปอย่างละเอียดทุกคำพูดและบันทึกบรรยากาศการสนทนาด้วย วิธีนี้เหมาะสำหรับข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น มีเวลาเพียงพอไม่เร่งรีบ และจุดประสงค์ของการศึกษาต้องการรายละเอียดเพื่อใช้เปรียบเทียบให้เห็นแตกต่างในกลุ่มประชากรที่ต่างกัน เช่น แยกตามเพศ, อายุ, กลุ่ม, สถานะทางสังคม, ภูมิภาค เป็นต้น
2. การจดบันทึกการสนทนาและบันทึกเทปประกอบ วิธีนี้จะเน้นการจดบันทึกอย่างละเอียด ไม่มีการถอดเทป เมื่อมีข้อสงสัยก็จะฟังจากเทปประกอบเท่านั้น วิธีนี้เหมาะสำหรับการที่มีเวลาจำกัด การสนทนาใช้เวลามาก และจุดประสงค์ของการวิจัยข้อมูลย้อนกลับจากกลุ่มประชากรเพื่อการตัดสินใจเท่านั้น
3. การจดบันทึกอย่างเดียวโดยไม่ต้องบันทึกเทป วิธีนี้เหมาะสำหรับการมีเวลาน้อย ประเด็นในการศึกษาเป็นเรื่องง่ายๆ ไม่ซับซ้อน หรือจัดกลุ่มสนทนาเพื่อศึกษาประกอบเทคนิคอื่นๆ

6.2 การเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ สามารถทำได้ 2 วิธี คือ

1. การจัดหมวดหมู่ข้อมูลด้วยมือ วิธีการนี้ ผู้วิจัยจะกำหนดเค้าโครงการวิเคราะห์ตามรายการของประเด็นในการสนทนากลุ่มหรือกำหนดตามข้อสรุปของผู้ดำเนินการสนทนาที่ยืนยันกับข้อมูลที่จัดบันทึกและจัดหมวดหมู่โดยการทำให้ลงในแต่ละช่วงของข้อมูล การทำรหัสอาจใช้ดินสอสีขีดเส้นใต้หรือใช้เทคนิคการตัดปะ (Cut and Paste Technique) คำพูดหรือข้อความในบันทึกก็ได้
2. การจัดหมวดหมู่ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปที่ให้ความสะดวกในการจัดหมวดหมู่ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ โปรแกรมที่ชื่อว่า “The Ethnography” โปรแกรมนี้จะใช้ในการลงรหัสเนื้อหาต่างๆ ให้กับผู้วิจัยและสามารถจัดหมวดหมู่ข้อมูล แยกประเด็นหัวข้อต่างๆ โดยไม่ต้องยุ่งยากเหมือนจัดทำด้วยมือ

6.3 การวิเคราะห์ข้อมูล สามารถวิเคราะห์ได้ 2 ระดับ คือ

1. การวิเคราะห์เบื้องต้น คือ การวิเคราะห์ผลการสนทนา โดยร่วมกันสรุปและเสนอความคิดเห็นในกลุ่มของผู้จัดการสนทนา ซึ่งจะดำเนินการทันทีเมื่อการสนทนาแต่ละกลุ่มสิ้นสุดลง เพื่อเป็นการหาผลสรุปเบื้องต้นจากข้อค้นพบที่ได้จากการสนทนา และเพื่อหาข้อผิดพลาดในการดำเนินการเพื่อนำไปปรับปรุงในการจัดสนทนาครั้งต่อไป และป้องกันการหลงลืมประเด็นของนักวิจัยเอง เนื่องจากข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและมีจำนวนมาก
2. การวิเคราะห์อย่างละเอียด หน่วยของการวิเคราะห์ข้อมูลก็คือกลุ่มสนทนา แต่ละกลุ่ม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเมื่อมีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลแล้ว ก็สามารถวิเคราะห์ข้อมูลไปตามหัวข้อที่วางเค้าโครงไว้ ในการวิเคราะห์เนื้อหาสามารถทำได้สองแนวทาง กล่าวคือ แนวทางแรกเป็นการวิเคราะห์ตามความหมายทางภาษา (Manifest) โดยตรง และแนวทางที่สองนั้นเป็นการวิเคราะห์ความหมายทางความรู้สึกหรือนัยที่แฝงอยู่ (Latent) ในคำพูดเหล่านั้น โดยจะพิจารณาความคล้ายคลึงและความแตกต่างกันของทัศนคติและความคิดเห็นต่าง ๆ และพยายามหาคำอธิบายว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้ผู้เข้าร่วมสนทนาแต่ละกลุ่มมีทัศนคติหรือความคิดเห็นที่เหมือนหรือแตกต่างกัน ควรพยายามนำเสนอความคิดเห็น และทัศนคติที่เหมือนหรือขัดแย้งกันไว้ด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม จะมีรูปแบบการเขียนที่เรียงร้อยความคิดเห็นของกลุ่มโดยมีการสรุปผลจากการตีความจากข้อมูลที่ได้จากการสนทนาแทรกเป็นระยะๆ โดยใช้ตัวอักษรเอนอยู่ในเครื่องหมายคำพูด และในตอนท้ายของประโยคมีการอ้างอิงว่าข้อมูลที่นำมากล่าวอ้างเป็นคำพูดของใคร ในที่นี้จะไม่ระบุชื่อผู้ให้ข้อมูลแต่จะใช้ชื่อจังหวัด หรือกลุ่มแทน เช่น ครูคนที่ 1 ครูคนที่ 2 หรือผู้บริหารคนที่ 5 เป็นต้น (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

7. ข้อดีและข้อจำกัดของเทคนิคการสนทนากลุ่ม

ประวิต เอราวรรณ์ (2551) ได้ให้ความหมาย ข้อดีและข้อจำกัดของการสนทนากลุ่ม คือ

ข้อดีของการสนทนากลุ่ม

1. ใช้เวลาน้อย ได้สารสนเทศมาก
2. ใช้ข้อมูลสร้างเป็นแบบสอบถามได้
3. สร้างความเข้าใจในผลจากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม

ข้อจำกัดของการสนทนากลุ่ม

1. ผู้ร่วมสนทนาเข้าใจคลาดเคลื่อน
2. อาจมีความลำเอียงเพราะผู้ปฏิบัติอาจเป็นผู้ร่วมสนทนาเอง
3. ผู้ดำเนินการต้องชำนาญ

รัตน์ บัณฑิต (2551) ได้ให้ความหมาย ข้อดีและข้อจำกัดของเทคนิคการสนทนากลุ่ม ดังนี้

ข้อดีของการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

1. ประหยัดงบประมาณและสามารถดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว เมื่อเปรียบเทียบกับเทคนิควิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพแบบอื่นๆ อาทิ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมหรือการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการซึ่งนักวิจัยต้องเข้าไปใช้ชีวิตอยู่ร่วมในสภาพการวิจัยเป็นเวลานานกว่าจะมีสภาพเป็น 'คนใน' จึงจะสามารถดำเนินการเก็บข้อมูลได้
2. ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็ความจริงจำนวนมากและเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปภาษาพูดของบุคคลนั้นๆ เอง เนื่องจากการสนทนากลุ่มเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนาได้ทำการโต้ตอบตามประเด็นที่ซักถามซึ่งกันและกัน จึงทำให้ผู้เข้าร่วมสนทนาสามารถตรวจสอบคำตอบของตนเองว่าตอบได้ตรงประเด็นหรือตีความคำตอบเป็นอย่างไร ดังนั้นคำตอบหรือข้อมูลที่ได้อาจเป็นการเปิดเผยความจริงในประเด็นเดียวกัน
3. เนื่องจากการสนทนากลุ่มเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลหลายๆ คน ไปพร้อมๆ กัน จึงลดการเขินอายหรือการประหม่าที่จะตอบคำถาม ทำให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็น
4. เหมาะอย่างยิ่งสำหรับเก็บข้อมูลบุคคลที่อ่านหนังสือไม่ออก
5. สามารถใช้วิธีการสะท้อนกลับคำตอบของผู้ร่วมสนทนาเพื่อเป็นการยืนยันคำตอบและช่วยในการตีความคำตอบได้ถูกต้อง

6. ในกรณีที่สถาบันหน่วยงานหรือองค์กรใดๆ ต้องการพัฒนาโครงการหรือผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ ๆ เช่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพหนึ่งๆ หรือ การส่งเสริมอาชีพใหม่ๆ ให้ชุมชน เหล่านี้ถ้าใช้การสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เพื่อศึกษาความต้องการและความเป็นไปได้ในการดำเนินการพัฒนานวัตกรรมดังกล่าว จะทำให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับการนำไปใช้วางแผนการพัฒนาเพื่อให้ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้ใช้

7. บางครั้งคำตอบที่ได้จากผู้ร่วมสนทนาจะทำให้ผู้ดำเนินรายการหรือนักวิจัยสามารถสร้างคำถามใหม่ๆ ขึ้นได้ เพื่อซักถามลงลึกถึงรายละเอียดข้อเท็จจริงได้มากยิ่งขึ้น
ข้อจำกัดของเทคนิคการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย

1. ถ้าการสร้างกรอบความคิดและประเด็นการสนทนาไม่ชัดเจน วกวน คลุมเครือ เรียงลำดับไม่ดีก็จะทำให้คำตอบที่ได้จากการสนทนาสะเปะสะปะไม่สามารถตอบปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัยได้ตามที่ต้องการ ดังนั้นถ้านักวิจัยไม่แน่ใจว่าประเด็นการสนทนาที่สร้างขึ้นจะสามารถใช้ได้ดีหรือไม่ จึงควรที่จะทำการทดลองใช้ประเด็นการสนทนาที่สร้างขึ้นเสียก่อนโดยการจัดสนทนากลุ่มกับบุคคลที่มีลักษณะคล้ายๆ กันกลุ่มตัวอย่างหรืออาจจะนำไปใช้สัมภาษณ์กับบุคคลหลายๆ คนก็ได้

2. ถ้าการคัดเลือกผู้ร่วมสนทนาในแต่ละกลุ่มหรือแต่ละครั้งของการสนทนาได้ผู้ร่วมสนทนาที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันทางพื้นภูมิหลัง โดยมีลักษณะข่มขึงกันและกัน เช่น เจ้าหน้ากับลูกหนี้ หรือเป็นศัตรูคู่ขัดแย้งกัน มาร่วม สนทนาด้วยกัน ก็อาจจะทำให้เกิดการโต้แย้งหรือใช้คำพูดเสียดสีเหน็บแนมกัน และอาจทำให้บางคนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเลยก็ได้

3. ความคิดเห็นหรือคำตอบที่ได้จากการสนทนากลุ่มเป็นคำตอบที่ค่อนข้างจะได้รับอิทธิพลจากผู้ร่วมสนทนาด้วยกัน มิใช่เป็นคำตอบที่เกิดจากความคิดเห็นโดยอิสระของผู้ร่วมสนทนานั้นๆ นอกจากนั้นแล้วคำตอบที่ได้รับก็เป็นคำตอบที่สะท้อนการรายงานตนเองของผู้พูด ที่คิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้นมิใช่เป็นคำตอบตามที่เกิดขึ้นจริงหรือได้ปฏิบัติอย่างนั้นจริงๆ

4. ประสิทธิภาพของการสนทนาไม่ว่าจะเป็นการควบคุมบรรยากาศการสนทนาและการชูประเด็นซักถามเพื่อให้ผู้ร่วมสนทนาได้แสดงความคิดเห็นโต้ตอบกันอย่างทั่วถึงขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถของผู้ดำเนินการสนทนาโดยตรง ถ้าการสนทนากลุ่มได้ผู้ดำเนินการสนทนาที่ไม่มีประสบการณ์หรือขาดความสามารถก็จะทำให้ข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนาขาดความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก

5. ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์และทักษะในการวิเคราะห์เป็นอย่างมาก

8. การประยุกต์ใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม

การนำเทคนิคการสนทนากลุ่มไปใช้ในการวิจัยนั้นได้มีการประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ (ประวิต เอราวรรณ์, 2551)

1. การประยุกต์ใช้ร่วมกับเทคนิคการวิจัยอื่นๆ ในเชิงการวิจัย การวิจัยเรื่องหนึ่งๆ อาจใช้ข้อมูลที่ไดจากการสนทนากลุ่มอย่างเดียว หรือใช้ร่วมกับข้อมูลที่ไดจากการเก็บรวบรวมด้วยวิธีอื่นๆ เช่น ข้อมูลที่ไดจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสำรวจ หรือการทดลอง ซึ่งจะทำให้ข้อมูลที่ได้มีคุณภาพมากขึ้น
2. การประยุกต์ใช้ผลการสนทนากลุ่ม นอกจากการใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ แล้วยังมีการประยุกต์ใช้ผลการสนทนากลุ่มไปใช้เป็นข้อมูลสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้สำรวจกับกลุ่มประชากร รวมทั้งใช้สร้างหรือยืนยันโมเดลการวิจัยเพื่อนำไปใช้ตรวจสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์อีกด้วย
3. การประยุกต์ใช้กับประเด็นวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์การใช้ที่แตกต่างกันไปเช่น การใช้การวิจัยแบบสนทนากลุ่มไปประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อการวางแผน (Need Assessment for Planning) ก็กำลังเป็นที่สนใจโดยทั่วไป เพราะเชื่อว่า กระบวนการเคลื่อนไหวภายในกลุ่มจะช่วยกำหนดความต้องการจำเป็นอย่างแท้จริงของแต่ละบุคคลได้ และจะทำให้ได้ความต้องการจำเป็นในระดับลึก

จากการศึกษาสรุปได้วา การสนทนากลุ่มจัดเป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีประโยชน์ต่อการระบุความต้องการจำเป็น เนื่องจากผู้เข้าร่วมสนทนาสามารถแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกจากสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนั้นได้อย่างเต็มที่ และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาทั้งในด้านคำพูด ท่าทางสีหน้าโดยตรง ผลจากการสนทนากลุ่มทำให้ได้รับทราบข้อคิดเห็น และความต้องการจำเป็นของกลุ่มทันทีทำให้ได้ข้อสรุปชัดเจน การมีปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มทำให้เกิดพลวัตในการกระตุ้น และส่งเสริมความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนา ข้อมูลที่ไดจึงหลากหลายและลึกซึ้ง การเก็บข้อมูลก็ใช้ระยะเวลาสั้น ไม่ต้องยุ่งยากในการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการสนทนา ค่าใช้จ่าย บรรยากาศสร้างสรรค์ง่ายต่อการทำความเข้าใจในความคิดของสมาชิก มีความยืดหยุ่นสูงในทางปฏิบัติ

การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA)

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่า กลยุทธ์ในการบริหารที่ดีที่สุด คือ การมุ่งเน้นคุณภาพ และในปัจจุบันคุณภาพเป็นเรื่องความพอใจของลูกค้าหรือผู้รับบริการ ความหมายของคุณภาพจึง

มุ่งให้ลูกค้าพึงพอใจหรือตรงตามความต้องการของลูกค้าทางการศึกษา ลูกค้า หมายถึง ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544)

การปรับปรุงคุณภาพ หมายถึง การยกระดับคุณภาพในมุมมองของลูกค้าให้สูงขึ้น มีคุณค่า (Value) ต่อลูกค้ามากขึ้น เช่น ราคาสินค้าลดลง ขณะที่คุณภาพยังดีเหมือนเดิม ราคาสินค้าเท่าเดิม ขณะที่สินค้ามีสมรรถนะในการใช้งานมากขึ้น ราคาสินค้าสูงขึ้นเล็กน้อย แต่สมรรถนะหรือหน้าที่การใช้งานสร้างความพอใจ หรือเกิดคุณค่าต่อลูกค้ามากกว่าเงินที่จ่ายไปนั่นเอง

P – D – C – A หรือวงจรคุณภาพเดมมิง คือ ขั้นตอนการพัฒนาหน่วยงานพัฒนาองค์กร โดยมรการพัฒนาทักษะของบุคลากรควบคู่กันไปเริ่มจากการวางแผน/กำหนดเป้าหมาย (P : Plan) แล้วนำแผนงานไปปฏิบัติ (D : Do) ทำการตรวจสอบผลการปฏิบัติว่าบรรลุเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ (C : Check) ถ้ายังไม่บรรลุเป้าหมายก็ทำการแก้ไข/ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติหรือทบทวนเป้าหมาย แต่ถ้าบรรลุเป้าหมายแล้ว ก็สามารถปรับปรุงค่าเป้าหมายที่ท้าทายมากยิ่งขึ้นต่อไป (A : Act)

ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิง

วรภัทร ภูเจริญ (2541) ได้ให้ความหมาย วงจรคุณภาพ หมายถึง ระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพเป็นที่รู้จักแพร่หลายระบบหนึ่ง ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือประเมิน (Check) การนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act) การใช้วงจรคุณภาพต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจรหมุนเวียนไปไม่หยุดหย่อน

วีระพงษ์ เณลิมจิระรัตน์ (2541) ได้ให้ความหมาย การควบคุมคุณภาพ หมายถึง เทคนิคในเชิงระดับปฏิบัติการและกิจกรรมเกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ที่จัดทำหรือนำมาใช้เพื่อเป็นการบรรลุข้อกำหนดทางด้านคุณภาพ

จากความหมายสรุปได้ว่า วงจรคุณภาพ หมายถึง กระบวนการบริหารงานหรือการจัดระบบการทำงาน มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผลผลิตที่ออกมา มีคุณภาพได้มาตรฐานตรงตามเป้าหมายกำหนด

ขั้นตอนการบริหารตามวงจรคุณภาพเดมมิง

Deming (1950) ได้เสนอขั้นตอนงานบริหารงานคุณภาพวงจรเดมมิง (Deming Cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การจัดทำและวางแผน (Plan)
 - 1.1 ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม
 - 1.2 กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
 - 1.3 กำหนดวิธีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การปฏิบัติตามแผน (Do)
- 2.1 หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้นด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง
- 2.2 ดำเนินการตามวิธีที่กำหนด
- 2.3 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม
3. การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)
- 3.1 ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
- 3.2 ตรวจสอบว่า ค่าที่วัดได้ (ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
- 3.3 ตรวจสอบว่าหัวข้อควบคุมแต่ละข้อได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่
4. กำหนดมาตรฐานแก้ไขปัญหาและข้อเสนอที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน (Act)
- 4.1 ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หามาตรการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำขึ้นอีก
- 4.2 ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอ
- 4.3 ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการดำเนินงานมาตรฐาน
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2541) ได้กล่าวไว้ว่า วงจรคุณภาพมี 4 ขั้นตอนดังนี้
1. การวางแผน (Plan) จะช่วยพัฒนาความคิดต่างๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่แท้จริงขึ้นมาในรายละเอียดที่พร้อมในการเริ่มต้นลงมือทำ
 2. ปฏิบัติ (DO) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ คือ 1) การวางแผนกำหนดการ โดยแยกแยะกิจกรรมต่างๆ 2) การจัดการแบบเมทริกซ์ (Matrix Management) ซึ่งสามารถดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่างๆมาได้ 3) การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน
 3. การตรวจสอบ (Check) ทำให้รับรู้สภาพการณ์ของการทำงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางไว้
 4. การแก้ไขปัญหา (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้น ทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาดตามลักษณะปัญหาที่พบ

วิระพล บดีรัฐ (2543) ได้เสนอขั้นตอนวงจรคุณภาพไว้ดังนี้

1. การวางแผน (Plan) เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของวงจร เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้เวลาเพราะจะช่วยให้ขั้นตอนต่อไปดำเนินได้อย่างง่ายดาย เนื่องจากได้คาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นล่วงหน้าเอาไว้ก่อนแล้ว การวางแผนเพื่อให้เกิดการปรับปรุงงาน การทำกิจกรรมต่างๆ ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องเขียนแบบแผนให้สมบูรณ์ที่สุด ดังรายละเอียดดังนี้ เลือกรื่องที่ต้องการปรับปรุงหรือระบุปัญหาที่เกิดขึ้น ต้องเข้าใจสถานะในปัจจุบันด้วยการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และพยายามค้นหาสาเหตุของปัญหา กำหนดเป้าหมายที่ต้องการและตัวชี้วัดความสำเร็จ และเขียนแผน

2. การปฏิบัติตามแผน (Do) ทำตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผนไว้ตั้งแต่ต้น และก่อนที่ลงมือปฏิบัติตามแผนนั้น ควรได้รับการฝึกฝนเพื่อให้มีความรู้หรือทักษะในวิธีการปฏิบัติให้ถูกต้องเสียก่อน และถ้าหากเวลาปฏิบัติจริงมีเหตุการณ์ผิดปกติ ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ การปรับเปลี่ยนแผนก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ เรียกว่า PDCA ย่อยๆ ใน Do ด้วย

3. การตรวจสอบ (Check) คือการเทียบคุณผลลัพธ์กับแผนที่ได้ปฏิบัติหรือเป็นการประเมินทางออกของปัญหาและอุปสรรคที่ได้ลองแก้ไข ว่าวิธีที่เลือกนั้นเหมาะสมมากน้อยเพียงใด การตรวจตรวจให้ได้ผลดีนั้นควรทำดังนี้ เปรียบเทียบผลจากการปฏิบัติงานที่วางแผนไว้ ตรวจสอบว่ามีข้อมูลอะไรใหม่ๆ เกิดขึ้นบ้าง รวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

4. การดำเนินการให้เหมาะสม (Act) กรณีที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ นำวิธีการหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาปรับใช้ให้กลายเป็นนิสัยหรือมาตรฐาน สำหรับใช้ปฏิบัติแผนอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน นอกจากทำเป็นมาตรฐานแล้วยังต้องคิดหาทางปรับปรุงกระบวนการไม่ว่าจะมากหรือน้อยให้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หามองหาแนวทางใหม่ และยังได้กล่าวว่า วงจรคุณภาพที่สมบูรณ์นั้นจะเกิดขึ้นเมื่อนำผลที่ได้จากขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมไปสู่กระบวนการวางแผนอีกครั้งหนึ่ง และจะเป็นวงจรเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด

จากการศึกษาเกี่ยวกับวงจรคุณภาพ สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน ขั้นที่ 2 การดำเนินการตามแผน ขั้นที่ 3 การตรวจสอบประเมินผล และขั้นที่ 4 การนำผลการประเมินไปปรับปรุงงาน ลักษณะของวงจรคุณภาพเป็นการดำเนินกิจกรรมแบบต่อเนื่อง ครบทุกขั้นตอน จะดำเนินการไปเรื่อยๆ ไม่หยุดนิ่ง ซึ่งจะทำให้เกิดการปรับปรุงงาน และการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การนำวงจรคุณภาพเดมมิ่งมาใช้ในการบริหารการศึกษา

คุณภาพเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง มีการเคลื่อนไหวตัวเองให้สูงขึ้นเสมอ การปรับปรุงหรือพัฒนาโรงเรียนให้มีกระบวนการที่เป็นวงจรเหมือนเกลียวสว่าน แต่ละวงจรประกอบด้วย การ

วิเคราะห์จุดที่ต้องการปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดทำแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ และการประเมินผล การดำเนินงานของโรงเรียน และผลการประเมินจะทำให้ข้อมูลพื้นฐานที่เป็นแนวทางสำหรับจุดที่ควรปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนต่อไป ซึ่งเป็นการเริ่มต้นวงจรใหม่ที่สูงกว่าเดิม

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2541) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการคุณภาพภายในโรงเรียนนั้นควรเป็นวงจรคุณภาพทุกๆกิจกรรม และทุกๆระดับ ไม่วางจะเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมในฝ่ายปกครอง วัฏจักรของเดมมิ่ง (Deming Circle) หรือวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งย่อมาจากคำว่า Plan-Do-Check-Act และแปลว่า วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง ซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจร หมุนเวียนไปไม่หยุดหย่อน จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของวงจรคุณภาพ ซึ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐานของการบริหารคุณภาพนั้น มิใช่เพียงแค่ปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับสู่เกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อให้เกิดการปรับปรุงด้วยการป้องกันมิให้เกิดผลเสีย ซ้ำซ้อน เรื้อรัง พร้อมกับยกระดับมาตรฐานให้สูงขึ้นแต่ในลรอบของ PDCA

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้กำหนดขั้นตอนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้ PDCA ในการดำเนินงานมี 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนการปฏิบัติงาน (P) กำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา จัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดแนวทางการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลา กำหนดงบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ
2. การดำเนินงานตามแผน (D) ส่งเสริมสนับสนุน จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากร การกำกับติดตามให้การนิเทศ
3. การตรวจสอบประเมินผล (C) วางกรอบการประเมิน จัดหาหรือจัดทำเครื่องมือเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมาย ตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน
4. นำผลการประเมินมาปรับปรุง (A) ปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร วางแผนในระยะต่อไป จัดทำข้อมูลสารสนเทศ
ประโยชน์ของวงจรคุณภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้กล่าวถึงการประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้นำวงจรคุณภาพการศึกษา(PDCA) มาใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา มีประโยชน์ต่อนักเรียน โรงเรียน ประชาชน หน่วยงาน และสังคม ดังนี้

1. นักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะต่างๆครบถ้วนตามหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

2. โรงเรียนมีทิศทางการจัดการศึกษาที่ชัดเจนตามมาตรฐานกลางที่กำหนด โดยมีระบบบริหารคุณภาพ มีการทำงานที่เป็นมาตรฐานจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย มีการแสดงความรับผิดชอบในการศึกษาที่สามารถตรวจสอบได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3. ชุมชนมีความมั่นใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เข้าร่วมจัดการศึกษาและส่งเสริมให้บุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน

4. สถานศึกษาและหน่วยงาน ที่รับผู้จบการศึกษามีความมั่นใจและพึงพอใจในคุณภาพของผู้จบการศึกษา รับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือทำงาน

5. สังคมมั่นใจในการจัดการศึกษาและมีหลักประกันคุณภาพของการจัดการศึกษาและการรายงานผลต่อสาธารณชน

กล่าวโดยสรุป วงจรคุณภาพ หมายถึง แนวคิดและการปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการบริหารที่มุ่งเน้นการปรับปรุงและเน้นพัฒนาคุณภาพในการบริหารงานของโรงเรียน เป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ นักเรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบ การ ประชาชน และสังคมโดยรวมว่าการดำเนินการของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

บริบทองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

1. สภาพทั่วไป และข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา

1.1 โครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย บริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ

1.2 โครงสร้างส่วนราชการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 5 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายบริการการศึกษา

2. ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3. ฝ่ายส่งเสริมงานพิพิธภัณฑ์และการท่องเที่ยว

4. ฝ่ายการเงินและบัญชี

5. หน่วยศึกษานิเทศก์

1.3 ข้อมูลโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ มีทั้งสิ้น จำนวน 12 โรงเรียน ผู้บริหาร จำนวน 37 คน ครูผู้สอน จำนวน 529 คน รายละเอียดทั้งหมด ดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลโรงเรียน จำนวนผู้บริหาร ครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ลำดับที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร	รองผู้บริหาร	ข้าราชการครู	รวม
1	ขมิ้นพิทยาสรรพ์	1	1	32	34
2	จุมจังพลังราษฎร์	1	2	35	38
3	บัวขาว	1	4	131	136
4	หนองห้างพิทยา	1	1	30	32
5	คลองขามวิทยาคาร	1	1	22	24
6	นาเชือกวิทยาคม	1	1	22	24
7	ลำปาววิทยาคม	1	2	36	39
8	เมืองสมเด็จ	1	4	122	127
9	ทรายมูลพิทยาคม	1	2	29	32
10	เนินยางประชาสามัคคี	1	5	30	36
11	ดงมูลวิทยาคม	1	1	25	27
12	หนองชุมแสงวิทยาคม	1	1	15	17
รวมทั้งสิ้น		12	25	529	566

2. วิสัยทัศน์ (Vision)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณธรรมนำความรู้สู่คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน ใช้สื่อเทคโนโลยีแสวงหาความรู้โดยครูมีอาชีพเป็นต้นแบบ พัฒนาสิ่งแวดล้อมตอบสนองปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพร้อมทั้งนำภูมิปัญญาท้องถิ่น อนุรักษ์ความเป็นไทย ภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วน

3. พันธกิจ (Mission)

3.1 พัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2 ส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการใช้ชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 พัฒนาบุคลากรและระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

3.4 ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3.5 ส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3.6 พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้

4. เป้าหมาย

- 4.1 ประชากรในวัยเรียนได้รับการศึกษาและจบการศึกษาภาคบังคับ
- 4.2 ประชากรในวัยเรียนได้รับการศึกษาและจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีรูปแบบและวิธีการเทียบโอนผลการเรียนที่เชื่อมโยงการจัดการศึกษา
- 4.4 สถานศึกษามีความพร้อมในการเทียบโอนผลการเรียนทุกรูปแบบ

5. ระบบโครงสร้างด้านการบริหาร ได้จัดระบบโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 4 งาน ได้แก่

- 5.1 งานบริหารวิชาการ
- 5.2 งานบริหารด้านงบประมาณ
- 5.3 งานด้านบริหารงานบุคคล
- 5.4 งานด้านบริหารงานทั่วไป

การบริหารซึ่งยึดหลักการมีส่วนร่วม (Participation Management) คือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน (Plan : P) ร่วมทำ (Do : D) ร่วมประเมิน (Check : C) และร่วมปรับปรุง พัฒนา (Action : A) ทั้งนี้เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นสำคัญ

6. แนวนโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545–2559 มี

ดังนี้

วิสัยทัศน์การจัดการศึกษาท้องถิ่น

การจัดการศึกษาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพคนในท้องถิ่นให้มีคุณลักษณะที่สามารถบูรณาการวิถีชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสังคมและประเทศชาติตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

ภารกิจการจัดการศึกษาท้องถิ่น

1. จัดการศึกษาปฐมวัย
2. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. จัดบริการให้ความรู้ด้านอาชีพ
4. จัดส่งเสริมกีฬานันทนาการกิจกรรมเยาวชน
5. การดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิ

ปัญญาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมและเตรียมความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อให้เด็กที่มีอายุในเกณฑ์การศึกษาพื้นฐานทุกคนในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานครบตามหลักสูตรอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน
3. เพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด และตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งพัฒนาให้เกิดความสมดุล ทั้งทางด้าน ปัญญา จิตใจ ร่างกาย สังคม ระดับความคิด ค่านิยม และพฤติกรรม ซึ่งเน้นวิธีจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. เพื่อให้การจัดการศึกษาท้องถิ่น ดำเนินการตามความต้องการและคำนึงถึงการมีส่วนร่วมการสนับสนุนบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตามศักยภาพและความสามารถของท้องถิ่น
5. เพื่อส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นได้ออกกำลังกายและฝึกฝนกีฬาร่วมกิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมการพัฒนาเยาวชนเพื่อพัฒนาให้เป็นคนมีคุณภาพทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม โดยมีความตระหนักในคุณค่าของการกีฬา นันทนาการ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชนไปในแนวทางที่ถูกต้อง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
6. เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการสร้าง และพัฒนาอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขาดโอกาส ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการทุพพลภาพซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพให้มีความไม่เป็นการระสังขม
7. เพื่อบำรุงการศาสนาและอนุรักษ์ บำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย
 1. นโยบายด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เร่งรัดจัดการศึกษาให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการเข้ารับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีให้ได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย
 2. นโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย จัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัยได้เข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร

เอกชนองค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่นมีสิทธิและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย

3. นโยบายด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา

4. นโยบายด้านระบบบริหารและการจัดการศึกษา จัดระบบบริหาร และการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษาของชาติอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยมีเอกภาพในเชิงนโยบายมีความหลากหลายในการปฏิบัติ อีกทั้งมีความพร้อมในการดำเนินการจัดการศึกษาและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาท้องถิ่น การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการศึกษาของเอกชนหรือรับฟังความคิดเห็นของเอกชน และประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

5. นโยบายด้านครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา วางแผนงานบุคคลเพื่อใช้ในการประสานข้อมูล และเป็นข้อมูลในการนำเสนอพิจารณาสรรหาบุคคลกร พร้อมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยมีสิทธิประโยชน์สวัสดิการ ค่าตอบแทนเพียงพอและเหมาะสมกับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง

6. นโยบายหลักสูตร ให้สถานศึกษาจัดทำรายละเอียด สาระหลักสูตรแกนกลาง และสาระหลักสูตรท้องถิ่นที่เน้นความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยโดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของสังคมและชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

7. นโยบายด้านกระบวนการเรียนรู้ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีจิตสำนึกในความเป็นไทยและสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพให้เป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพให้เป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

8. นโยบายด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างเป็นประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งทางด้านงบประมาณการเงิน ทรัพย์สินในประเทศจากรัฐ บุคคล องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคม

อื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา และจัดสรรงบประมาณให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

9. นโยบายด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาแบบเรียน เอกสารทางวิชาการสื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่นโดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีแรงจูงใจในการผลิต รวมถึงการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนการสื่อสารทุกรูปแบบ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น

10. นโยบายด้านการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชน ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานด้านการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็กเยาวชน รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ บริการแก่เด็ก เยาวชน ประชาชนอย่างหลากหลาย พอเพียงและมีประสิทธิภาพ

11. นโยบายการส่งเสริมอาชีพ สนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลืออาชีพ ให้มีการประกอบอาชีพอิสระที่ถูกต้องตามกฎหมาย จัดให้มีการรวมกลุ่มอาชีพภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุน ระดมทุนและการจัดการ นำวิทยาการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงการประกอบอาชีพการจัดการด้านการตลาดให้ได้มาตรฐานและความเหมาะสมตามสภาพท้องถิ่น

12. นโยบายด้านการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นบำรุงรักษา ส่งเสริมและอนุรักษ์ สถานบันศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดสังคมภูมิปัญญาแห่งการเรียนรู้และสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน สืบทอด วัฒนธรรมความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น

7. สภาพปัญหาในปัจจุบัน

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากการบริหารจัดการพบว่ามีสภาพปัญหาดังนี้

7.1 ปัญหางานวิชาการ

การจัดการเรียนการสอนพบว่าครูยังจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในแต่ละรายวิชา ไม่ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ต้องปรับปรุงหลายองค์ประกอบ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง การวิเคราะห์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามหลัก 3 ท่วง 2 เงื่อนไข และการเชื่อมโยง 4 มิติ ซึ่งบุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และยังพบว่าบุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

7.2 ปัญหาด้านงบประมาณ

การจัดเก็บเป็นระบบการจัดทำบัญชีเงินงบประมาณเงินนอกงบประมาณเงินรายได้สถานศึกษาตลอดทั้งบริจาคมตามจิตศรัทธาได้จัดทำเป็นระบบดี แต่ยังไม่เป็นปัจจุบัน

7.3 ปัญหางานบุคลากร

ขาดแคลนบุคลากรที่มีความชำนาญการเฉพาะด้านบุคลากรมีงานพิเศษ นอกเหนือจากงานการสอนมากเกินไปบุคลากรไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ต้องสอนแบบควบ 2 ระดับชั้น

7.4 ปัญหาการบริหารทั่วไป

การประสานงานและประชาสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนขาดความต่อเนื่อง จากสภาพปัจจุบันปัญหาดังกล่าว จึงได้ร่วมกันพิจารณาจัดลำดับความสำคัญเพื่อการปรับปรุงพัฒนา โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลำดับงานที่สำคัญ ดังนี้

1. จัดหาสื่อการเรียนการสอน ICT
2. ปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน
3. ปรับปรุงอาคารเอนกประสงค์
4. ปรับภูมิทัศน์โรงเรียน

8. แนวทางพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้

8.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการโดยมีเป้าหมายให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

8.2 การมอบหมายงานให้ปฏิบัติโดยมีเป้าหมายให้บุคลากรสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้และนำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ไปจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

8.3 การนิเทศภายในมีเป้าหมายให้บุคลากรสามารถจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้

พหุ ประถมศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เนาวรัตน์ นาคพงษ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพและ ปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสอบถาม บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา 196 คน ครูผู้สอน 346 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คน พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำข้อมูลจากผลการศึกษาในขั้นตอนที่ นำมาจัดทำร่างกลยุทธ์ด้วยการประชุมปฏิบัติการ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 จำนวน 11 คน และครั้งที่ 2 จำนวน คน และตรวจสอบความสอดคล้องและความ เหมาะสมของกลยุทธ์โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน คน ประเมินกลยุทธ์ที่ปรับปรุงแล้วในด้าน คือ ด้านความสอดคล้อง ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน ผลการศึกษวิจัยพบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ดำเนินการในด้านการวางแผน สถานศึกษามีการนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก มี หลักเกณฑ์การดำเนินงานที่ชัดเจน แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานและ สถานศึกษามีการพิจารณาหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาเพื่อให้การขับเคลื่อนปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาได้ผลดียิ่งขึ้น ส่วนปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ขาดการกำหนดนโยบายการ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในสถานศึกษา การดำเนินงานตามแผนที่ส่งเสริมการบูรณา การปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนค่อนข้างน้อย การติดตามและประเมินผลไม่ ต่อเนื่องและการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขขยายผลและเผยแพร่ยังไม่มีการดำเนินการเชิงประจักษ์การ พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง มีดังนี้ 1. ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมพบว่า มีจุดแข็ง 13 ข้อ จุดอ่อน 8 ข้อ โอกาส 9 ข้อ และอุปสรรค ข้อ 2. กลยุทธ์ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย วิสัยทัศน์ 4 พันธกิจ 4 เป้าประสงค์ 4 ประเด็นกลยุทธ์ กลยุทธ์ 14 ตัวชี้วัด และ 19 มาตรการ ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหาร

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านความสอดคล้องของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และมาตรการ มีความสอดคล้องกันในระดับมาก และในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ตัวชี้วัด และมาตรการมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

จักรปฐพี วิชาอัครวิทย์ (2555) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบนพื้นที่สูงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์บทเรียนและนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมของ การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะคือ 1) การพัฒนารูปแบบที่คาดหวังด้วยการวิเคราะห์เอกสาร 2) การพัฒนารูปแบบที่เป็นไปได้ด้วยวิธีกรณีศึกษา 3) การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมด้วยการตรวจสอบหาในสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์บทเรียนการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จและสามารถเป็นแบบอย่างได้พบว่า 1.1 งานบริหารวิชาการ มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระ โดยเน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นการขยายผลสู่การปฏิบัติในครอบครัว ชุมชนอันเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตนอย่างมีสติปัญญาและยึดมั่นในทางสายกลาง และดำเนินชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองแบ่งปันรับผิดชอบ และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ตลอดจนรักและภาคภูมิใจในความเป็นไทยด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้จัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์สภาพความต้องการ ความจำเป็นของสถานศึกษาเพื่อวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนตามความรู้ความสนใจ และศักยภาพของแต่ละคน และยังมีการประสานความร่วมมือในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่น และนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 1.2 งานบริหารงบประมาณ มีการจัดทำและเสนอของบประมาณตามความเหมาะสมและความต้องการที่แท้จริง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานศึกษา โดยมีการวิเคราะห์ทิศทางและยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน และมีการจัดทำรายละเอียดโครงสร้างแผนงานโครงการและกิจกรรมที่ชัดเจน โดยอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้ตลอดจนมีความซื่อสัตย์ในการบริหารการเงิน บัญชี และการจัดซื้อจัดจ้าง 1.3 งานบริหารงานบุคคล มีการวางแผนอัตรากำลังตามความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา โดยมีการวิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจของสถานศึกษา และมีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาตนเองตามความต้องการและความ

จำเป็น ตลอดจนมีความยุติธรรมในการเลื่อนขั้นและเลื่อนตำแหน่งรวมทั้งมีความเสมอภาคในการได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ 1.4 งานบริหารทั่วไป มีการใช้อาคารสถานที่อย่างประหยัด คุ่มค่า ตลอดจนมีการบำรุงดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลรักษา รวมทั้งมีความเอื้อเฟื้อบริการอาคารสถานที่แก่ชุมชนในการจัดทำกิจกรรมต่างๆ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครองชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนการสอน 2. การนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้สรุปรูปแบบเป็น “โรงเรียนของพ่อ” โดยมีเสาธงเป็นเป้าหมายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีองค์ประกอบการดำเนินงาน 4 ด้าน คือด้านบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดประเมินผล และการเทียบโอนรายวิชา 4) การประกันคุณภาพและมาตรฐานภายในสถานศึกษา 5) การพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยี 6) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ 8) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การบริหารการเงิน 4) การบริหารบัญชี 5) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ด้านบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ 1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง 2) การพัฒนาบุคลากรด้านบริหารงานทั่วไปประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) อาคารสถานที่ 2) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา 3) ชุมชนสัมพันธ์โดย ในแต่ละด้านได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 เรื่องสู่การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 4) เงื่อนไขความรู้ และ 5) เงื่อนไขคุณธรรม

จากรูธรรม อุดมวงศ์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากุศลกรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านหินลาดหนองโดน อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การพัฒนากุศลกรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านหินลาดหนองโดน อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลยุทธ์ 2 กลยุทธ์ คือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ในวงรอบที่ 1 พบว่ากลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทุกคน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มขึ้นผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่ยังต้องพัฒนาเพิ่ม เกี่ยวกับการออกแบบกิจกรรม

การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการใช้สื่อการสอน ในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ การนิเทศภายใน ผลการพัฒนาพบว่ากลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทุกคนสามารถเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้เหมาะสมโดยรวมเฉลี่ยและทุกรายการอยู่ในระดับ มากถึงมากที่สุด และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้โดยรวม เฉลี่ยและทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสรุป การพัฒนาครั้งนี้โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในทำให้บุคลากรมีความรู้ และทักษะด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มขึ้นตามลำดับ อย่างไรก็ตามบุคลากรเหล่านี้ควรต้องได้รับการพัฒนา ต่อไปอย่างต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ศรีเรือน ยิ้มย่อง (2556) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยนาทสิงห์บุรีและอ่างทอง 2) เพื่อเปรียบเทียบการ บริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยนาทสิงห์บุรีและอ่างทอง จำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ วุฒิการศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัด กลุ่มตัวอย่างที่ ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท สิงห์บุรี และอ่างทอง ปีการศึกษา 2556 ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 494 คน ครู 4,083 คน รวมทั้งสิ้น 4,577 คน หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane) ความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน .05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาด กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนน จากการตอบแบบสอบถามที่วัด แปลความหมายของค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษาโดย ใช้การทดสอบที (T-test) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) โดย การทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ด้านบริหารจัดการสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทองมีความคิดเห็นว่าการบริหารจัดการสถานศึกษา มีความสำคัญการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้การบริหารงานโรงเรียนมีประสิทธิภาพ มีประโยชน์ต่อผู้เรียนแบบยั่งยืน ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในการศึกษาและเป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ 2) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทอง ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและอ่างทองมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียน หลักสูตรจะเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา เนื่องจากหลักสูตรมีระบบการวางแผน และการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของชาติ

กาญจนา มุลณี (2558) ได้ศึกษาเรื่องการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน และ ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 396 คน ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านบริหารจัดการศึกษา และ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ด้านการจัด

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ตามลำดับ 2. เปรียบเทียบสภาพการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวม ไม่แตกต่างกัน 3. เปรียบเทียบการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านบริหารจัดการศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เพื่อเสนอแนะแนวทาง การบริหารสู่ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ดังนี้ 1) ควรจัดให้มีกิจกรรม/โครงการเด่น (Best Practice) ของโรงเรียนที่ชัดเจน 2) ควรจัดให้มีการประเมินผลเพื่อการพัฒนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) ควรนำนักเรียนเข้าศึกษาพื้นที่ตัวอย่างในการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง 4) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมครอบครัวตัวอย่างการดำรงชีวิตตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน และ 5) ควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมอย่างต่อเนื่องนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน

จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาตนเองในการศึกษาของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสังเคราะห์องค์ประกอบสำคัญของหลักการพัฒนาดตนเองในการศึกษาของนักศึกษา กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบและ 3) เพื่อตรวจสอบและยืนยันรูปแบบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาตนเองในการศึกษาของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนคือ 1) การศึกษา สังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 2) การสร้างหรือร่าง และพัฒนารูปแบบโดยการนำมาจัดกลุ่มสนทนาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3) การตรวจสอบโดยการนำรูปแบบไปสู่การปฏิบัติ โดยนำไปถามนักศึกษาจำนวน 353 คน หรือ ร้อยละ 88.25 จากจำนวน 400 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจากสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 25 แห่ง โดยใช้เครื่องมือที่ได้สร้างขึ้นและผ่านกระบวนการหาคุณภาพมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.965 4) การยืนยันรูปแบบโดยได้แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำมาจัดทำเป็นแบบยืนยันที่ตรงกับสภาพจริง 5) การบูรณาการ

รูปแบบโดยการนำผลวิจัยตามขั้นตอนข้างต้นมาบูรณาการจึงได้รูปแบบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาตนเองของนักศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พรทิพย์ บรรเทา (2558) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (เลย-หนองบัวลำภู) การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 2) ศึกษาโรงเรียนต้นแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 3) เพื่อเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอนจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิแบ่งตามขนาดโรงเรียนและใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 50 คน ขนาดกลาง จำนวน 152 คน และขนาดเล็กจำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNIModify) แบบสัมภาษณ์ใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย 1) ค่าดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNIModify) ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมและรายด้านพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงบประมาณ 2. สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหารทั่วไป

ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารวิชาการ 3. แนวทางของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย การบริหารงาน 4. กลุ่มในสถานศึกษา ได้แก่ การบริหารกลุ่มงานทั่วไป กลุ่มงานบุคคล กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และการบริหารกลุ่มงานวิชาการ โดยสอดคล้องกับความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี และมีเงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

ภานุพงษ์ ต๊ะอ้าย (2558) ได้ศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับ และแนวทางในการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 253 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 47 คน ครูแกนนำเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 47 คน และครูผู้สอน จำนวน 159 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าและแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการเตรียมความพร้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบริหาร จัดการสถานศึกษา ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ครูแกนนำเศรษฐกิจพอเพียงมีระดับการเตรียมความพร้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และครูผู้สอนมีระดับการเตรียมความพร้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ผู้บริหารและครูควรมีส่วนร่วมในการวางแผน/โครงการ/กิจกรรมที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ติดตาม ตรวจสอบควบคุมการขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สำหรับครูแกนนำเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ควบคู่ศึกษาหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสถานศึกษาต้นแบบ หรือสถานศึกษาที่ผ่านการ ประเมิน แล้วนำมาประยุกต์เข้ากับบริบทของสถานศึกษาตนเอง จัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกระดับชั้น สำหรับ ครูผู้สอน ได้แก่ จัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตได้อย่างพอเพียงโดย บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในกิจกรรมต่าง ๆ การเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินสถานศึกษาพอเพียงระหว่างครูแกนนำ เศรษฐกิจพอเพียง และครูผู้สอน พบว่า ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้ ครูแกนนำเศรษฐกิจพอเพียงมีระดับการเตรียมความพร้อมมากกว่าครูผู้สอน และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า ครูแกนนำเศรษฐกิจพอเพียงมีการเตรียมความพร้อมมากกว่าครูผู้สอน

รัตนา หลวงกลาง (2558) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2) ศึกษาโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 196 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 98 คน และครูจำนวน 98 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกข้อมูล และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้านมีปัญหายุ่งในระดับน้อย 2) ผลการศึกษาโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาโรงเรียน ทั้ง 3 แห่ง ได้กำหนดเป็นนโยบายในการ บริหารจัดการโดยกำหนดโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเคียงคู่คุณธรรมเป็นโครงการพิเศษ มีการประชุมหารือและชี้แจง ความสำคัญของโครงการ กิจกรรม และมอบหมายการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนใน การปฏิบัติงาน มีการนิเทศ กำกับติดตามโครงการ และกิจกรรมในโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งให้คณะครูนักเรียนและบุคลากรนำหลักความพอเพียง ภายใต้แนวทางการประพฤติตามหลักคุณธรรมมาใช้ในชีวิตอย่างพอเหมาะ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โรงเรียนทั้ง 3 แห่ง มีการประชุมสร้างความเข้าใจ เพื่อสร้างหลักสูตรท้องถิ่นบูรณาการแบบองค์รวม และมีการนำมาใช้ใน

การเรียนการสอนอย่างชัดเจนในปัจจุบันมีการนำรายวิชาจากหลักสูตรบูรณาการมาจัดการเรียนการสอนใน สาระเพิ่มเติมในรายวิชาเกษตรกรรมสหกรณ์ และมีการสอดแทรกกิจกรรม องค์ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน โดยยึดหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่ และความพอเพียงเคียงคู่คุณธรรม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารียุวกาชาดผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมงานอาชีพ และกิจกรรม อบรมจริยธรรมวันศุกร์ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู และนักเรียน ให้ความรู้ และยกตัวอย่างผลดีจากการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่บุคลากรและนักเรียนกระตุนเตือน สร้างขวัญ และกำลังใจ และนิเทศกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องจัดประชุมชี้แจง ส่งบุคลากรร่วมอบรม จัดหาเอกสารให้ศึกษาด้วยตนเอง บริการ การศึกษาทางอินเทอร์เน็ตเพิ่มเติม รุ่งฤดี โชติวิเชียร (2558) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาลสินธุ์ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา กาลสินธุ์ เขต 1 2) ได้รูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาลสินธุ์ เขต 1 มีวิธีดำเนินการวิจัย และพัฒนา (Research and Development) ตาม ขั้นตอน 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการ ดำเนินงานการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา เพื่อ วิเคราะห์เอกสาร และศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงาน การจัดการศึกษาตาม แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา กาลสินธุ์ เขต 1 แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ตามรูปแบบ การจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นตอนที่ 2 สร้าง เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาตาม แนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาลสินธุ์ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำไปสอบถาม ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 105 คน และ ครู จำนวน 525 คน ได้มาโดยการสุ่ม แบบหลายขั้นตอน ขั้นตอนที่ 3 ร่างรูปแบบ ผู้วิจัยนำ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาดำเนินการยกร่างรูปแบบการจัดการ การศึกษาตามแนวปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาลสินธุ์ เขต 1 จากนั้นนำร่างรูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา ไปดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อตรวจสอบ

ความเหมาะสมของรูปแบบรูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ของเนื้อหาสาระของร่างรูปแบบตามองค์ประกอบที่กำหนดกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้ร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษารองผู้บริหาร สถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ รวมทั้งสิ้น 9 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบ ผู้วิจัยจัดทำ แบบประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 แล้วส่งไปให้ผู้บริหาร สถานศึกษา และครูวิชาการ ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 จาก 20 โรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน รวม จำนวน 100 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนั้นนำข้อมูลจากผลการประเมินมาปรับปรุงรูปแบบตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็น รูปแบบที่เหมาะสม ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมมีการ ดำเนินการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.87 2. สภาพปัญหาของการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนา หลักสูตร และด้านด้านการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีปัญหาการ ดำเนินการอยู่ในระดับน้อย จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านด้านการบริหารการศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และ 4) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบรูปแบบการจัดการศึกษา ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ของเนื้อหา สาระของรูปแบบตามองค์ประกอบที่กำหนดกับปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกด้าน และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.95

สุภารัตน์ อุปปะ (2559) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วน

จังหวัดกาฬสินธุ์ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรทางการศึกษา และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะดังนี้ ระยะที่ 1 คือ ศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 225 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 59 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.35-0.83 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน T-test Independent และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน และวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามสถานภาพระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา กับครูผู้สอนพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน 3) เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่สังกัดสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน 4) แนวทางในทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีดังนี้

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสนใจในเรื่องการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถสื่อสารกับบุคลากรให้ชัดเจนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ควรมีหลักสูตรหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา แทรกในวิชาสังคมศึกษา ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา แทรกในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรควรจัดอบรมพัฒนาให้กับบุคลากรทางการศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ควรสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างแท้จริง

จิราพร ผงผุย (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ประกอบด้วยระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 จำนวน 443 คน ใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และเปิดตารางสำเร็จรูปของ เครจซี มอร์แกน (Krejcie and Morgan) ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ให้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมิน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้อง ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI Modified) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน

อยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 7 ตัวชี้วัด ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 9 ตัวชี้วัด ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ มี 10 ตัวชี้วัด ด้านการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มี 7 ตัวชี้วัด ผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ต้องนำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นมาประกอบเป็นหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบสอดแทรก โดยใช้คำถามกระตุ้นการคิด ตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้ครูออกแบบหน่วย การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้มีกรณีศึกษา ติดตาม ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอจัดทำสื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อและนวัตกรรมทางการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งครูเข้ารับการอบรมจัดบรรยากาศและสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ผู้เรียนได้นำหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

งานวิจัยต่างประเทศ

Wahl (2003) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโครงงานรูปแบบการเรียนรู้รายวิชาคณิตศาสตร์เบื้องต้นสำหรับนักศึกษา จำนวน 18 คน และเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการตอบสนองการเรียนรู้ของนักศึกษาในด้านความรู้ อารมณ์ และแรงจูงใจต่อโครงงานดังกล่าว โครงงานที่ใช้มีทั้งหมด 5 โครงงาน โดยแต่ละโครงงานเกี่ยวข้องกับโมเดลหลักทางคณิตศาสตร์หนึ่งเรื่อง มีรูปแบบการเรียนรู้ 3 รูปแบบ คือ การฟัง การเห็น-มอง และการทำกิจกรรมและเน้นระบบการเรียนรู้ 3 แบบ จาก 5 แบบ คือ ระบบการเรียนรู้ด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา ร่างกายและการสะท้อนผลการเก็บข้อมูลใช้การสังเกตในชั้นเรียน และการสัมภาษณ์หลังจากเรียนจบในแต่ละโครงงาน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระบุว่า 1) โครงงานรูปแบบการเรียนรู้ช่วยให้เกิดความเข้าใจโมเดลคณิตศาสตร์ดีกว่าการเรียนจากการสอนบรรยายเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่เน้นให้

นำ ความรู้ไปใช้ มีผลดีต่อด้านความรู้ของนักศึกษามากเนื่องจากกิจกรรมเหล่านั้นทำให้นักศึกษามีความเข้าใจอย่างชัดเจนในมโนคติคณิตศาสตร์ 2) นักศึกษามีการพัฒนาปรับปรุงเจตคติต่อคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น โดยนักเรียนมีความสุขกับการทำกิจกรรม การนำความรู้ไปใช้ช่วยให้เกิดความเข้าใจมโนคติที่เรียน และส่วนมากมีความสุขกับระบบการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาด้านสังคมจากการเรียนแบบร่วมมือกัน และ 3) นักศึกษาเห็นคุณค่าทางกิจกรรมต่าง ๆ ของชั้นเรียน รวมทั้งการสอนแบบบรรยายด้วย

Greenwood (2003) ได้ศึกษาเรื่องการสืบเสาะเชิงคุณภาพเพื่อวิเคราะห์บทบาทของการเรียนรู้ที่อาศัยโครงงานเป็นฐานในห้องเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นภายในกรอบบรรยากาศทางการศึกษาปัจจุบัน ในการใช้การเรียนรู้ที่อาศัยโครงงานเป็นพื้นฐานและการนำงานออกธำมณธรรมขั้นสุดยอดไปใช้เป็นวิธีบรรลุเป้าหมายการประเมินการเรียนภาษาที่สอง ของรัฐออลิงตันนั้น ประสพการณ์ครั้งนี้ พบว่ามีประโยชน์หลายประการ และมีอุปสรรคมากต่อการนำการเรียนรู้ที่อาศัยโครงงานเป็นฐานไปใช้แล้วประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้การเรียนรู้ที่อาศัยโครงงานเป็นฐานมีศักยภาพที่จะสร้างประสพการณ์ในการเรียนรู้ตามสภาพจริง ช่วยเหลือสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันและ จูงใจนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วนั้น อุปสรรคต่าง ๆ เช่น การไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนทางความรู้ความเข้าใจระดับสูง เวลาที่ต้องการและการทำทหายการสอนทักษะพื้นฐานที่แพร่กระจายออกไปเข้าสู่ประสพการณ์ในการเรียนรู้ที่อาศัยโครงงานเป็นฐานล้วนมีอยู่บ่อย ๆ

Niesz (2003) ได้ศึกษาเรื่องการสอบสวนว่าวิธีการเรียนแบบโครงงานให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้ตามสภาพ และมีความหมายอย่างไรบ้าง เพราะว่าห้องเรียนรวมในปัจจุบันนี้ ครูต้องหาล้างอำนวยความสะดวก แก่นักเรียนที่มีช่วงความสามารถในการเรียนรู้ที่กว้างไกลต่างกัน ครูไม่สามารถจะสอนนักเรียนส่วนใหญ่ได้ต่อไปอีกแล้ว แต่ครูต้องสอนนักเรียนทุก ๆ คนโดยทำให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคนได้รับโอกาสที่จะเข้าถึงศักยภาพเต็มที่ของตน วิธีการนี้ได้สร้างความท้าทายสำหรับครูที่จะแสวงหาสไตล์การสอนที่ให้นักเรียนของตนทุกคนประสพความสำเร็จในการศึกษาได้พิจารณาว่าวิธีการสอนแบบโครงงานนี้นำไปใช้ในห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างไรบ้าง และวิธีการนี้สามารถให้โอกาสเรียนรู้ที่มีความหมายแก่นักเรียนได้อย่างไรบ้าง ผลการศึกษาพบว่า เมื่อออกแบบหลักสูตรโดยใช้วิธีการแบบโครงงานแล้วการเรียนรู้ของนักเรียนได้รับผลกระทบในทางบวก

Hargrave (2004) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาระดับคุณภาพเพื่อดำเนินการในชั้นแกนหลักประถมปีที่ 6 เขตในเมือง และเพื่อมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่อาศัยโครงงานเป็นฐานการเรียนรู้ที่อาศัยโครงงานเป็นฐานสามารถส่งเสริมความสำเร็จของนักเรียนได้ทุกคน เนื่องจากวิธีการนี้ต้องมีสไตล์การเรียนรู้อ และเขาวนปัญญาที่หลากหลายเพื่อให้สำเร็จสมบูรณ์ การเรียนรู้ที่อาศัยโครงงานเป็นฐานให้

นักเรียนได้ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเพื่อพัฒนาความคิด และการแก้ปัญหาทางที่รับมอบหมาย โครงการงานเน้นประเด็นปัญหาชีวิตจริงเป็นสำคัญ ซึ่งสร้างสภาพจริงเพื่อว่านักเรียนสามารถจะเชื่อมโยง การเรียนรู้ของตนเข้ากับโลกภายนอกได้ ในการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผลงานของนักเรียน แบบสอบถามที่ถามนักเรียน และบันทึกภาคสนาม ข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ ชี้แนะว่าการใช้ การเรียนรู้ที่อาศัยโครงการงานเป็นฐานมีผลกระทบทางบวกต่อความสำเร็จของนักเรียน นักเรียนได้พัฒนา ความต้องการที่จะเรียนรู้ และจะสร้างวิธีการแก้ปัญหาซึ่งนำเสนอไว้ให้ นั่น ๆ

Sapper (2004) ได้ศึกษาเพื่อหาคำตอบต่อคำถามที่ว่าความถี่ของปทัสถานการสื่อสาร หรือการทำให้โครงการงานสำเร็จมีผลกระทบต่อระดับศรัทธาของกลุ่มในกลุ่มงานชั่วคราวที่เหมือนกันหรือไม่ ผล การศึกษาปรากฏดังนี้ กลุ่มงานชั่วคราวที่เหมือนกันซึ่งสร้าง และปฏิบัติตามความถี่ของปทัสถานของ การสื่อสารมีระดับความศรัทธาสูงกว่ากลุ่มงานที่ไม่ได้สร้างความถี่ของปทัสถานการสื่อสารอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ แบบแผนการสื่อสารระหว่างสมาชิกกลุ่มงาน พบว่า 1) กลุ่มงานที่ปฏิบัติตาม ปทัสถานที่สร้างขึ้นมีจำนวนร้อยละสูงที่สุดในการทำความรู้จักกันการแบ่งปันกันเป็นส่วนตัว และการ ดิชมที่ให้อำนาจใจ 2) กลุ่มงานที่มีจำนวนร้อยละสูงที่สุดในการดิชมที่เน้นภาระงานทำโครงการงานได้ สำเร็จ 3) กลุ่มงานที่มีจำนวนร้อยละสูงที่สุด ในการแบ่งปันเป็นการส่วนตัว การให้อำนาจใจ และการ ดิชมที่เน้นภาระงานตามปทัสถานที่สร้างขึ้นและทำโครงการงานได้สำเร็จ 4) กลุ่มงาน 2 กลุ่มใน 3 กลุ่มที่แสดงการดิชมมากที่สุด และปฏิบัติตามปทัสถานทำโครงการงานได้สำเร็จ โดยสรุป ในขณะที่การใช้ เทคโนโลยีที่อาศัยคอมพิวเตอร์เป็นฐานแพร่หลายมากขึ้น และการเรียนรู้ที่อาศัยโครงการงานเป็นฐานมี การใช้กว้างขวางขึ้น แนวโน้มทั้ง 2 ด้าน เหล่านี้ที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์การสอนใหม่ ๆ เพื่อให้อำนาจใจในการสอน และการเรียนที่มีคุณภาพการออกแบบหลักสูตร และกลยุทธ์การสอนที่อาศัย โครงการงานเป็นฐาน (การทำงานในสภาพแวดล้อมที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ที่แท้จริง) นั้นไม่ว่าจะอยู่ใน สภาพแวดล้อมทางการศึกษาหรือทางธุรกิจก็ตาม แล้วแต่จะได้รับการประโยชน์จากการสร้างแบบแผน และปทัสถานเพื่อการสื่อสารทั้งสิ้นรวมทั้งจะได้ประโยชน์ของพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทางออนไลน์ สำหรับสมาชิกกลุ่มงานด้วย

Hong (2009) ได้ศึกษาเรื่องประโยชน์ของเศรษฐกิจ พอเพียง ประเทศไทยในมุมมองที่ กว้างขึ้น พบว่า ความพอเพียงในตนเองเป็นข้อสรุปของความไม่แน่ใจ เป็นความสงสัยลังเลของรัฐ สวัสดิการอย่างอเมริกา ความพอเพียงในตนเองได้รับการยอมรับ ทั่วไปในวงจรรยาบรรณสวัสดิการทาง สังคม ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นอิสระและ เสถียรภาพทางการเงิน แต่อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่เป็นความหมายที่ตกลงกันในทางปฏิบัติ โดยผู้จัดทำนโยบาย นักวิจัย หรือผู้ ให้บริการ และความหมายที่ใช้บ่อยโดยไม่มีกำหนดความหมาย หรือข้อนิยามร่วมกันในความเห็น นี้วัตถุประสงค์ของการศึกษา ครั้งนี้เป็นถึงเนื้อหาที่มีการกำหนดจากบนลงล่างของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่เป็นเป้าหมายนโยบายสังคมที่ตรงกับแผนการฝึกอบรมอาชีพที่ตรงกับแนวทางของแผนงานฝึกออาชีพให้กับผู้รับบริการที่เข้าใจความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง การใช้ทฤษฎีแนวคิดพื้นฐานในการศึกษา การกำหนดนิยาม ความหมายของความพอเพียงของตนเองจากล่างลงไปสู่บนที่ได้รับจากการประชุมกลุ่มของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยต่อการประชุมกลุ่มได้รับการถ่ายทอดเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจากการนิยาม ความหมายของความพอเพียงในตนเองที่กำหนดจากกลุ่มผู้รับบริการ ข้อค้นพบจากการศึกษาได้เสนอแนะว่าความพอเพียงในตนเองเป็นกระบวนการของการพัฒนาทางจิตใจ ให้เกิดความเข้มแข็ง และเรียนรู้เป้าหมายเป็นการสร้างความก้าวหน้าไปสู่ความเป็นจริงของผลลัพธ์ทาง การเงิน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนที่แทรกเข้ามาเพื่อใช้เป็นฐานในการมอบ อำนาจให้กับผู้รับบริการและการพัฒนากำลังแรงงานของชุมชน

Calkins (2009) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบเศรษฐกิจพอเพียง : ช่วงระยะเวลาที่ หลากหลายและดีที่สุดเพื่อนักวางแผนการพัฒนาท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ในปัจจุบันการควบคุม ทรัพยากรที่มีอยู่ เศรษฐกิจและสังคมเป็นความต้องการของเหล่านักวางแผนทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยกำหนดเป็นแผน 5 ปี เพื่อการควบคุมปัญหาให้ดีที่สุด การวิเคราะห์รูปแบบความรับผิดชอบทาง สังคมมีรูปแบบที่ถูกจำกัดที่จะวิเคราะห์ให้หลากหลาย ด้วยวิธีการลองผิดลองถูก และสังคมได้ถูก ละเลยจากการควบคุม นำไปสู่ความล้มเหลวในทางปฏิบัติมีการคดโกงที่นำไปสู่ความเสี่ยงในกิจกรรม ที่ หลากหลายทางการค้าการปกครอง การลงทุน การบริโภค การขายและการผลิต รูปแบบโปรแกรม Motad เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพเพื่อการวิเคราะห์การตัดสินใจที่ซับซ้อน แต่โปรแกรมเหล่านี้ ไม่ ได้นำไปปรับใช้กับรูปแบบความรับผิดชอบในอดีตที่ผ่านมา รวมทั้งหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมเหมือน เช่นที่มีอยู่ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศไทย การวิจัยนี้เป็นการศึกษาหาสิ่งที่ดีที่สุด โปรแกรมป้องกันและควบคุมความเสี่ยง และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ใช้เป็นกรณีศึกษาของ ตำบลในภาคเหนือของประเทศไทย โดยมีกระบวนการ 7 ขั้นตอนที่น่าไปสู่การตัดสินใจในระดับ ท้องถิ่น และเหล่านักวางแผนจากผู้ที่มีมุมมองในด้านที่ดี โดยการสร้างแผนระยะ 5 ปี เพื่อการ ป้องกันสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ การวิเคราะห์ราคาข้าวแผนงานการวัดและตัวชี้วัดเศรษฐกิจ พอเพียงเป็นกรบูรณาการไปสู่กระบวนการ 7 ขั้นตอนที่น่าไปสู่การตัดสินใจในระดับท้องถิ่น และ เหล่านักวางแผนจากผู้ที่มีมุมมองในด้านที่ดี โดยการสร้างแผนระยะ 5 ปี เพื่อการป้องกันสถาน การณ์ ที่อาจเกิดขึ้นได้

Chou (2011) ได้ศึกษาเรื่องพัฒนาครูมืออาชีพ : โดยใช้วิจัยปฏิบัติการให้เกิดกลุ่มครู มืออาชีพด้านการเรียนรู้ ซึ่งในการวิจัยนี้ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูระดับประถมศึกษาที่สอน ภาษาอังกฤษ โดยทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง การพัฒนาครูกับวิธีการสอนของครูกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาครู การเก็บ

รวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยสัมภาษณ์ครูแต่ละคน และงานวิจัยนี้สะท้อนการสัมภาษณ์และบทสนทนาจากการวิจัยปฏิบัติการ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่าสองภาคการศึกษาและการทำการศึกษาดูผลของการวิจัยเชิงปฏิบัติการของครู ให้ความช่วยเหลือครูในการทำความเข้าใจการปฏิบัติตน การปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มครูมีอาชีพหาหน้าที่เป็นฐานความรู้ที่มีประสิทธิภาพสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ จากคนอื่นที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของพวกเขา ผลการศึกษาครั้งนี้ ตอบคำถามการวิจัยที่ต้องการทราบถึงผลลัพธ์ของความพยายามของครูในการสอนและการฝึกปฏิบัติการเรียนให้แก่ผู้เรียน

Diosdado and Others (2012) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาครูโดยใช้หลักสูตรการพัฒนาครูมืออาชีพ : การพัฒนาครูในประเทศฟิลิปปินส์ที่มีประสิทธิภาพ การวิจัยนี้ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการใช้หลักสูตรการพัฒนาครูมืออาชีพในประเทศฟิลิปปินส์ โดยใช้การสำรวจและใช้แบบสอบถามปลายเปิดในการศึกษาครูมืออาชีพในประเทศฟิลิปปินส์ที่สอนระดับประถมศึกษา พบว่าการใช้หลักสูตรพัฒนาครูมืออาชีพโดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการในการยกระดับความรู้ในเนื้อหาของ การพัฒนาครูมืออาชีพได้ผลดีว่าการจัดสัมมนาแบบดั้งเดิม และพบว่าครูมีประสบการณ์ในการสอน ครูมีการปรับปรุงตัวเองและมีความมุ่งมั่นในการสอนมากขึ้น หลังจากได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรการพัฒนาครูมืออาชีพแล้ว

Talevski (2012) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาครูในการประเมินผลการเรียนรู้แบบเป็นทีมที่มีประสิทธิผล ผ่านทางนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการเรียน พบว่า การพัฒนาวิชาชีพของครู มีการดำเนินการพัฒนาโดยใช้เกณฑ์ของความสามารถในการเรียนรู้แบบเป็นทีมของนักเรียนซึ่งมีการเชื่อมโยงกระบวนการเรียนการสอนกับการพัฒนาวิชาชีพครู ที่มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มศักยภาพในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยที่ครูจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและเป็นครูมืออาชีพเพื่อที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นกลุ่ม จากการศึกษาพบว่า จำนวนครูผู้เชี่ยวชาญมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูมีบทบาทสำคัญในความสำเร็จของนักเรียน และครูสำคัญที่สุดต่อการปฏิรูปการเรียนรู้แบบครบวงจรและเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประเมินผลจากสภาพจริงที่มีความซับซ้อน จะเกิดขึ้นจากการที่กระตุ้นให้ครูและนักเรียนเกิดทีมการเรียนรู้ ซึ่งสรุปได้ว่าการมีสมรรถนะที่ดีขึ้นของครู พิจารณาจากความสำเร็จของนักเรียนผ่านทางสถาบันการศึกษา พิจารณาจากการประเมินความสำเร็จของนักเรียนผ่านทางผลการเรียนรู้เป็นทีมและปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาโดยสรุป พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบุคลากรจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน ซึ่งสามารถ

ดำเนินการได้หลากหลายวิธี เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการการนิเทศภายใน การนิเทศแบบคลินิก การศึกษาดูงาน เป็นต้น ซึ่งวิธีการพัฒนาบุคลากร โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการนิเทศภายใน เป็นวิธีการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมสำหรับการนำมาใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

บทที่ 3

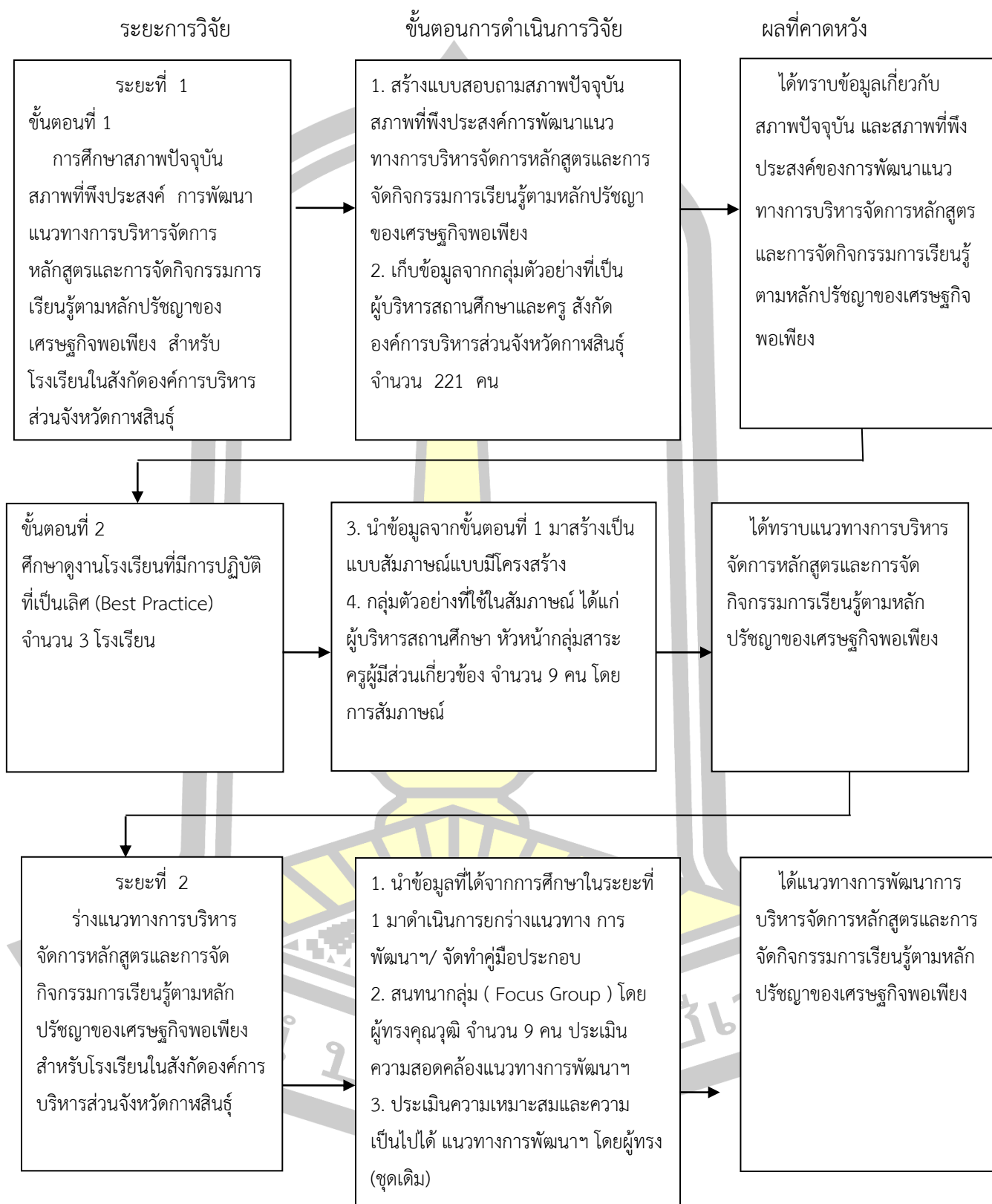
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ภาพประกอบ 4 ระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.1 สร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

1.2 นำแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูล

1.4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2560 จำนวนโรงเรียน 12 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 566 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2560 โดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้อย่างตารางกำหนดขนาดของ เครจซี่ และ มอร์แกน Krejcie (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 221 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างประชากรอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Random Sampling) ของประชากรตามสถานภาพ จากนั้นผู้วิจัยได้เลือกวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สำหรับสุ่มตัวอย่างดังตาราง 3

ตาราง 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

สถานภาพ	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
ผู้บริหารสถานศึกษา	37	14
ครู	529	207
รวม	566	221

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า

แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพ ปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีข้อคำถาม 10 ข้อ
2. ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้อ มีข้อคำถาม 8 ข้อ
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีข้อคำถาม 10 ข้อ
4. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีข้อคำถาม 9 ข้อ

โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ (Likert' Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

4.2 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามประเภทต่าง ๆ จากหนังสือ การวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) หนังสือระเบียบวิธีการวิจัยทาง สังคมศาสตร์ของ บุญธรรมกิจ ปรีดาบริสุทธิ์ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551) หนังสือพื้นฐาน การวิจัยการศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด และคณะ และศึกษาแบบสอบถามงานวิจัยอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องพร้อมกำหนดรูปแบบและขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3 นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหา ให้ได้กรอบแนวคิดของการวิจัย รวมถึง ศึกษาองค์ประกอบ ประเด็นเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

4.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมคุณลักษณะที่ ต้องการวัด การใช้ภาษาที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ แล้วปรับปรุงแก้ไขก่อนเสนอให้คณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง

4.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข จำนวน 46 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ (Wording) คุณสมบัติในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาหรือด้านวิจัยทางการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ประกอบ ไปด้วย

1. นางธนิศา กุลสุวรรณ คุณวุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

2. นางสุมิตรา ภูผาลา คุณวุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๑ กาฬสินธุ์พิทยาสีทธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

3. นายมานิต เหลือมกุมมาร คุณวุฒิ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๔ เฉลิมพระเกียรติ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

4. นายคงเดช หรบบรรณ คุณวุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

5. อาจารย์ ดร.ทัศนศิริรินทร์ สว่างบุญ คุณวุฒิ ค.ศ. (การวัดและประเมินผล

การศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา สังกัด มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.7 นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยการวิเคราะห์หาค่า (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

พิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 จำนวน 46 ข้อ ผ่านการประเมินคงเหลือจำนวน 37 ข้อ ซึ่งมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00

4.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยนำไปลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คิดเป็นสัดส่วนผู้บริหาร 10 คน ครูผู้สอน 20 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือและหาคุณภาพแบบสอบถาม

4.9 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) โดยสภาพปัจจุบัน ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.26-0.71 และสภาพที่พึงประสงค์ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.26 - 0.74

4.10 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับของสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.87 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับของสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.91

4.11 ผู้วิจัยปรับปรุงแบบสอบถามหลังทดลองใช้อีกครั้ง แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำก่อนนำไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขออนุญาตและอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง สถานศึกษาสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

5.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกองการศึกษาฯ และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พร้อมแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ผ่านผู้รับ-ส่งหนังสือราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และติดต่อขอรับคืนโดยใส่คืนที่ผู้รับ-ส่งหนังสือราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์หรือส่งคืนทางไปรษณีย์ (โดยผู้วิจัยมอบซองติดแสตมป์ที่เจ้าหน้าที่ของส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย) และรับคืนด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลจากแบบสอบถามดังนี้

6.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

6.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้แบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล Modified Priority Needs
Index : PNI_{Modified}

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน
3 โรงเรียน

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน

นำผลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบ
มีโครงสร้างเพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งได้มา
โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกโรงเรียน
ต้นแบบดังนี้

1. เป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง
2. เป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินเป็นศูนย์พอเพียง

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในสัมภาษณ์ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน
หัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 3 คน ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น
จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1. โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไรสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
2. โรงเรียนโนนคุณวิทยาการรัชมังคลาภิเษก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

3. โรงเรียนโพนทองวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 27

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นในการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีความเป็นเลิศและประสบความสำเร็จ ในการบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน ตามหลักการทั้ง 4 ด้าน คือ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำมากำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ จากหนังสือการวิจัยการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ให้มีประเด็นครอบคลุมขอบข่ายการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อให้คำแนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับประเด็นในการสัมภาษณ์ เพื่อให้ครอบคลุมขอบข่ายการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้มากที่สุด

4.6 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับจริง

4.7 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับจริง แล้วนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

5.2 ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายทางโทรศัพท์ เพื่อสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนที่ปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน

5.3 ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองพร้อมทั้งมีการบันทึกเสียง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์การดำเนินงาน มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณาสังเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเปรียบเทียบกับกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ขั้นตอนที่ 1 ยกร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

1. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาสังเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

1.2 นำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเสนอแนะแก้ไขข้อบกพร่องเพิ่มเติม

1.3 นำร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ผ่านการตรวจสอบและแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปสนทนากลุ่ม

(Focus Group) และประเมินความสอดคล้องการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เพื่อยืนยันตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม

1.4 จากนั้นนำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำคู่มือฉบับสมบูรณ์พร้อมแบบประเมินเสนอผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วยนักวิชาการด้านการบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ที่มีคุณสมบัติดังนี้

2.1 สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตขึ้นไป

2.2 ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ เป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลในการประกวดสถานศึกษาพอเพียง

2.3 เป็นนักวิชาการด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 มีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี ในการปฏิบัติงานในตำแหน่ง

ผู้ทรงคุณวุฒิมีทั้งหมด 9 คน ประกอบด้วย

1. นายกฤษกร สัตย์บัณฑิต คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

2. นางสาวสมลักษณ์ สุวรรณพรหม คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอนางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

3. นายวิชัย พรมเกตุ คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

4. นายสมศักดิ์ นิลผาย คุณวุฒิ ศษ.ม. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

5. นายยุทธ วงษ์ศิริ คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

6. นายณภดล วัฒมาญ คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบัวขาว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

7. นายสกลิตพงษ์ บงศรีดา คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๒ วัดสว่างคงคา สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

8. นางศศิพรรณ โพธิแทน คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๓ วัดเหนือ สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

9. นางวัชรีย์ คำเดช คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๑ กาฬสินธุ์พิทยาสีห์ สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อให้ได้การพัฒนาแนวทางที่มีความสมบูรณ์เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับมีเกณฑ์การประเมินคือ

- ระดับ 5 หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อกำหนดกรอบประเด็นข้อคำถามในแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

4.2 กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาเกี่ยวกับแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

4.3 ร่างแบบประเมินเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

4.4 นำแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความตรงในเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความตรงในเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านการใช้ภาษาและด้านอื่น ๆ ที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นควรให้ปรับปรุงแก้ไข นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

4.5 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม)

4.6 นำแบบประเมินมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่งแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดทำแบบประเมินฉบับจริง

4.7 จัดทำแบบประเมินฉบับจริงเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตและอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จากกลุ่มเป้าหมาย

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อ โดยประสานงานทางโทรศัพท์ เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และประเมินความสอดคล้องกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 9 คน

5.3 ผู้วิจัยไปจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ด้วยตนเอง ผู้วิจัยทำการจดบันทึกและบันทึกเสียงไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกก่อนทำการบันทึก

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อสรุปประเด็นสำคัญ

6.2 วิเคราะห์คะแนนจากแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อโดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ

น้อย ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ

น้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ

ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนา
แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง จากผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน พบว่า ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.57 ส่วนความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.43

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

7.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

7.1.1 ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม
กับนิยามศัพท์ โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์
	R	แทน	ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

7.1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) การคำนวณจะใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy})
(บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$\text{สูตร } r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละ
ข้อกับคะแนนรวม

$\sum X$ แทน คะแนนรวมที่หาค่าอำนาจจำแนก

$\sum Y$ แทน ผลรวมของคะแนนรวมของแบบสอบถาม

N แทน จำนวนทั้งหมดของแบบสอบถาม

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณคะแนนที่หาค่าอำนาจจำแนก

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของแบบสอบถามกำลังสองของคะแนน

แต่ละข้อ

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของแบบสอบถามกำลังสองของ
คะแนนรวม

7.1.3 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อคำถาม

S_i^2 แทน ความแปรปรวนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของข้อคำถาม

แต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

7.2 สถิติพื้นฐาน

7.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

สูตร
$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

7.2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

สูตร
$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

7.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

สูตร
$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวทั้งหมดยกกำลังสอง

7.3 สถิติที่ใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการหาความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็น แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ มีสูตรในการคำนวณดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

$$\text{สูตร } \text{PNI}_{\text{modifies}} = (I - D) / D$$

เมื่อ	PNI	แทน	ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
	I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
	D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งออกเป็นดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่างๆดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
PNI ^{Modified}	แทน	ดัชนีความต้องการจำเป็นที่ปรับปรุง

ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเป็น 2 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของ
การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย
สถานภาพ ขนาดของโรงเรียนดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน (N=221)

ข้อมูลทั่วไป	(N)=จำนวนคน	ร้อยละ
1.ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	14	6.3
ครูผู้สอน	207	93.7
รวม	221	100.00
2.เพศ		
ชาย	87	39.4
หญิง	134	60.6
รวม	221	100.00
3. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	10	4.5
30 - 40 ปี	53	24.0
41 - 50 ปี	98	44.3
มากกว่า 50 ปี	60	27.1
รวม	221	100.00
4. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.0
ปริญญาตรี	135	61.1
ป.บัณฑิต	11	5.0
ปริญญาโท	75	33.9
ปริญญาเอก	0	0.0
รวม	221	100.00
5. ประสบการณ์ทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	24	10.9
5-10 ปี	125	56.6
11 ปีขึ้นไป	72	32.6
รวม	221	100.00

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์จำแนกตามสถานภาพ โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 93.7 จำแนกตามเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 60.6 จำแนกตามอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านหน่วยการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งโดยรวมและรายด้านดังตาราง 5 - 9

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.24	0.25	มาก	4.50	0.42	มาก
2. ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.57	0.47	มากที่สุด	4.60	0.47	มากที่สุด
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.30	0.32	มาก	4.53	0.40	มากที่สุด
4. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.32	มาก	4.41	0.40	มาก
โดยรวม	4.35	0.21	มาก	4.50	0.33	มาก

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$) รองลงมาคือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) และด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.27$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$)

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$) รองลงมาคือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.53$) และด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.50$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับ โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
1.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.30	0.72	มาก	4.59	0.55	มากที่สุด
1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.41	0.59	มาก	4.48	0.70	มาก
1.3 มีการดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.29	0.68	มาก	4.46	0.60	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.4 มีแผนและเครื่องมือในการนิเทศ ติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.88	0.58	มาก	4.48	0.65	มาก
1.5 มีการบันทึกผลการดำเนินงานการ นิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไป ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.96	0.71	มาก	4.41	0.70	มาก
1.6 นำผลการนิเทศติดตามประเมินผล ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.45	0.81	มาก	4.56	0.59	มากที่สุด
1.7 มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.48	0.69	มาก	4.58	0.59	มากที่สุด
1.8 พิจารณาเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.01	0.81	มาก	4.47	0.64	มาก
1.9 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการ ดำเนินการมาแก้ไขปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.97	0.59	มาก	4.32	0.68	มาก

ตาราง 6 ต่อ

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.10 มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ สามารถเป็นแบบอย่างได้	4.67	0.50	มากที่สุด	4.69	0.49	มากที่สุด
โดยรวม	4.24	0.25	มาก	4.50	0.42	มาก

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมาคือ มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) และนำผลการนิเทศติดตามประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วย เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีแผนและเครื่องมือในการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) และเมื่อ พิจารณารายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาคือ มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) และนำผลการนิเทศติดตาม ประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการมาแก้ไข้ปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2. ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.54	0.56	มากที่สุด	4.57	0.56	มากที่สุด
2.2 เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.63	0.56	มากที่สุด	4.63	0.56	มากที่สุด
2.3 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ	4.59	0.58	มากที่สุด	4.62	0.57	มากที่สุด
2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.59	0.55	มากที่สุด	4.62	0.55	มากที่สุด
2.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.51	0.65	มากที่สุด	4.54	0.65	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี หรือ การเรียนรู้ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.60	0.58	มากที่สุด	4.62	0.58	มากที่สุด
2.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงและให้ความสำคัญความเป็น ท้องถิ่น และความเป็นไทย	4.47	0.64	มาก	4.49	0.64	มากที่สุด
2.8 พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการ จัดการเรียนการสอนหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.66	0.49	มากที่สุด	4.69	0.48	มากที่สุด
โดยรวม	4.57	0.47	มากที่สุด	4.60	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัด กิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมาคือ เผยแพร่แผนการ จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรม ประเพณี หรือการเรียนรู้ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาคือ เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี หรือการเรียนรู้ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
3.1 จัดหาสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.34	0.69	มาก	4.48	0.63	มาก
3.2 ผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.26	0.72	มาก	4.55	0.64	มากที่สุด
3.3 ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.21	0.75	มาก	4.57	0.57	มากที่สุด
3.4 เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.11	0.75	มาก	4.51	0.67	มากที่สุด
3.5 จัดทำแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	4.26	0.90	มาก	4.51	0.66	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.6 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	4.48	0.63	มาก	4.56	0.60	มากที่สุด
3.7 เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	4.30	0.73	มาก	4.62	0.53	มากที่สุด
3.8 มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญา ท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนา คุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของ ผู้เรียน	4.35	0.61	มาก	4.60	0.54	มากที่สุด
3.9 มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อ เสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่าง พอเพียง" ของผู้เรียน	4.33	0.84	มาก	4.44	0.74	มาก
3.10 มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา ท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนา คุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน	4.38	0.69	มาก	4.48	0.64	มาก
โดยรวม	4.30	0.32	มาก	4.53	0.40	มากที่สุด

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญา ท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.38$) และมีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) และใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
4.1 มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.77	มาก	4.34	0.71	มาก
4.2 นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ " อยู่อย่างพอเพียง "	4.31	0.77	มาก	4.42	0.68	มาก
4.3 มีวิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.09	0.68	มาก	4.29	0.66	มาก
4.4 รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.70	มาก	4.44	0.66	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.5 นำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณา การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น	4.38	0.75	มาก	4.40	0.67	มาก
4.6 จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิด จากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.24	0.68	มาก	4.40	0.67	มาก
4.7 เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจาก การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้	4.32	0.78	มาก	4.46	.71	มาก
4.8 ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิด จากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.38	0.74	มาก	4.54	0.68	มากที่สุด
4.9 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.15	0.71	มาก	4.34	0.69	มาก
โดยรวม	4.27	0.31	มาก	4.41	0.40	มาก

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณา การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และเมื่อพิจารณาราย ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น ประกวด ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และมีเผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมาคือ เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และรายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีวิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเพื่อจัดลำดับความสำคัญ Modified Priority Needs Index : PNI_{Modified} เพื่อใช้ในการยกร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งโดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 10 - 14

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{Modified}) และลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวม

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์	PNI	ลำดับ
1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.24	4.50	0.061	1
2. ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.57	4.60	0.005	4
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.30	4.53	0.053	2
4. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	4.41	0.031	3

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.061) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.053) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.031) และด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (PNI = 0.005) ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{Modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์	PNI	ลำดับ
1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
1.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.30	4.59	0.067	5
1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.41	4.48	0.016	9
1.3 มีการดำเนินการนิเทศติดตาม ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.29	4.46	0.040	6
1.4 มีแผนและเครื่องมือในการนิเทศติดตาม ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.88	4.48	0.155	1

ตาราง 11 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าเฉลี่ย สภาพ ปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ย สภาพที่ พึงประสงค์	PNI	ลำดับ
1.5 มีการบันทึกผลการดำเนินงานการนิเทศ ติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	3.96	4.41	0.114	3
1.6 นำผลการนิเทศติดตามประเมินผลไป ปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.45	4.56	0.025	7
1.7 มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.48	4.58	0.022	8
1.8 พิจารณาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.01	4.47	0.115	2
1.9 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการ มาแก้ไขพัฒนาปรับปรุง พัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	3.97	4.32	0.088	4
1.10 มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถเป็น แบบอย่างได้	4.67	4.69	0.004	10

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
 แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
 พอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญา
 ของเศรษฐกิจพอเพียง เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีแผนและ
 เครื่องมือในการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (PNI = 0.155) พิจารณาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา
 ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 (PNI = 0.115) มีการบันทึกผลการดำเนินงานการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้
 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (PNI = 0.114) นำ
 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการมาแก้ไขปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.088) สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้
 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ (PNI = 0.067) มีการดำเนินการนิเทศ
 ติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้ (PNI = 0.040) นำผลการนิเทศติดตามประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.025) มีการศึกษา
 วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
 พอเพียง (PNI = 0.022) มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ ปรัชญาของ
 เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (PNI = 0.016) และมีการเผยแพร่หน่วยการ
 เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ (PNI = 0.004) ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{Modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์	PNI	ลำดับ
2. ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้				
2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.54	4.57	0.007	1
2.2 เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.63	4.63	0.000	8
2.3 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ	4.59	4.62	0.007	1
2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.59	4.62	0.007	1
2.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.51	4.54	0.007	1
2.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี หรือการเรียนรู้ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.6	4.62	0.004	6

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์	PNI	ลำดับ
2.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย	4.47	4.49	0.004	6
2.8 พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.66	4.69	0.006	5

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.007) พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.006) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี หรือการเรียนรู้ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย (PNI = 0.004) และเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.000) ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI Modified) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์	PNI	ลำดับ
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
3.1 จัดหาสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.34	4.48	0.032	7
3.2 ผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.26	4.55	0.068	4
3.3 ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.21	4.57	0.086	2
3.4 เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.11	4.51	0.097	1
3.5 จัดทำแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	4.26	4.51	0.059	5
3.6 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	4.48	4.56	0.018	10

ตาราง 13 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์	PNI	ลำดับ
3.7 เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	4.3	4.62	0.074	3
3.8 มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน	4.35	4.6	0.057	6
3.9 มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน	4.33	4.44	0.025	8
3.10 มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน	4.38	4.48	0.023	9

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (PNI = 0.097) ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (PNI = 0.086) มีเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (PNI = 0.074) ผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (PNI = 0.068) จัดทำแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (PNI = 0.059) มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน (PNI = 0.057) จัดหาสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (PNI = 0.032)

มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน (PNI = 0.025) มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน (PNI = 0.023) และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา (PNI = 0.018) ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI Modified) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์	PNI	ลำดับ
4. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
4.1 มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.33	4.34	0.002	9
4.2 นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง"	4.31	4.42	0.026	7
4.3 มีวิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.09	4.29	0.049	1

ตาราง 14 (ต่อ)

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์	PNI	ลำดับ
4.4 รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	4.44	0.040	3
4.5 นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น	4.38	4.4	0.005	8
4.6 จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.24	4.4	0.038	4
4.7 เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.32	4.46	0.032	6
4.8 ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.38	4.54	0.037	5
4.9 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.15	4.34	0.046	2

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ลำดับความสำคัญจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรียงลำดับความสำคัญจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีวิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.049) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่

เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ (PNI = 0.046) รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.040) จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ (PNI = 0.038) ประเมินผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ (PNI = 0.037) เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ (PNI = 0.032) นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ " อยู่อย่างพอเพียง " (PNI = 0.026) นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น (PNI = 0.005) และมีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (PNI = 0.002) ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน

ผลการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับด้านการบริหาร โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบ คือ เป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินเป็นสถานศึกษาพอเพียง และเป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินเป็นศูนย์พอเพียง ผู้วิจัยได้ลงภาคสนามเพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจำแนกเป็น 4 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้เรียงตามลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในสัมภาษณ์ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน หัวหน้ากลุ่มสาระ จำนวน 3 คน ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1. โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โรงเรียนได้รับรางวัลเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีพุทธศักราช 2555 ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ นายเรียบ สวัสดิผล 2 นางทองใบ ชันสมบัติ และ 3 นางสาววิลาวรรณ บุตรพรหม

2. โรงเรียนโพหนองวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 27 โรงเรียนได้รับรางวัลเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีพุทธศักราช 2554 ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ นายวีระพงษ์ พานสาร 2 นายสุรินทร์ ดาหลวง มาตร และ 3 นางสาวนาตยา โยธาศิริ

3. โรงเรียนโนนคุณวิทยาการรัชมังคลาภิเษก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ชัยภูมิ โรงเรียนได้รับรางวัลเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีพุทธศักราช 2555 ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ นายลำจวน ดิษขุนทด 2 นางศิริลักษณ์ บุญประคม และ 3 นาย พงศธร จันเจียวใช้

ผลการสัมภาษณ์รายด้านของโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) แต่ละโรงเรียนดังนี้

1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัด

ร้อยเอ็ด

“...มีการประชุมชี้แจงให้ครูทุกคนได้รับทราบแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการเชิญวิทยากรจากโรงเรียนที่ได้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแล้วมาให้ความรู้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น ได้จัดตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วย เพื่อให้เด็กได้เกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต...”

(คนที่ 2 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...ครูจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระที่ตนเองสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการเรียนรู้ทุกๆ วิชา...”

(คนที่ 3 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) ประชุมชี้แจงการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ความรู้แก่คณะครู
- 3) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
- 4) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 5) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมพัฒนา

1.2 โรงเรียนโพหนองวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27

“...หลักสูตรของทางโรงเรียนกำหนดให้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้จัดทำขึ้นเองในวิชาของตน เพราะจะเป็นผู้ที่ทราบว่าควรสอนอะไรจึงจะเหมาะสม...”

(คนที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...ประชุมชี้แจงครูภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อวางแผนและวางทิศทางในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพราะเป็นกลุ่มสาระเดียวกันจะเข้าใจบริบทของวิชาและสามารถดำเนินการไปในทิศทางเดียวกันได้...”

(คนที่ 5 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...สำรวจบริบทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมให้มากที่สุด นอกจากนี้ยังมีการสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของผู้เรียนด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนเองชอบ...”

(คนที่ 6 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) กำหนดให้มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 2) ประชุมชี้แจงครูภายในกลุ่มสาระเดียวกันเพื่อกำหนดทิศทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) สำรวจบริบทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จะจัดทำขึ้น
- 4) สำรวจความคิดเห็นและความต้องการของผู้เรียน

1.3 โรงเรียนโนนคุณวิทยาการรัชมังคลาภิเษก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

“...จัดหาเอกสารหลักสูตรและหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากโรงเรียนที่ได้เป็นศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ครูได้ศึกษาเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของวิชาที่ตนเองสอน...”

(คนที่ 7 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...ทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระของตนเองให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชานั้นๆ เพื่อให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปสอดแทรกได้เลยโดยไม่ขัดต่อหลักวิชา...”

(คนที่ 8 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...ทุกวิชาที่สอนครูต้องทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างน้อย 1 หน่วย หรือมากกว่านั้นก็ได้ตามที่เห็นสมควร เพื่อเป็นการสอดแทรกและปลูกฝังให้นักเรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาปรับใช้ในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตประจำวัน...”

(คนที่ 9 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) จัดหาเอกสารหลักสูตรและหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาให้ครูได้ศึกษาเป็นแนวทาง
- 2) ทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระของตนเองให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา
- 3) ทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างน้อย 1 หน่วย หรือมากกว่านั้นในทุกวิชาที่สอน
- 4) สอดแทรกและปลูกฝังให้นักเรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาปรับใช้ในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตประจำวัน

ตาราง 15 ผลการศึกษาด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ความถี่	ลำดับ
1. ประชุมชี้แจงครูในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2	2
2. เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ความรู้แก่คณะครู	2	2
3. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	2	2
4. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	3	1
5. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1	5
6. สสำรวจบริบทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จะจัดทำขึ้น	1	5
7. จัดหาเอกสารหลักสูตรและหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ครูได้ศึกษาเป็นแนวทาง	1	5
8. ทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระของตนเองให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา	1	5
9. สอดแทรกและปลูกฝังให้นักเรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาปรับใช้ในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตประจำวัน	1	5

จากตาราง 15 ผลการหาความถี่พบว่า ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางพัฒนาสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 2) ประชุมชี้แจงครูในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 3) เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ความรู้แก่คณะครู
- 4) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
- 5) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 6) สำรวจบริบทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จะจัดทำขึ้น
- 7) จัดหาเอกสารหลักสูตรและหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ครูได้ศึกษาเป็นแนวทาง
- 8) ทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระของตนเองให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา
- 9) สอดแทรกและปลูกฝังให้นักเรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาปรับใช้ในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตประจำวัน

2. ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.1 โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัด

ร้อยเอ็ด

“...บรรจุหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเป็นการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกๆวิชาให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...ร่วมกันกับครูในกลุ่มสาระวางแผนการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระและวางแผนการจัดการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน...”

(คนที่ 2 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...จัดทำแผนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาที่ตนเองสอนและสอดแทรกให้นักเรียนได้มีความคุ้นเคยกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้...”

(คนที่ 3 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) บรรจุหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าในหลักสูตรทุก
กลุ่มสาระการเรียนรู้
- 2) บูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
ทุกๆวิชา
- 3) ให้นักเรียนฝึกฝนทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง
สม่ำเสมอ
- 4) วางแผนการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง
- 5) จัดทำแผนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชา
ที่สอน

1.2 โรงเรียนโพททองวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27

“...ประชุมชี้แจงมอบนโยบายให้คณะครูได้บูรณาการหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกๆ กิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และ
สามารถประยุกต์ใช้ได้กับตนเองและครอบครัว...”

(คนที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
บูรณาการในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยศึกษาจากตำราและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาใช้ให้
เกิดประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้...”

(คนที่ 5 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...พยายามสอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปใน
เนื้อหาวิชาทุกครั้งที่สอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความเคยชิน ไม่รู้สึกว่าเป็นเรื่องยากและสามารถปรับ
ใช้ได้กับทุกๆวิชาและทุกๆกิจกรรมในชีวิตประจำวัน...”

(คนที่ 6 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) ประชุมชี้แจงมอบนโยบายให้คณะครูได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกๆ กิจกรรมการเรียนการสอน
- 2) ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยศึกษาจากตำราและสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- 3) สอดแทรกหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในเนื้อหาวิชาทุกครั้งที่สอน
- 4) มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถประยุกต์ใช้ได้ด้วยตนเองและครอบครัว

1.3 โรงเรียนโนนคุณวิทยาคารรัชมังคลาภิเษก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

“...ประชุมวางแผนร่วมกันกับคณะครูในการจัดทำแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจและดำเนินการได้ถูกต้องเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ไปในทิศทางเดียวกัน...”

(คนที่ 7 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...ครูเข้ารับฟังการให้ความรู้จากวิทยากรโรงเรียนต้นแบบ และศึกษาจากตำรา แหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ได้ความรู้ที่หลากหลายมาใช้เป็นแนวทางในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในเนื้อหาวิชาและนำความรู้มาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน และเหมาะสมกับผู้เรียน...”

(คนที่ 8 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกวิชาที่สอนรวมทั้งการปฏิบัติตนในโรงเรียน กิจกรรมประจำวันทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านเพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงหลักอย่างแท้จริงสามารถปฏิบัติได้ไม่ใช่เรียนรู้แค่เพียงทฤษฎีเท่านั้น...”

(คนที่ 9 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) ประชุมวางแผนร่วมกันกับคณะครูในการจัดทำแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ครูเข้ารับฟังการให้ความรู้จากวิทยากรโรงเรียนต้นแบบ และศึกษาจากตำรา แหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ได้ความรู้ที่หลากหลายมาใช้เป็นแนวทางในการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) นำความรู้มาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน และเหมาะสมกับผู้เรียน
- 4) บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกวิชาที่สอนรวมทั้งการปฏิบัติตนในโรงเรียน กิจวัตรประจำวันทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน

ตาราง 16 ผลการศึกษาด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายการ	ความถี่	ลำดับ
1. บรรจุหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	5
2. บูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกๆวิชา	3	1
3. ให้นักเรียนฝึกฝนทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	1	5
4. วางแผนการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1	5
5. จัดทำแผนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาที่สอน	1	5
6. ประชุมชี้แจงมอบนโยบายให้คณะครูได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกๆ กิจกรรมการเรียนการสอน	2	2
7. ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยศึกษาจากวิทยากร ตำราและสื่ออิเล็กทรอนิกส์	2	2
8. มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถประยุกต์ใช้ในในชีวิตประจำวันทั้งของตนเองและครอบครัว	2	2

จากตาราง 16 ผลการหาความถี่พบว่า ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีแนวทางพัฒนาสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) บูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกๆวิชา
- 2) ประชุมชี้แจงมอบนโยบายให้คณะครูได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกๆ กิจกรรมการเรียนการสอน
- 3) ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยศึกษาจากวิทยากร ตำราและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

- 4) มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันทั้งของตนเองและครอบครัว
- 5) บรรจุหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 6) ให้นักเรียนฝึกฝนทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ
- 7) วางแผนการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 8) จัดทำแผนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาที่สอน

3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัด

ร้อยเอ็ด

“...จัดฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความสนใจของผู้เรียน โดยนักเรียนทุกคนจะต้องได้หมุนเวียนเปลี่ยนฐานกันจนครบทุกฐานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้รอบด้าน ฐานการเรียนรู้จะมีทั้งเรื่องการเกษตร การประกอบอาชีพ คุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้คือฐานการเรียนรู้ที่ทางโรงเรียนจัดให้และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีในชุมชน โดยแต่ละฐานจะคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ซึ่งเมื่อนักเรียนผ่านการเรียนรู้ทุกฐานแล้วจะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเป็นความรู้ติดตัวเพื่อประกอบอาชีพในอนาคตได้...”

(คนที่ 2 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...ครูประจำฐานจะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้นจากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะในเรื่องนั้นๆ ส่วนแหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน...”

(คนที่ 3 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) จัดฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความสนใจของผู้เรียน โดยนักเรียนทุกคนจะต้องได้หมุนเวียนเปลี่ยนฐานกันจนครบทุกฐาน
- 2) การเรียนรู้จะมีทั้งเรื่องการเกษตร การประกอบอาชีพ คุณธรรมจริยธรรม
- 3) แหล่งเรียนรู้คือฐานการเรียนรู้ที่ทางโรงเรียนจัดให้และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีในชุมชน
- 4) แต่ละฐานจะคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน
- 5) ครูประจำฐานจะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้นจากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ
- 6) แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

3.2 โรงเรียนโพหนองวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27

“...โรงเรียนสร้างศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ในเรื่องของหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ก่อนที่จะลงสู่ขั้นตอนการปฏิบัติจริงในฐานการเรียนรู้ต่างๆ...”

(คนที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...สร้างแหล่งเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายในโรงเรียนและสืบค้นหาแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและได้เข้าไปศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ของคนในชุมชนโดยเปิดโอกาสให้คนในชุมชนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติจริงได้เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน...”

(คนที่ 5 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...จัดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนและเหมาะสมกับบริบทท้องถิ่นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยไม่ใช่เรื่องไกลตัวแต่เป็นสิ่งที่คุ้นเคยและสามารถจับต้องได้ซึ่งก็จะทำให้เกิดเป็นความรู้ที่จะติดตัวผู้เรียนอย่างยั่งยืน...”

(คนที่ 6 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) มีศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ในเรื่องของหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้เข้ามาศึกษาหาความรู้
- 2) สร้างแหล่งเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายในโรงเรียนและสืบค้นหาแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ในชุมชนเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและได้เข้าไปศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ของคนในชุมชน
- 3) ให้คนในชุมชนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติจริงได้เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน
- 4) จัดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนและเหมาะสมกับบริบทท้องถิ่นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยไม่ใช่เรื่องไกลตัวแต่เป็นสิ่งที่คุ้นเคยและสามารถจับต้องได้

3.3 โรงเรียนโนนคุณวิทยาคารรัชมังคลาภิเษก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

“...จัดฐานการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความหลากหลายทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ด้านการเรียนและการประกอบอาชีพเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจเป็นการสร้างองค์ความรู้ให้เด็กจากประสบการณ์จริง...”

(คนที่ 7 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...ครูเป็นผู้คอยดูแลให้คำชี้แนะเมื่อนักเรียนเข้าฐาน โดยจะไม่ปล่อยให้ นักเรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมเพียงลำพังครูจะต้องคอยสอดแทรกให้นักเรียนเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อจะได้นำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้แก่คนในครอบครัวและชุมชนได้อีกด้วย...”

(คนที่ 8 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนต้องมีความหลากหลายและน่าสนใจเพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้เกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนและสนุกกับการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ไม่คิดว่าเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องน่าเบื่อ เป็นเรื่องของผู้ใหญ่ แต่ต้องปลูกฝังให้นักเรียนทราบว่า เป็นเรื่องที่คนทุกคนควรนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต...”

(คนที่ 9 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) จัดฐานการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความหลากหลายทั้งใน
ด้านทฤษฎีและปฏิบัติ
- 2) ครูเป็นผู้คอยดูแลให้คำชี้แนะเมื่อนักเรียนเข้าฐาน
- 3) แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนต้องมีความหลากหลายและ
น่าสนใจ
- 4) ทุกฐานจะปลูกฝังให้นักเรียนทราบว่าเป็นเรื่องที่คนทุกคนควรนำมาเป็น
หลักในการดำเนินชีวิต

ตาราง 17 ผลการศึกษาด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ความถี่	ลำดับ
1. จัดฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความสนใจของผู้เรียน โดยนักเรียนทุกคนจะต้องได้หมุนเวียนเปลี่ยนฐานกันจนครบทุกฐาน	3	1
2. การเรียนรู้จะมีทั้งเรื่องการเกษตร การประกอบอาชีพ คุณธรรมจริยธรรม	1	5
3. แหล่งเรียนรู้คือฐานการเรียนรู้ที่ทางโรงเรียนจัดให้และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีในชุมชน	1	5
4. แต่ละฐานจะคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	3	1
5. ครูประจำฐานจะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้น จากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ	2	3
6. แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	2	3
7. มีศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ในเรื่องของหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้เข้ามาศึกษาหาความรู้	1	5
8. ทุกฐานจะปลูกฝังให้นักเรียนทราบว่า เป็นเรื่องที่คนทุกคนควรนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต	1	5

จากตาราง 17 ผลการหาความถี่พบว่า ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางพัฒนาสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) จัดฐานการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความสนใจของผู้เรียน โดยนักเรียนทุกคนจะต้องได้หมุนเวียนเปลี่ยนฐานกันจนครบทุกฐาน
- 2) แต่ละฐานจะคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

3) ครูประจำฐานจะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้นจากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ

4) แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

5) การเรียนรู้จะมีทั้งเรื่องการเกษตร การประกอบอาชีพ คุณธรรมจริยธรรม

6) แหล่งเรียนรู้คือฐานการเรียนรู้ที่ทางโรงเรียนจัดให้และเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีในชุมชน

7) มีศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขึ้นเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ในเรื่องของหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้เข้ามาศึกษาหาความรู้

8) ทุกฐานจะปลูกฝังให้นักเรียนทราบว่าเป็นเรื่องที่คนทุกคนควรนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

4. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

“...จัดทำคู่มือการเข้าฐาน เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผลประเมินผล โดยคู่มือการเข้าฐานจะต้องจัดทำโดยคุณครูประจำฐานเพราะเป็นผู้ที่สามารถแนะนำได้ว่าแต่ละฐานให้ความรู้เรื่องอะไร และต้องปฏิบัติตนเช่นไร...”

(คนที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...ทำการวัดผลประเมินผลโดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่เรียนไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือฐานการเรียนรู้ก็สามารถถอดบทเรียนได้ทุกเรื่อง หากนักเรียนสามารถถอดบทเรียนได้แสดงว่าการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น นักเรียนได้รับการประเมินผ่าน...”

(คนที่ 2 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนถอดบทเรียนจากทุกวิชาที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากถอดบทเรียนแล้วครูยังประเมินผลด้วยการสังเกตพฤติกรรม การดำเนินชีวิตของนักเรียนด้วย...”

(คนที่ 3 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) จัดทำคู่มือการเข้าฐาน เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผลประเมินผล
- 2) การวัดผลประเมินผลโดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือฐานการเรียนรู้
- 3) ถอดบทเรียนจากทุกวิชาที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 4) การสังเกตพฤติกรรม การดำเนินชีวิตของนักเรียน

4.2 โรงเรียนโพธิทองวิทยายน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 27

“...ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นผู้วัดผลประเมินผลนักเรียนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและยืดหยุ่นได้เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องการดำเนินชีวิตที่แต่ละคนอาจมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป...”

(คนที่ 4 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...การวัดผลประเมินผลจะดำเนินการโดยใช้เครื่องมือคือแบบสังเกต เพื่อสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่านักเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้หรือไม่...”

(คนที่ 5 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...วัดผลประเมินผลโดยการสังเกตและการถอดบทเรียน ในการถอดบทเรียนสามารถให้นักเรียนถอดได้ทุกเรื่อง ไม่ว่าจะ เป็นวิชาที่เรียนหรือเรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน เพราะหากนักเรียนสามารถถอดบทเรียนออกมาเป็น 3 หัว 2 เงื่อนไข 4 มิติได้ หรือ หลัก 2-3-4 แสดงว่านักเรียนมีความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง...”

(คนที่ 6 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นผู้วัดผลประเมินผลนักเรียนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและยืดหยุ่นได้
- 2) การวัดผลประเมินผลจะดำเนินการโดยใช้เครื่องมือคือแบบสังเกตเพื่อสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
- 3) วัดผลประเมินผลโดยการถอดบทเรียน ในการถอดบทเรียนสามารถให้นักเรียนถอดได้ทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็วิชาที่เรียนหรือเรื่องการใช้ชีวิตประจำวัน

4.3 โรงเรียนโนนคุณวิทยาจารย์มังคลาภิเษก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

“...การวัดผลประเมินผลจะต้องมีเครื่องมือที่หลากหลายและยืดหยุ่นได้ เพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์แต่ละบุคคล การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะไม่เหมือนการเรียนวิชาอื่นๆเพราะเรื่องนี้จะเน้นที่การดำเนินชีวิต ฉะนั้นแต่ละบุคคลจะมีวิธีการเรียนรู้และการนำไปใช้ที่แตกต่างกัน...”

(คนที่ 7 ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...การถอดบทเรียนเป็นการวัดผลประเมินผลที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพราะเป็นการเขียนบรรยายและแยกแต่ละประเด็นออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน แต่ครูก็ต้องการสังเกตร่วมด้วยเพราะบางคนอาจมาสามารถบรรยายได้ดีแต่สามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดี...”

(คนที่ 8 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

“...การวัดผลประเมินผลจะใช้การถอดบทเรียนเพราะการถอดบทเรียนจะสามารถเห็นได้ว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใดในเรื่องของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการดำเนินชีวิต และใช้แบบสังเกตร่วมในการวัดผลประเมินผลด้วยเพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องของปฏิบัติตนจะต้องประเมินจากพฤติกรรมของนักเรียนด้วย...”

(คนที่ 9 ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- 1) การวัดผลประเมินผลจะต้องมีเครื่องมือที่หลากหลายและยืดหยุ่นได้เพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์แต่ละบุคคล
- 2) การถอดบทเรียนเป็นการวัดผลประเมินผลที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพราะเป็นการเขียนบรรยายและแยกแต่ละประเด็นออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน
- 3) ครูต้องให้การสังเกตร่วมด้วยเพราะบางคนอาจมาสามารถบรรยายได้ดีแต่สามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดี

ตาราง 18 ผลการศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการ	ความถี่	ลำดับ
1. จัดทำคู่มือการเข้าฐาน เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผลประเมินผล	1	4
2. การวัดผลประเมินผลโดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือฐานการเรียนรู้	4	1
3. การใช้เครื่องมือคือแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตดูการดำเนินชีวิตของนักเรียน	3	2
4. ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นผู้วัดผลประเมินผลนักเรียนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและยืดหยุ่นได้	2	3

จากตาราง 18 ผลการหาความถี่พบว่า ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางพัฒนาสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้

- 1) การวัดผลประเมินผลโดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือฐานการเรียนรู้
- 2) การใช้เครื่องมือคือแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตดูการดำเนินชีวิตของนักเรียน

3) ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะเป็นผู้วัดผล ประเมินผลนักเรียนโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายและยืดหยุ่นได้

4) จัดทำคู่มือการเข้าฐาน เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผล ประเมินผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระยะที่ 2 ยกร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดกาฬสินธุ์

การยกร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ข้อมูลได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วนำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความต้องการ จำเป็น เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น และขั้นตอนที่ 2 ได้จากการศึกษากับโรงเรียนที่มีการ ปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผู้วิจัยนำมายกร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ดังนี้

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 19 สัเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เพื่อจัดร่างแนวทางการพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
 ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกเว้นการแนวทางพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
1.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้	1.1 จัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 1.2 ประชุมชี้แจงครูในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 1.3 จัดทำหน่วยการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน 1.4 จัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้
1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1.5 ทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระของตนเองให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา	1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตาราง 19 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกράงการแนวทางพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
1.3 มีการดำเนินการนิเทศ ติดตามประเมินผลการนำ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		1.3 มีการดำเนินการนิเทศ ติดตามประเมินผลการนำ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
1.4 มีแผนและเครื่องมือในการ นิเทศติดตามประเมินผลการ นำหน่วยการเรียนรู้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้		1.4 มีแผนและเครื่องมือในการ นิเทศติดตามประเมินผลการ นำหน่วยการเรียนรู้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้
1.5 มีการบันทึกผลการ ดำเนินงานการนิเทศติดตาม ประเมินผลการนำหน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		1.5 มีการบันทึกผลการ ดำเนินงานการนิเทศติดตาม ประเมินผลการนำหน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
1.6 นำผลการนิเทศติดตาม ประเมินผลไปปรับปรุงและ พัฒนาการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง		1.6 นำผลการนิเทศติดตาม ประเมินผลไปปรับปรุงและ พัฒนาการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

ตาราง 19 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกράงการแนวทางพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
1.7 มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง		1.7 มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
1.8 พิจารณาเสนอแนะแนว ทางแก้ไขปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง		1.8 พิจารณาเสนอแนะแนว ทางแก้ไขปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง
1.9 นำข้อเสนอแนะที่ได้จาก การดำเนินการมาแก้ไข ปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วย การเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง		1.9 นำข้อเสนอแนะที่ได้จาก การดำเนินการมาแก้ไข ปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วย การเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
1.10 มีการเผยแพร่หน่วย การเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถ เป็นแบบอย่างได้		1.10 มีการเผยแพร่หน่วย การเรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถ เป็นแบบอย่างได้

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 19 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกράงการแนวทางพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
	1.5 เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความ เชี่ยวชาญในการจัดทำหน่วยการ เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง มาให้ความรู้แก่คณะครู 1.6 จัดหาเอกสารหลักสูตรและ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง มาให้ครูได้ ศึกษาเป็นแนวทาง	1.11 จัดหาเอกสารหลักสูตร และเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการจัดทำ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง มาให้ ความรู้แก่คณะครู
	1.7 สำรวจบริบทของโรงเรียน และชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับ หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงที่จะจัดทำขึ้น	1.12 สำรวจบริบทของ โรงเรียนและชุมชนเพื่อให้ เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงที่จะจัดทำขึ้น
	1.8 สอดแทรกและปลูกฝังให้ นักเรียนได้นำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาปรับใช้ ในการเรียนรู้และการใช้ ชีวิตประจำวัน	1.13 สอดแทรกและปลูกฝัง ให้นักเรียนได้นำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามา ปรับใช้ในการเรียนรู้และการ ใช้ชีวิตประจำวัน

1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้
 - 1.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.2 สถานศึกษาใช้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.3 มีการดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1.4 มีแผนและเครื่องมือในการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.5 มีการบันทึกผลการดำเนินงานการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.6 นำผลการนิเทศติดตามประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.7 มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.8 พิจารณาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.9 นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการมาแก้ไขปัญหา ปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.10 มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้
- 1.11 จัดหาเอกสารหลักสูตรและเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ความรู้แก่คณะครู
- 1.12 สำนวจบริบทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จะจัดทำขึ้น
- 1.13 ปลุกฝังให้นักเรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาปรับใช้ในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตประจำวัน

ตาราง 20 สัเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เพื่อจัดร่างแนวทางการพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกเว้นการแนวทางพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา
ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.1 บูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกๆวิชา 2.2 วางแผนการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2.2 เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		2.2 เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2.3 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ	2.3 จัดทำแผนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาที่สอน	2.3 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ
2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		2.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตาราง 20 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกράงการแนวทางพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
2.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมประเพณีหรือการ เรียนรู้ศิลปภูมิปัญญาท้องถิ่น		2.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมประเพณีหรือการ เรียนรู้ศิลปภูมิปัญญาท้องถิ่น
2.7 การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ประยุกต์ใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และให้ความสำคัญความเป็น ท้องถิ่นและความเป็นไทย	2.4 มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้และสามารถประยุกต์ใช้ได้ ในชีวิตประจำวันทั้งของตนเอง และครอบครัว	2.7 การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ประยุกต์ใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และให้ความสำคัญความเป็น ท้องถิ่นและความเป็นไทย
2.8 พัฒนาชุมชนมาเป็นฐาน ในการจัดการเรียนการสอน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง		2.8 พัฒนาชุมชนมาเป็นฐาน ในการจัดการเรียนการสอน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง
	2.5 ประชุมชี้แจงมอบนโยบาย ให้คณะครูได้บูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้าไปในทุกๆ กิจกรรมการเรียน การสอน	2.9 ประชุมชี้แจงมอบนโยบาย ให้คณะครูได้บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงเข้าไปในทุกๆ กิจกรรมการเรียนการสอน
	2.6 ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการใน เนื้อหาวิชาที่สอน โดยศึกษา จากวิทยากร ตำราและสื่อ อิเล็กทรอนิกส์	2.10 ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการ ในเนื้อหาวิชาที่สอน โดย ศึกษาจากวิทยากร ตำราและ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ตาราง 20 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกเว้นการแนวทางพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
	2.7 บรรจุนโยบายการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไว้ในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้	2.11 บรรจุนโยบายการเรียนรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไว้ในหลักสูตรทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้
	2.8 ให้นักเรียนฝึกฝนทักษะชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	2.12 ให้นักเรียนฝึกฝนทักษะ ชีวิตตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงอย่าง สม่ำเสมอ

2. ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.2 เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.3 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ
- 2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ประเพณี หรือการเรียนรู้ศิลปะ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย
- 2.8 พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.9 ประชุมชี้แจงมอบนโยบายให้คณะครูได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกๆ กิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.10 ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยศึกษาจากวิทยากร ตำราและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2.11 บรรจุน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระ

2.12 ให้นักเรียนฝึกฝนทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่าง

สม่ำเสมอ

ตาราง 21 สั้งเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เพื่อจัดร่างแนวทางการพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สั้งหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกกร่างการแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
3.1 จัดหาสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		3.1 จัดหาสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3.2 ผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		3.2 ผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3.3 ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		3.3 ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3.4 เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		3.4 เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตาราง 21 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกράงการแนวทางการพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
3.5จัดทำแหล่งเรียนรู้ หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา	3.1 จัดฐานการเรียนรู้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามความสนใจของผู้เรียน โดย นักเรียนทุกคนจะต้องได้ หมุนเวียนเปลี่ยนฐานกันจนครบ ทุกฐาน 3.2 การเรียนรู้จะมีทั้งเรื่อง การเกษตร การประกอบอาชีพ คุณธรรมจริยธรรม	3.5จัดทำแหล่งเรียนรู้ หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา
3.6 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา		3.6 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา
3.7 เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา		3.7 เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงในสถานศึกษา
3.8 มีส่วนร่วมในการรวบรวม ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน เพื่อเสริมสร้างพัฒนา คุณลักษณะ"อยู่อย่าง พอเพียง" ของผู้เรียน		3.8 มีส่วนร่วมในการรวบรวม ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน เพื่อเสริมสร้างพัฒนา คุณลักษณะ"อยู่อย่าง พอเพียง" ของผู้เรียน

ตาราง 21 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกράงการแนวทางการพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
3.9 มีส่วนร่วมในการจัด แหล่งเรียนรู้ สืบค้นภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อ เสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของ ผู้เรียน	3.3 แหล่งเรียนรู้คือฐานการ เรียนรู้ที่ทางโรงเรียนจัดให้และ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีในชุมชน	3.9 มีส่วนร่วมในการจัด แหล่งเรียนรู้ สืบค้นภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อ เสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของ ผู้เรียน
3.10 มีส่วนร่วมในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ และพัฒนาต่อ ยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นใน ชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนา คุณลักษณะ "อยู่อย่าง พอเพียง" ของผู้เรียน	3.4 มีศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงขึ้นเพื่อเป็น แหล่งข้อมูลความรู้ในเรื่องของ หลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนได้เข้ามาศึกษาหา ความรู้	3.10 มีส่วนร่วมในการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ และพัฒนาต่อ ยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นใน ชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนา คุณลักษณะ "อยู่อย่าง พอเพียง" ของผู้เรียน
	3.5 แต่ละฐานจะคำนึงถึงความ เหมาะสมกับนักเรียนและบริบท ของโรงเรียน ครอบครัวและ ชุมชน	3.11 แต่ละฐานจะคำนึงถึง ความเหมาะสมกับนักเรียน และบริบทของโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน
	3.6 ครูประจําฐานจะต้องให้ ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้น จากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ	3.12 ครูประจําฐานจะต้องให้ ความรู้แก่นักเรียนเป็น เบื้องต้นจากนั้นให้นักเรียนได้ ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดทักษะ

ตาราง 21 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกράงการแนวทางพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
	3.7 แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมี วิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้ คำแนะนำและตอบข้อซักถาม เพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่ เรียน	3.13 แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ ความรู้ให้คำแนะนำและตอบ ข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิด ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
	3.8 ทุกฐานจะปลูกฝังให้นักเรียน ทราบว่าเป็นเรื่องที่คนทุกคนควร นำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต	3.14 ทุกฐานจะปลูกฝังให้ นักเรียนทราบว่าเป็นเรื่องที่ คนทุกคนควรนำมาเป็นหลัก ในการดำเนินชีวิต

3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 3.1 จัดหาสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้
- 3.2 ผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้
- 3.3 ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้
- 3.4 เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้
- 3.5 จัดทำแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
- 3.6 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
- 3.7 เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
- 3.8 มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนา
คุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน

3.9 มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน

3.10 มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน

3.12 แต่ละฐานจะคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

3.13 ครูประจำฐานจะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้นจากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ

3.14 แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

3.15 ทุกฐานจะปลูกฝังให้นักเรียนทราบว่า เป็นเรื่องที่คนทุกคนควรนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

ตาราง 22 สังกะหรหข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 ตอนท่ 1 และตอนท่ 2 เพื่อจัดร่างแนวทางการพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกร่างการแนวทางการพัฒนาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา
ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
4.1 มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		3.1 จัดหาสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4.2 นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ " อยู่อย่างพอเพียง "		3.2 ผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4.3 มีวิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		4.3 มีวิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตาราง 22 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกเว้นการแนวทางพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
4.4 รายงานผลการประเมิน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง		4.4 รายงานผลการประเมิน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
4.5 นำผลการประเมินไป ปรับปรุงพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณา การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมาก ยิ่งขึ้น		4.5 นำผลการประเมินไป ปรับปรุงพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณา การหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมาก ยิ่งขึ้น
4.6 จัดแสดงผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้		4.6 จัดแสดงผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้
4.7 เผยแพร่ผลงานของ ผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้		4.7 เผยแพร่ผลงานของ ผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้
4.8 ประกวดผลงานของ ผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้		4.8 ประกวดผลงานของ ผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้

ตาราง 22 (ต่อ)

ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์	ศึกษาการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)	ยกράงการแนวทางพัฒนาสู่ ความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในสถานศึกษา
4.9 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน ของผู้เรียนที่เกิดจากการนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้		4.9 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน ของผู้เรียนที่เกิดจากการนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้
	4.2 การวัดผลประเมินผลโดยให้ นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่ เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนใน ห้องเรียนหรือฐานการเรียนรู้	4.10 การวัดผลประเมินผล โดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นการ เรียนในห้องเรียนหรือ ฐานการเรียนรู้
	4.3 การใช้เครื่องมือคือแบบ สังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตดู การดำเนินชีวิตของนักเรียน	4.11 การใช้เครื่องมือคือแบบ สังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกต ดูการดำเนินชีวิตของนักเรียน
	4.4 จัดทำคู่มือการเข้าฐาน เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง และง่ายต่อการวัดผลประเมินผล	4.12 จัดทำคู่มือการเข้าฐาน เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผล ประเมินผล

4. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี
คุณลักษณะ " อยู่อย่างพอเพียง "

4.3 มีวิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4 รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.5 นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น

4.6 จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

4.7 เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

4.8 ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

4.9 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

4.10 การวัดผลประเมินผลโดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือฐานการเรียนรู้

4.11 การใช้เครื่องมือคือแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตดูการดำเนินชีวิตของนักเรียน

4.12 จัดทำคู่มือการเข้าฐาน เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผลประเมินผล

การตรวจสอบ ยืนยันและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยได้นำร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ดังนี้

1. การจัดสนทนากลุ่ม จัดขึ้นเมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2561 เวลา 09.00 - 12.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนเทศบาล ๔ เฉลิมพระเกียรติ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้วิจัยได้เชิญ นางอรุณรัตน์ ระวิโชติ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล ๔ เฉลิมพระเกียรติ เป็นผู้ดำเนินการ สามารถสรุปผลการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะผลการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group)
 ร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
 เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการ บริหารจัดการหลักสูตรและ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการ บริหารจัดการหลักสูตรและ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>องค์ประกอบที่ 1 ด้านหน่วย การเรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คนมีความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะใน ภาพรวมขององค์ประกอบด้าน หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัดมี ความเหมาะสมและให้ปรับภาษา และสำนวนให้มีความกระชับ มากขึ้นในตัวชี้วัดข้อที่ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, และการ เรียงลำดับของตัวชี้วัดให้ เรียงลำดับจากกระบวนการ ทำงาน (PDCA)</p>	
<p>1.1 สถานศึกษามีหน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ตาม มาตรฐานการเรียนรู้</p>	<p>ปรับเพิ่ม และใช้หน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ตามมาตรฐานการ เรียนรู้</p>	<p>สถานศึกษามีหน่วยการ เรียนรู้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและใช้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงตาม มาตรฐานการเรียนรู้</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	
<p>1.3 ดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	
<p>1.4 มีแผนและเครื่องมือในการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ปรับเพิ่ม มีแผนและเครื่องมือที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการนิเทศติดตามประเมินผล</p>	<p>มีแผนและเครื่องมือที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>
<p>1.5 นำผลการนิเทศติดตามไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>1.6 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ปรับเปลี่ยน และนำผลการนิเทศติดตามประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนา</p>	<p>ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและนำผลการนิเทศติดตามประเมินผล ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
<p>1.7 พิจารณาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ปรับเปลี่ยน และนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการมาแก้ไข ปัญหา ปรับปรุง</p>	<p>พิจารณาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา และนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการมาแก้ไขปัญหา ปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
<p>1.8 นำข้อเสนอแนะที่ได้มาแก้ไขปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	<p>ชี้เว</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>1.9 มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถเป็นแบบอย่างได้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถเป็นแบบอย่างได้</p>
<p>1.10 จัดหาเอกสารหลักสูตรและเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ความรู้แก่คณะครู</p>	<p>ปรับลด แก่คณะครู</p>	<p>จัดหาเอกสารหลักสูตรและเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ความรู้</p>
<p>1.11 สํารวจบริบทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จะจัดทำขึ้น</p>	<p>ปรับลด ที่จัดทำขึ้น</p>	<p>สํารวจบริบทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
<p>1.12 สอดแทรกและปลูกฝังให้นักเรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาปรับใช้ในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตประจำวัน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>สอดแทรกและปลูกฝังให้นักเรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาปรับใช้ในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตประจำวัน</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>องค์ประกอบที่ 2 ด้าน การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คนมีความคิดเห็นในภาพรวมขององค์ประกอบด้านการ บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวชี้วัดมีความเหมาะสมมากขึ้น ในตัวชี้วัดข้อที่ 1, 2, 4, 5, 6, 9, 10, และการเรียงลำดับจากกระบวนการทำงาน (PDCA)</p>	
<p>2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ปรับเปลี่ยน ที่มีคุณภาพ</p>	<p>มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ</p>
<p>2.2 เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
<p>2.3 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ปรับเปลี่ยน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้</p>
<p>2.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	
<p>2.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีหรือการเรียนรู้ศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	
<p>2.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>2.8 พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
<p>2.9 ประชุมชี้แจงมอบนโยบายให้คณะครูได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกๆ กิจกรรมการเรียนการสอน</p>	<p>ปรับเปลี่ยน กิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ประชุมชี้แจงมอบนโยบายให้คณะครูได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกๆ กิจกรรมการเรียนรู้</p>
<p>2.10 ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยศึกษาจากวิทยากร ตำราและสื่ออิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>ปรับลด โดยศึกษาจากวิทยากร ตำราและสื่ออิเล็กทรอนิกส์</p>	<p>ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในเนื้อหาวิชาที่สอน</p>
<p>2.11 บรรจุหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>บรรจุหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>2.12 นักเรียนฝึกฝนทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>นักเรียนฝึกฝนทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ</p>
<p>องค์ประกอบที่ 3 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวมขององค์ประกอบด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัดมีความเหมาะสมและให้ปรับภาษาและสำนวนให้มีความกระชับมากขึ้นในตัวชี้วัดข้อที่ 1, 2, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 14 และการเรียงลำดับของตัวชี้วัดให้เรียงลำดับจากกระบวนการทำงาน (PDCA)</p>	
<p>3.1 จัดหาสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ปรับเปลี่ยน และผลิตสื่อการเรียนรู้</p>	<p>จัดหาสื่อและผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>3.2 ผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	
<p>3.3 ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>
<p>3.4 เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>
<p>3.5 จัดทำแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา</p>	<p>ปรับเปลี่ยน และพัฒนาแหล่งเรียนรู้</p>	<p>จัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา</p>
<p>3.6 พัฒนาแหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	
<p>3.7 เผยแพร่แหล่งเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>3.8 มีส่วนร่วมในการรวบรวม ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน เพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน</p>
<p>3.9 มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน</p>	<p>ปรับเปลี่ยน และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	<p>มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน</p>
<p>3.10 พัฒนาแหล่งเรียนรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	
<p>3.11 แต่ละฐานจะคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน</p>	<p>ปรับเปลี่ยน แหล่งการเรียนรู้</p>	<p>แหล่งการเรียนรู้จะคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>3.12 ครูประจำฐานจะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้นจากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ</p>	<p>ปรับเปลี่ยน แหล่งการเรียนรู้</p>	<p>ครูประจำแหล่งการเรียนรู้จะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้นจากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ</p>
<p>3.13 แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน</p>
<p>3.14 ทุกฐานจะปลูกฝังให้นักเรียนทราบว่าเป็นเรื่องที่คนทุกคนควรนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต</p>	<p>ปรับเปลี่ยน แหล่งการเรียนรู้</p>	<p>ทุกแหล่งการเรียนรู้จะปลูกฝังให้นักเรียนทราบว่าเป็นเรื่องที่คนทุกคนควรนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต</p>

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>องค์ประกอบที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คนมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะปรับให้มีความเหมาะสมมากขึ้นในตัวชี้วัดข้อที่ 3, 7, 9, 10, 11, 12 และการเรียงลำดับของตัวชี้วัดให้เรียงลำดับจากกระบวนการทำงาน (PDCA)</p>	
<p>4.1 มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
<p>4.2 นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>4.3 มีวิธีการวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	
<p>4.4 รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
<p>4.5 นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น</p>
<p>4.6 จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>4.7 เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>	<p>ปรับเปลี่ยน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p>	<p>เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p>
<p>4.8 ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้</p>	<p>ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>
<p>4.9 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก</p>	
<p>4.10 การวัดผลประเมินผล โดยให้นักเรียนถอดบทเรียนจากเรื่องที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือฐานการเรียนรู้</p>	<p>ปรับเปลี่ยน แหล่งเรียนรู้</p>	<p>การวัดผลประเมินผลโดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือแหล่งเรียนรู้</p>

ตาราง 23 (ต่อ)

<p>สาระสำคัญร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ</p>	<p>ผลการร่างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการสนทนากลุ่ม</p>
<p>4.11 การใช้เครื่องมือคือแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตุดำเนินชีวิตของนักเรียน</p>	<p>ปรับเปลี่ยน เครื่องมือที่ใช้คือ</p>	<p>เครื่องมือที่ใช้คือแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตุดำเนินชีวิตของนักเรียน</p>
<p>4.12 จัดทำคู่มือการเข้าฐานเพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผลประเมินผล</p>	<p>ปรับเปลี่ยน การเข้าใช้แหล่งเรียนรู้</p>	<p>จัดทำคู่มือการเข้าใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผลประเมินผล</p>

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม : ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ใช้วงจรคุณภาพ PDCA ในการบริหารพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากตาราง 23 ผู้วิจัยได้นำผลการสนทนากลุ่มและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ดังนี้

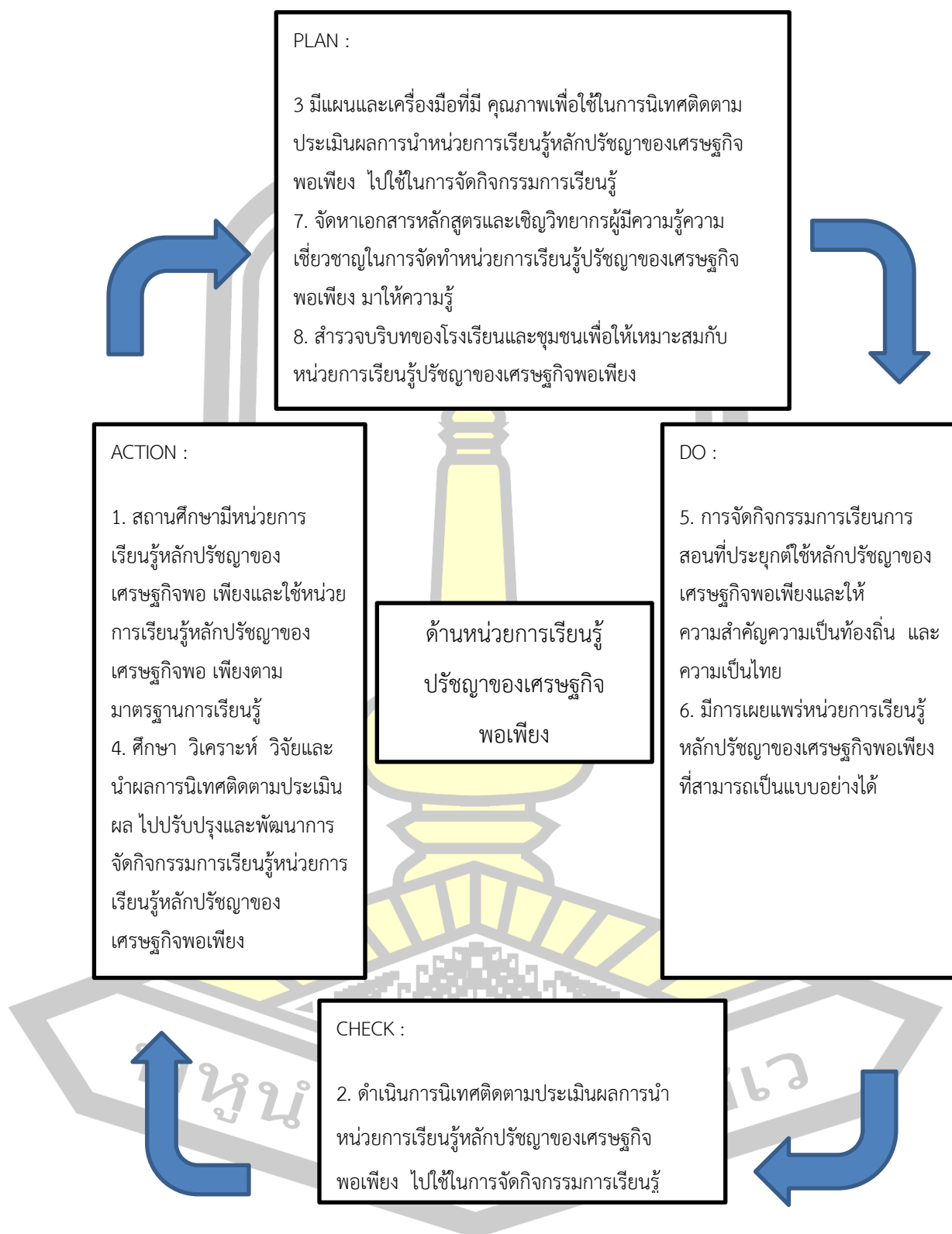
1. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

1.1 ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 8 แนวทางดังนี้

1.1.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและใช้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้

- 1.1.2 ดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.1.3 มีแผนและเครื่องมือที่มี คุณภาพเพื่อใช้ในการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.1.4 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและนำผลการนิเทศติดตามประเมิน ผล ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.1.5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย
- 1.1.6 มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถเป็นแบบอย่างได้
- 1.1.7 จัดทำเอกสารหลักสูตรและเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ความรู้
- 1.1.8 สํารวจบริบทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

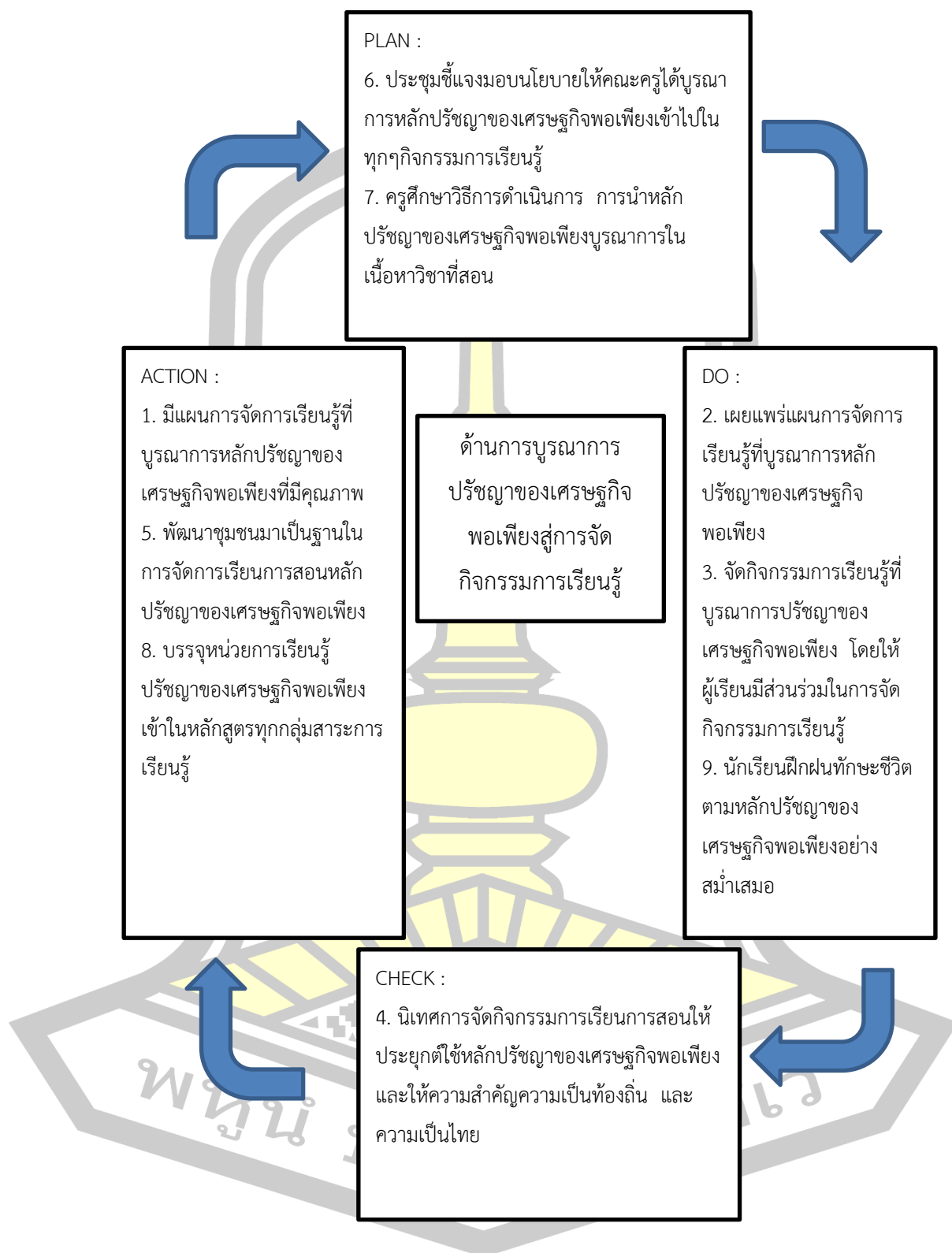

ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย 9 แนวทาง ดังนี้

- 1.2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ
- 1.2.2 เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.2.4 นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย
- 1.2.5 พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 1.2.6 ประชุมชี้แจงมอบนโยบายให้คณะครูได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกๆกิจกรรมการเรียนรู้
- 1.2.7 ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในเนื้อหาวิชาที่สอน
- 1.2.8 บรรจุหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 1.2.9 นักเรียนฝึกฝนทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

ภาพประกอบ 6 แผนภาพ PDCA ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้อิงกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 11 แนวทาง ดังนี้

1.3.1 จัดหาสื่อและผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3.2 ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3.3 เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3.4 จัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1.3.5 เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1.3.6 มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน

1.3.7 มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน

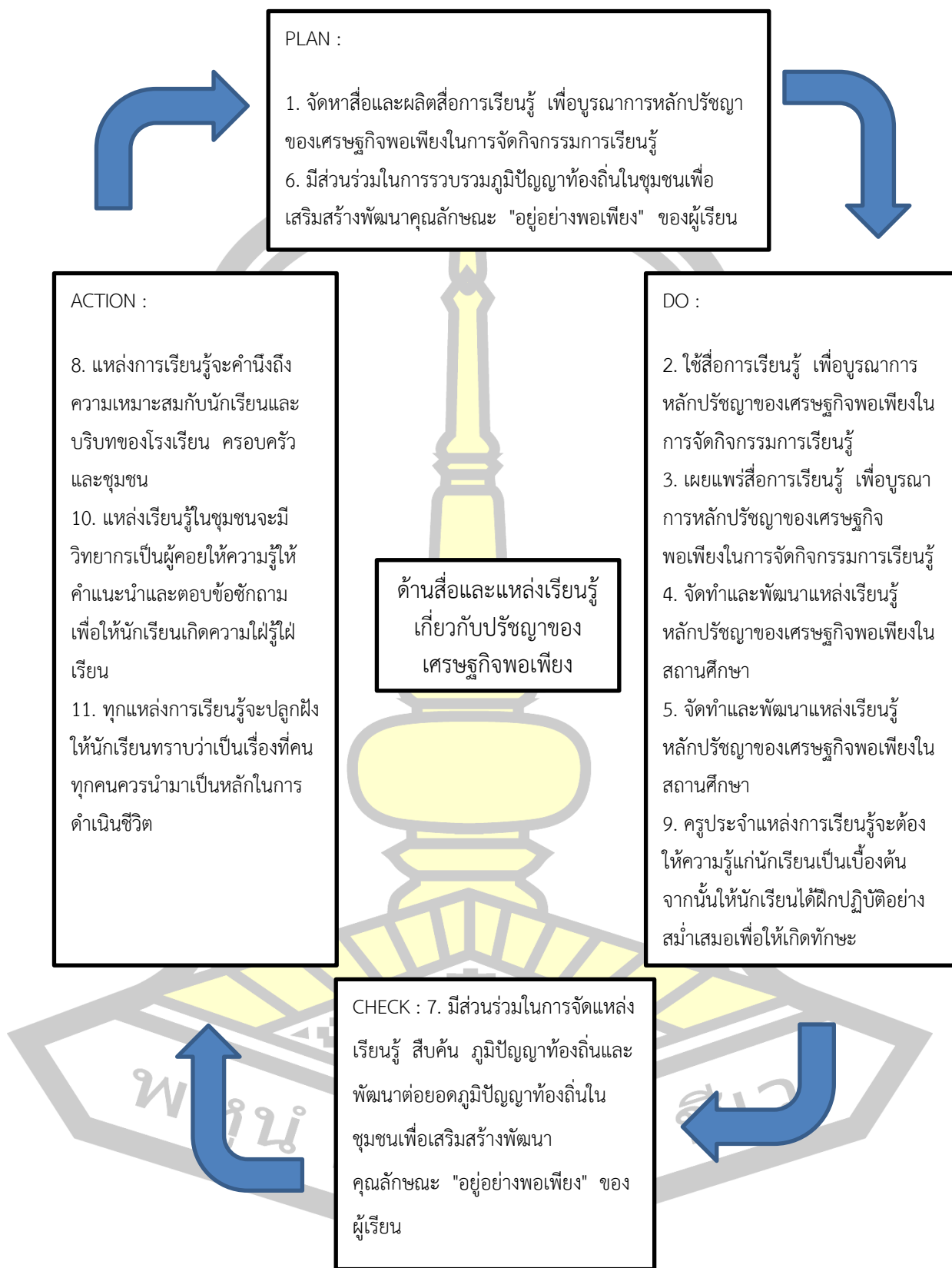
1.3.8 แหล่งการเรียนรู้จะคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน

1.3.9 ครูประจำแหล่งการเรียนรู้จะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้น จากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ

1.3.10 แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน

1.3.11 ทุกแหล่งการเรียนรู้จะปลูกฝังให้นักเรียนทราบว่าเป็นเรื่อง ที่คนทุกคนควรนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

พหุ ประถมศึกษา

ภาพประกอบ 7 แผนภาพ PDCA ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 10 ตัวชี้วัด ดังนี้

1.4.1 มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.2 นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”

1.4.3 รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.4 นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น

1.4.5 จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

1.4.6 เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

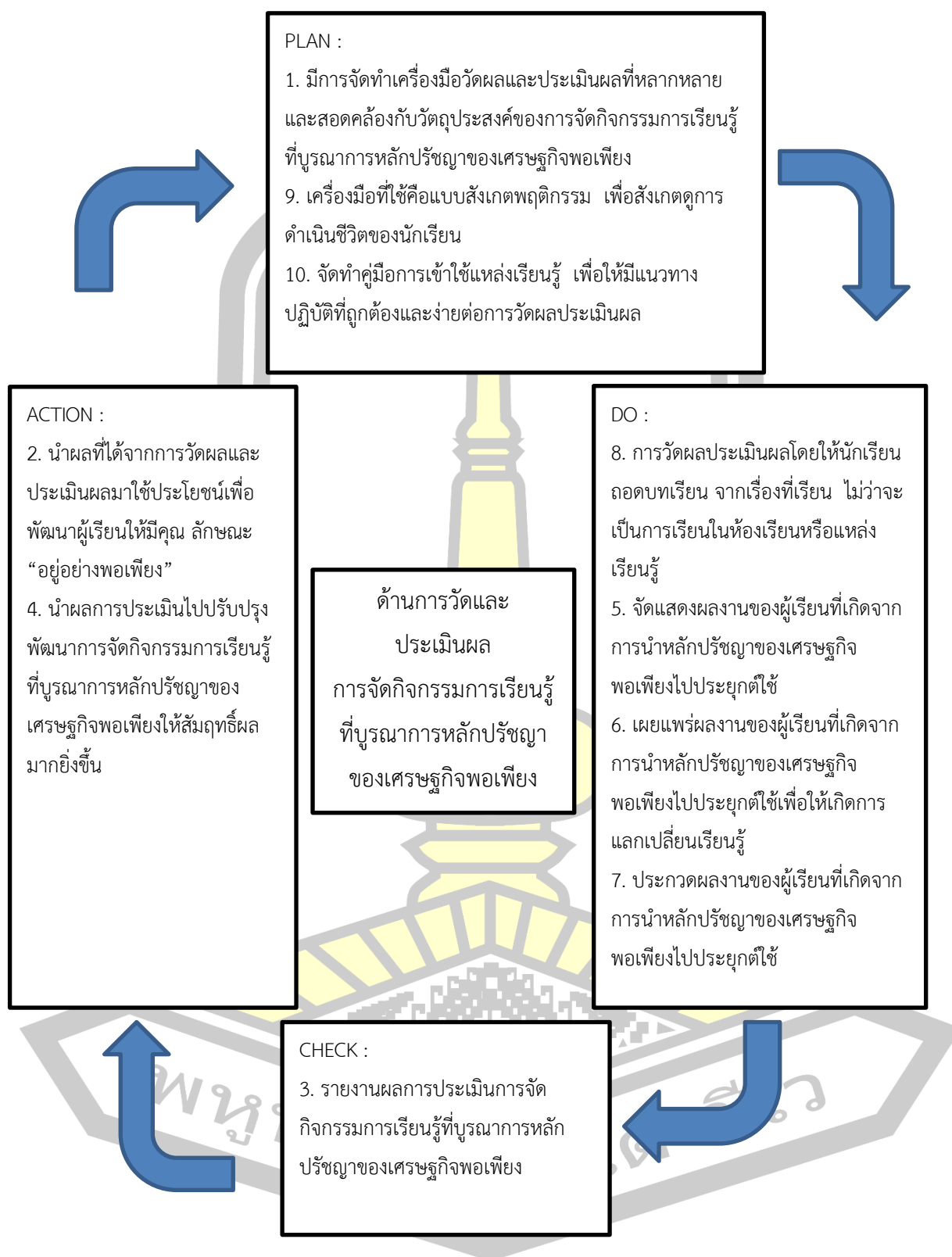
1.4.7 ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

1.4.8 การวัดผลประเมินผลโดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่เรียนไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือแหล่งเรียนรู้

1.4.9 เครื่องมือที่ใช้คือแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตุดำเนินชีวิตของนักเรียน

1.4.10 จัดทำคู่มือการเข้าใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผลประเมินผล

พหุ ประถมศึกษา

ภาพประกอบ 8 แผนภาพ PDCA ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเมินผลแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัยได้นำแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน (ชุดเดิม) โดยนำเสนอด้วยตนเอง เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.58	0.27	มากที่สุด	4.55	0.33	มากที่สุด
2. ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้อะไรก็ตาม	4.53	0.28	มากที่สุด	4.50	0.38	มากที่สุด
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.46	0.27	มาก	4.42	0.23	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.54	0.19	มากที่สุด	4.50	0.30	มากที่สุด
โดยรวม	4.53	0.19	มากที่สุด	4.49	0.25	มาก

จากตาราง 24 พบว่า ผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านหน่วยการเรียนรู้
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง($\bar{X} = 4.58$) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่
บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.54$) ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$) และด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.46$) และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.55$) ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.50$) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.50$) และด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.42$)

ตาราง 25 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ รายด้าน

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
1.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและใช้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
1.2 ดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด
1.3 มีแผนและเครื่องมือที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.44	0.72	มาก	4.44	0.72	มาก
1.4 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและนำผลการนิเทศติดตามประเมินผล ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
1.5 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย	4.89	0.33	มากที่สุด	4.89	0.33	มากที่สุด
1.6 มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สามารถเป็นแบบอย่างได้	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด
1.7 จัดหาเอกสารหลักสูตรและเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ความรู้	4.33	0.70	มาก	4.33	0.70	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.8 สํารวจบริบทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.44	0.52	มาก	4.22	0.66	มาก
รวม	4.58	0.27	มากที่สุด	4.55	0.33	มากที่สุด
2. ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ	4.44	0.52	มาก	4.56	0.72	มากที่สุด
2.2 เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.44	0.72	มาก	4.33	0.70	มาก
2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.56	0.72	มากที่สุด	4.11	1.05	มาก
2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่น และความเป็นไทย	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
2.5 พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.44	0.72	มาก	4.33	0.86	มาก
2.6 ประชุมชี้แจงมอบนโยบายให้คณะครูได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกๆกิจกรรมการเรียนรู้	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
2.7 ครูศึกษาวิธีการดำเนินการ การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.44	0.72	มาก	4.56	0.72	มากที่สุด

ตาราง 25 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.8 บรรจุหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
2.9 นักเรียนฝึกฝนทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ	4.67	0.50	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
รวม	4.53	0.28	มากที่สุด	4.50	0.38	มากที่สุด
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
3.1 จัดหาสื่อและผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.50	มาก	4.22	0.66	มาก
3.2 ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.44	0.72	มาก	4.33	0.70	มาก
3.3 เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.56	0.72	มากที่สุด	4.44	0.88	มาก
3.4 จัดทำและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 25 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.5 เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	4.44	0.72	มาก	4.44	0.72	มาก
3.6 มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน	4.56	0.52	มากที่สุด	4.56	0.72	มากที่สุด
3.7 มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน	4.44	0.72	มาก	4.44	0.72	มาก
3.8 แหล่งการเรียนรู้จะคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน	4.44	0.72	มาก	4.56	0.72	มากที่สุด
3.9 ครูประจำแหล่งการเรียนรู้จะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้นจากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ	4.78	0.44	มากที่สุด	4.78	0.44	มากที่สุด
3.10 แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	4.22	0.66	มาก	4.11	0.78	มาก
3.11 ทุกแหล่งการเรียนรู้จะปลูกฝังให้นักเรียนทราบว่าเป็นเรื่องที่คนทุกคนควรนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต	4.33	0.70	มาก	4.11	0.78	มาก
รวม	4.46	0.27	มาก	4.42	0.23	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
4.1 มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.56	0.72	มากที่สุด	4.67	0.70	มากที่สุด
4.2 นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”	4.56	0.72	มากที่สุด	4.56	0.72	มากที่สุด
4.3 รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.44	0.72	มาก	4.44	0.72	มาก
4.4 นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น	4.78	0.44	มากที่สุด	4.56	0.72	มากที่สุด
4.5 จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.44	0.72	มาก	4.44	0.88	มาก
4.6 เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.56	0.52	มากที่สุด	4.67	0.50	มากที่สุด
4.7 ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.67	0.50	มากที่สุด	4.44	0.72	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.8 การวัดผลประเมินผลโดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือแหล่งเรียนรู้	4.67	0.50	มากที่สุด	4.56	0.72	มากที่สุด
4.9 เครื่องมือที่ใช้คือแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตการดำเนินชีวิตของนักเรียน	4.44	0.52	มาก	4.33	0.70	มาก
4.10 จัดทำคู่มือการเข้าใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผลประเมินผล	4.33	0.50	มาก	4.33	0.70	มาก
รวม	4.54	0.19	มากที่สุด	4.50	0.30	มากที่สุด
โดยรวม	4.53	0.19	มากที่สุด	4.49	0.25	มาก

จากตาราง 25 พบว่า ผลการประเมินแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่ามากที่สุด ยกเว้นข้อ 1.3, 1.7, 1.8 มีค่ามาก ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่ามากที่สุด ยกเว้นข้อ 2.1, 2.2, 2.5, 2.7 มีค่ามาก ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่ามาก ยกเว้นข้อ 3.3, 3.4, 3.6, 3.9 มีค่ามากที่สุด และด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่ามากที่สุด ยกเว้นข้อ 4.3, 4.5, 4.9, 4.10 มีค่ามาก และความเป็นไปได้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

ทุกข้อมีค่ามากที่สุด ยกเว้นข้อ 1.3, 1.7, 1.8 มีค่ามาก ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่ามากที่สุด ยกเว้นข้อ 2.2, 2.3, 2.5 มีค่ามาก ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่ามากที่สุด ยกเว้นข้อ 3.4, 3.6, 3.8, 3.9 มีค่ามากที่สุด และด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่ามากที่สุด ยกเว้นข้อ 4.3, 4.5, 4.7, 4.9, 4.10 มีค่ามากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย และได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และประเมินแนวทางการพัฒนา ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบูรณาการ

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก และด้านการวัดและประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก

2. สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก และด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากและลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ

3. การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ประกอบด้วย 4 ด้าน 1) ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 8 แนวทาง 2) ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ มี 9 แนวทาง 3) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 11 แนวทาง และ 4) ด้านการวัดและประเมินผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 10 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นน่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

1.1 สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาให้สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์มีการจัดหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ครบทุกแห่ง โดยสอดแทรกในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาตามลำดับอย่างเป็นระบบ เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการศึกษา โดยจัดทำสื่อรูปแบบต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันทั้งในสถานศึกษากับหน่วยงานอื่น และยังมีคณะทำงานติดตามและประเมินผล เพื่อปรับปรุงคุณภาพการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาด้วย ดัง พรทิพย์ บรรเทา (2558) ได้กล่าวว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (เลย-หนองบัวลำภู) ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ รัตนา หลวงกลาง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันและปัญหาในการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งฤดี โชติวิเชียร (2558) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.2 สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดทำแผนการสอนบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และที่สำคัญมีการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และมีการเผยแพร่สู่ชุมชน ตลอดจนมีการวัดผลประเมินผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง น้อมนำสู่วิถีชีวิต และเผยแพร่สู่ครอบครัว ชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการวิจัยของ พรทิพย์ บรรเทา (2558) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (เลย-หนองบัวลำภู) ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารวิชาการ สอดคล้องกับการวิจัยของ สุภารัตน์ อุปปะ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการ

ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ด้านและระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านผลลัพธ์และภาพความสำเร็จ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

2.1 การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แนวทางการพัฒนาดังนี้ ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ตัวบ่งชี้ ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 9 ตัวบ่งชี้ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 11 ตัวบ่งชี้ และด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 10 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผ่านกระบวนการศึกษา วิเคราะห์ สร้างพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบซึ่งมีการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี มีการสอบถาม สัมภาษณ์ข้อมูลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และผ่านการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้แนวทางที่มีความถูกต้องเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราพร ผงผุย (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยรวมอยู่ในระดับมาก แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27พบว่า ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 7 ตัวชี้วัด ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 9 ตัวชี้วัด ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 10 ตัวชี้วัด ด้านการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา มี 7 ตัวชี้วัดผลการประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ต้องนำกรอบหลักสูตรท้องถิ่นมาประกอบเป็นหลักสูตรสถานศึกษาบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบสอดแทรก โดยใช้คำถามกระตุ้นคิด ตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้ครูออกแบบหน่วย การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้มีกรณีศึกษา ติดตาม ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอจัดทำสื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อและนวัตกรรมทางการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งครูเข้ารับการอบรมจัดบรรยากาศและสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ผู้เรียนได้นำหลักคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย
 - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ โดยจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับจัดทำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
 - 1.2 ครูผู้สอนควรจัดทำและจัดหาสื่อและเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความเหมาะสมและเพียงพอ เนื่องจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อและการปฏิบัติจริงจึงจะสามารถเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้จริง
 - 1.3 โรงเรียนควรมีแบบวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และเป็นแบบวัดและประเมินผลที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทและเนื้อหาสาระของแต่ละวิชา

1.4 ครูควรบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และรวมถึงการสอนให้ใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตด้วย เนื่องจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการแนวทางปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งในด้านการเรียนและชีวิตส่วนตัว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์เท่านั้นจึงควรศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพในการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารสถานศึกษา เพื่อจะได้เป็นแนวทางการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์หลังจากการนำแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมการศาสนา. (2550). *80 พรรษาเทิดไท้องค์ราชัน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย. (2559). *แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.

กระทรวงศึกษาธิการกรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว).

กระทรวงศึกษาธิการกรมวิชาการ. (2550). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสป).

กระทรวงศึกษาธิการกรมวิชาการ. (2554). *แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการกรมวิชาการ. (2557). *คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

กาญจนา มุลณี. (2558). การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. *วารสารวิชาการ ศรีปทุม*, 11(3), 71-80.

จักรประพจน์ วิชาอัครวิทย์. (2555). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่*, 13(2), 71-88.

จารุวรรณ อุดมวงศ์. (2556). การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านหินลาดหนองโดน อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา. *การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.

- จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรยา. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย. วารสารวิชาการ, 22(1), 22-35.
- จิราพร ผงมุย. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐพงษ์ ทองภักดี. (2550). ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : ความเป็นมาและความหมาย รายงานการสัมมนาวิชาการเรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). MODEL การจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาพระราชทานเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: ธาออักษร.
- ทองคุณ หงส์พันธ์. (2542). สอนดีต้องมีหลัก : บัญญัติ 20 ประการของงานสอน. กรุงเทพฯ: แสงสว่างการพิมพ์.
- เนาวรัตน์ นาคพงษ์. (2555). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดกำแพงเพชรโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บีแอนด์ บี พลิชซิ่ง.

ประวิต เอราวรรณ์. (2551). เอกสารประกอบการสอนวิชา 0504725 การวิจัยเชิงคุณภาพ

มหาสารคาม. มหาสารคาม: ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

ปริญญช พิบูลสรารุช. (2550). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์
ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสำนักงาน ปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

พนัส หันนาคินทร์. (2542). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

พรทิพย์ บรรเทา. (2558). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 (เลย-หนองบัวลำภู).

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภาณุพงษ์ ต๊ะอ้าย. (2558). การเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษา
พอเพียง) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา
เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

รัตน์ะ บัวสนธ์. (2551). วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: คำสมัย.

รัตนา หลวงกลาง. (2558). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รุ่งฤดี โชติวิเชียร. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. วารสาร
 ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 9(ฉบับพิเศษ), 686-709.

วรรณช อุษณกร. (2554). ในหลวงผู้ทรงพระอัจฉริยภาพ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

วรภัทร ภูเจริญ. (2541). แนวทางการประเมินคุณภาพในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กรุงเทพฯ.

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น : สานต่อที่ท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: บริษัทเซ็น
 เทอร์ติสคัพเวอร์รี่ จำกัด.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). การบริหารหลักการทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์
 วิสุทธิ์.

วีระพงษ์ เณลิมจิระรัตน์. (2541). คู่มือการพัฒนาระบบคุณภาพสู่มาตรฐาน ISO 9002. กรุงเทพฯ:
 ผู้จัดการ.

วีระพล บดีรัฐ. (2543). วงจรสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: ประชาชน.

ศรีเรือน ยิ้มย่อง. (2556). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามความ
 คิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สิงห์บุรีและ
 อ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: วิชาการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). หนังสือราชการ เรื่อง การขับเคลื่อนหลัก
 ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา. ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2554.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). การบริหารบุคคลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา.
 กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร*

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ*

สังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 8 นครราชสีมา. (2551). *การวิจัยเรื่องการนำแนวพระ*

ราชดำรัสปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. นครราชสีมา:

ม.ป.พ.

สุดาร์ตน์ อุปปะ. (2559). *สภาพและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลัก*

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*.

มหาสารคาม: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุนัย เศรษฐ์บุญสร้าง. (2550). *แนวทางปฏิบัติ 7 ขั้นสู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียง* (ออกแบบสบาย).

กรุงเทพฯ.

สุนัย เศรษฐ์บุญสร้าง. (2550). *แนวทางปฏิบัติ 7 ขั้นสู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: ออกแบบ

สบายใจ.

สุนน ออมวิวัฒน์. (2553). *ปรัชญาณสยาม : บทวิเคราะห์ด้านการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย.

สุเมธ ตันติเวชกุล. (2543). *การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ*.

วารสารวิชาการ, 45(2), 1-6.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2548). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พิมพ์ครั้งที่ 6*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธา.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หวน พิณรุฬห์. (2545). *การบริหารการศึกษานักบริหารมืออาชีพ*. นนทบุรี: พิณรุฬห์การพิมพ์.

Bloom, B. A. (1956). *Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain*. New York: David Mc Kay Company.

Calkins, P. (2009). *Sufficiency Economy Matrices : Multi-Period Optimization for Local Development Planners*. University Canada.

Chiou-hui Chou. (2011). Teacher's Professional Development : Investigating Teacher's Learning to Do Action Research in a Professional Learning Community. *Asia-Pacific Education Researcher*, 20(3), 421–437.

Deming, W. E. (1950). *Elementary Principle of the Statistical Control of Quality*. Tokyo: JUSE.

Diosdado M. and Others. (2012). *Module-Based Professional Development for Teachers : a Cost-Effective Philippine Experiment*. Department of Education. *Republic of the Philippines*, 15(2), 157–169.

Gagne, R. M. (1970). *The Condition of Learning*. New York: Holt, Rinchart and Winston.

Good, C. V. (1975). *Dictionary of Education*. New York: McGraw- Hill Book.

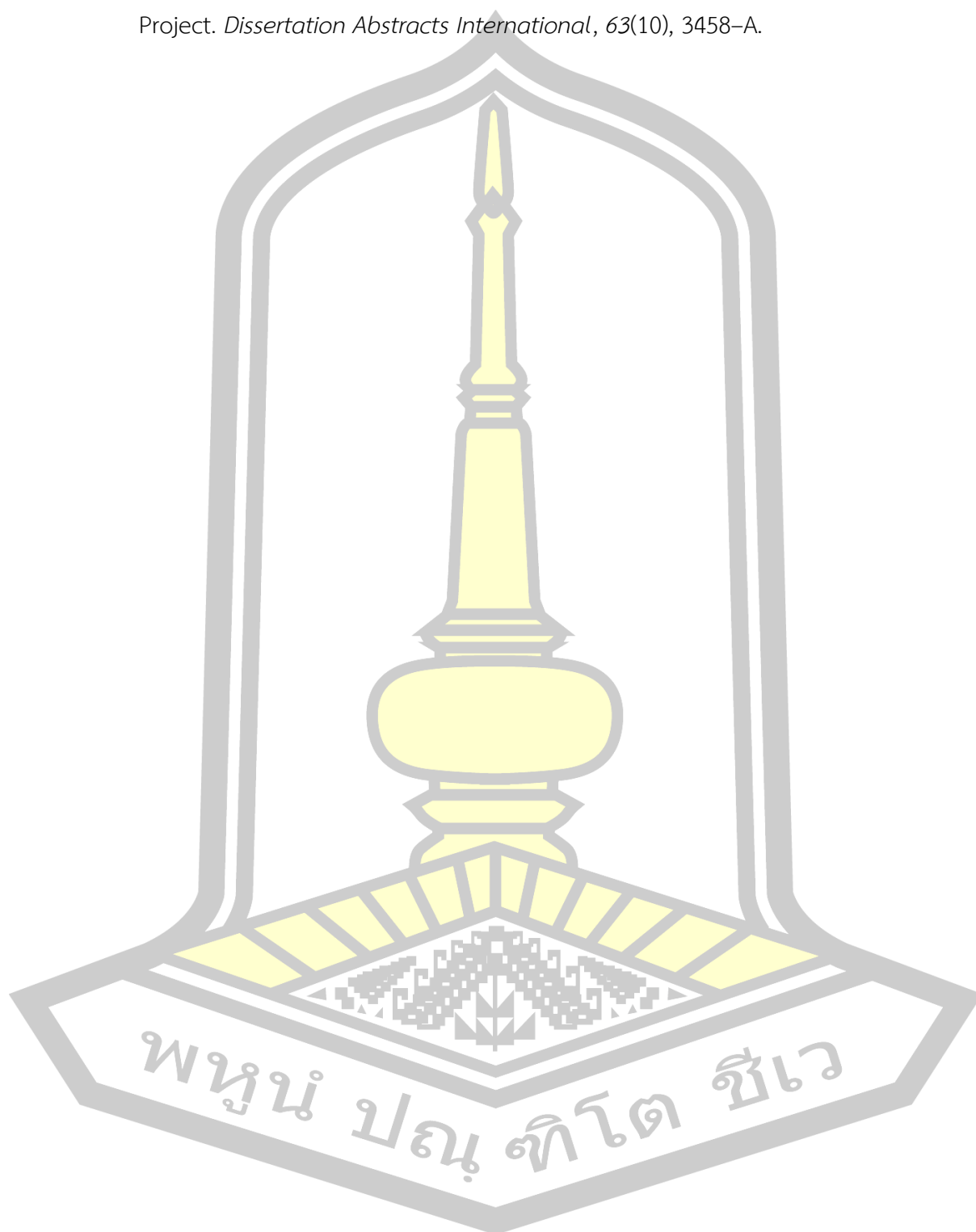
Greenwood, N. L. (2003). The Culture Fair : Reinventing Project - base Learning to Meet Current Standards. *Masters Abstracts International*, 42(2), 337.

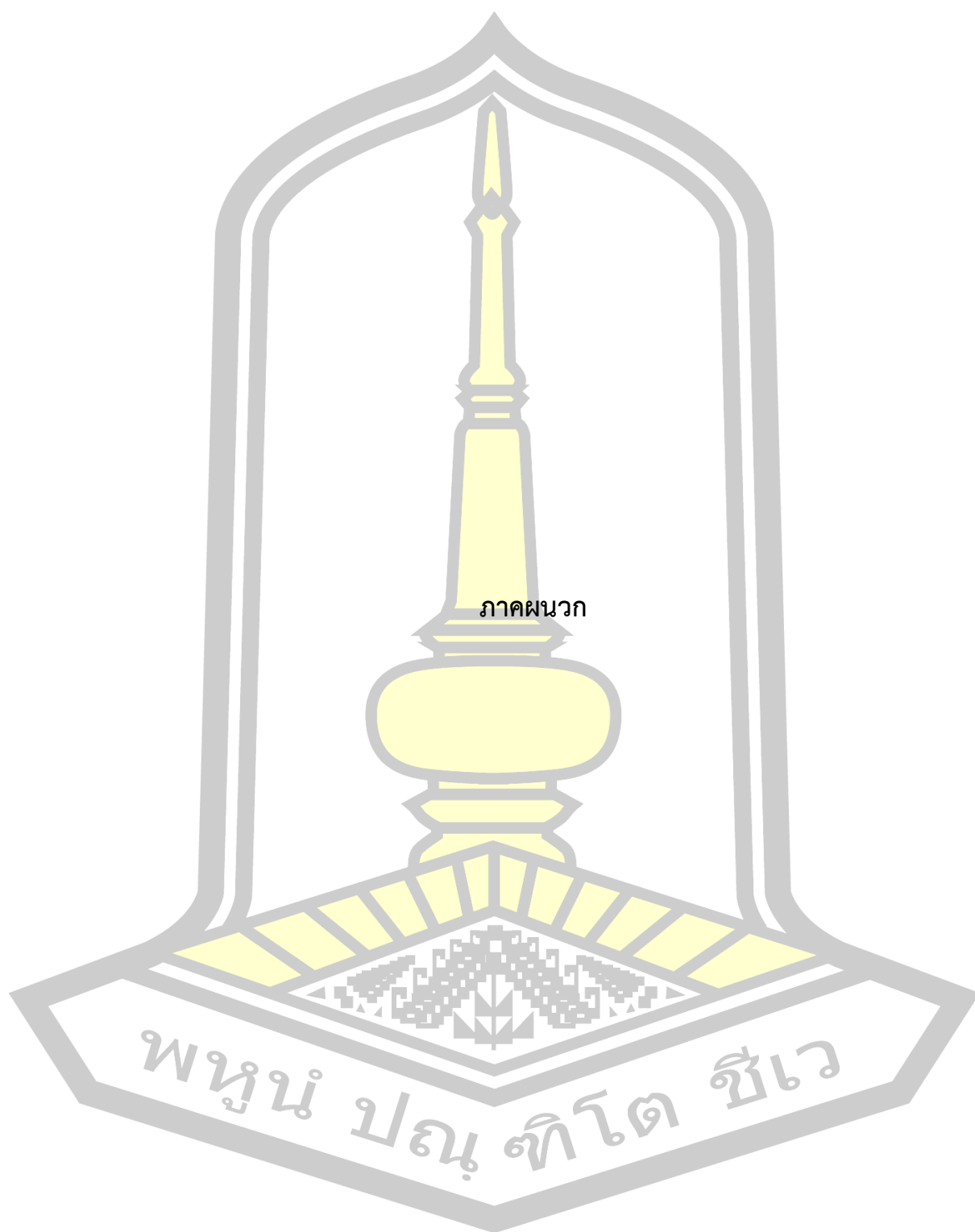
Guba, E. G. and Y. S. L. (1982). The Place of Values in Need Assessment. *Education Evaluation and Policy Analysis*, 4(3), 311–320.

- Hargrave, O. S. (2004). We are All Learning Here : Project-based Learning in the Classroom. *Masters Abstracts International*, 42(2), 395.
- Hills, P. J. A. (1982). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Hong, P.Y., A. S. and S. N. (2009). A Bottom-up Definition of Self-sufficiency : Voices from Low-income Jobseekers. *Qualitative Social Work*, 8(3), 357–376.
- Hough, J.B and Duncan, J. K. (1970). *Teaching : Description and Analysis*. Ontario: Addison-Wesley Publishing company.
- Kaufman, R., A. M. R. and H. M. (1993). *Need Assessment : A user's Guide*. Englewood Cliffs. New York: Educational Technology Publications.
- Krejcie, R. V. and D. W. M. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Moore, K. D. (1992). *Classroom teaching skills*. New York: McGraw-Hill.
- Niesz, T. M. (2003). The Project Approach to Learning : How the Project Approach Provides Opportunities for Authentic Learning. *Masters Abstracts International*, 42(2), 378.
- Sapper, J. G. (2004). A Research Study Measuring the Effects of a Frequency-of – Communication Norm and Project Completion on Group Trust Levels in Temporary Virtual School Work Groups. *Dissertation Abstracts International*, 64(7), 2337–A.
- Talevski, Janusheva, P. (2012). Teachers's Development in Relation to Evaluation - Learning team as a Possibility for more Effective Assessment of Student's Achievement. *Talevski, Janusheva, Pejchinovaka*, 7(1), 44–57.

Wahl, B. N. (2003). Teaching Introductory College Mathematics with Learning Style

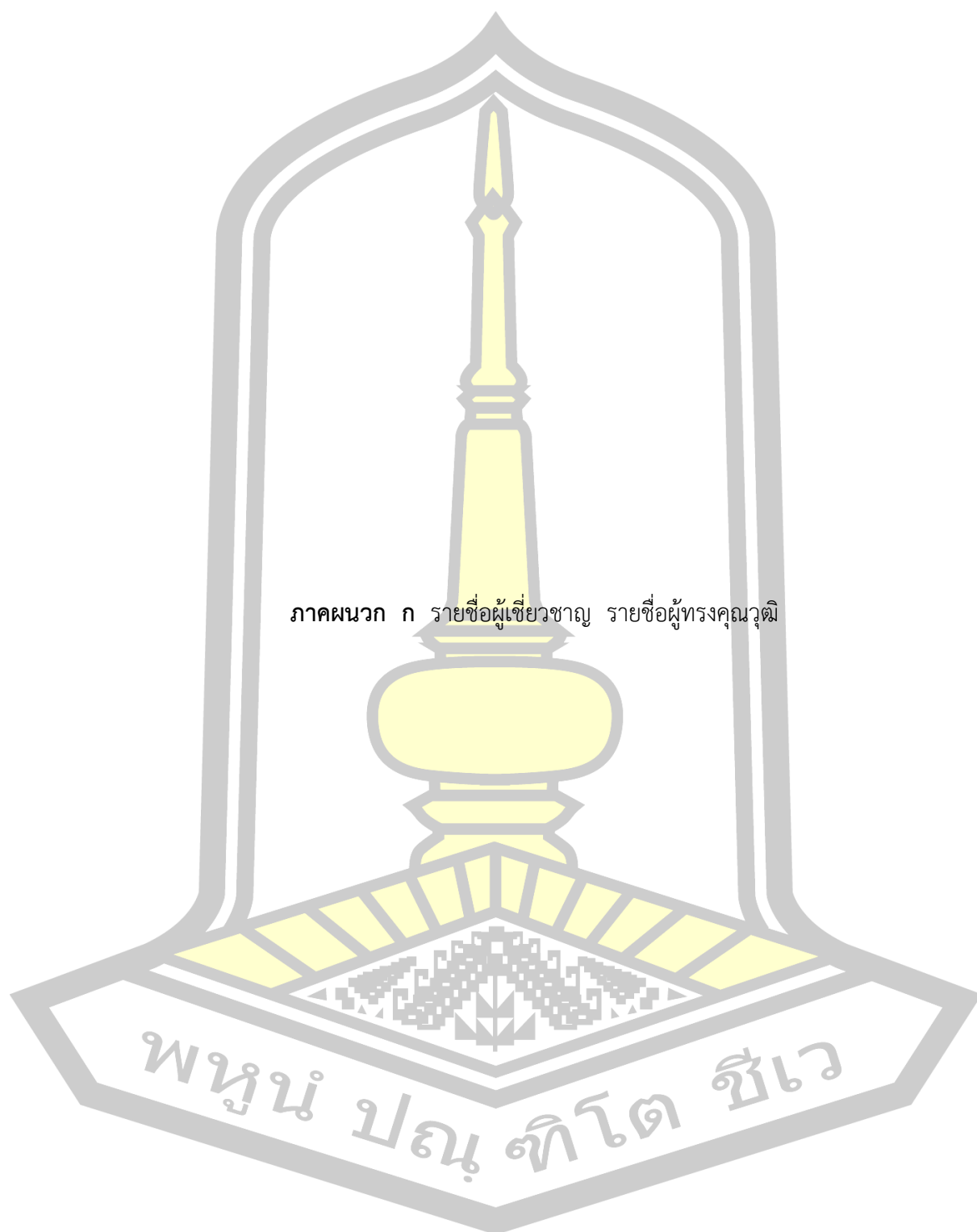
Project. *Dissertation Abstracts International*, 63(10), 3458-A.

ภาคผนวก

พหุ ประทีป ชัยเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

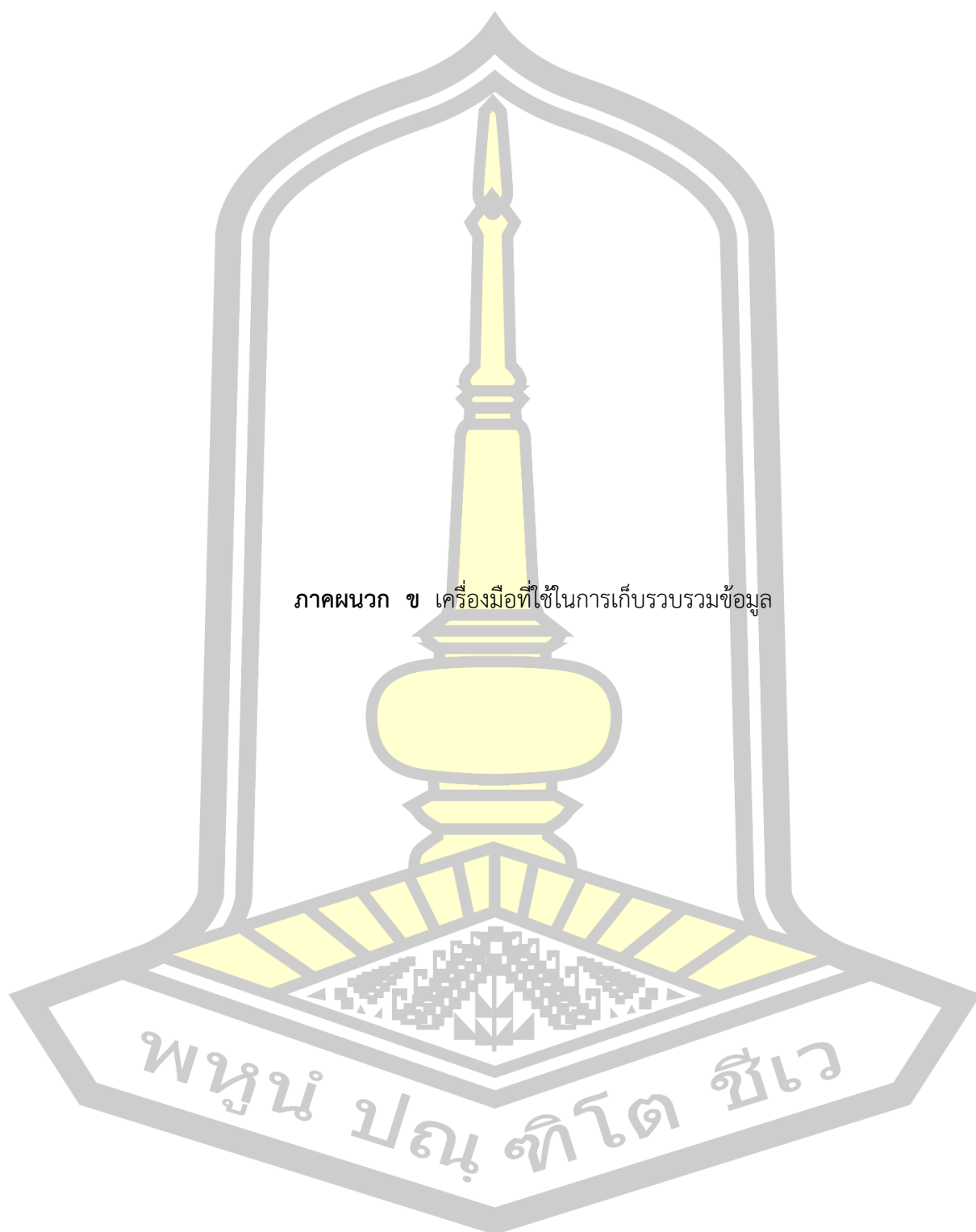
1. นางธนิศา กุลสุวรรณ คุณวุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
2. นางสุมิตรา ภูผาลา คุณวุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๑ กาฬสินธุ์พิทยาสีธิ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
3. นายมานิต เหลื่อมกุ่มमार คุณวุฒิ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๔ เฉลิมพระเกียรติ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
4. นายคงเดช หรบวรรณ คุณวุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สังกัดเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
5. อาจารย์ ดร.ทัศน์ศิริรินทร์ สว่างบุญ คุณวุฒิ ค.ด. (การวัดและประเมินผล
การศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา สังกัด มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายกฤษกร สัตย์บัณฑิต คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
2. นางสาวสมลักษณ์ สุวรรณพรหมา คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอนางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
3. นายวิชัย พรหมเกตุ คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
สำนักการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
4. นายสมศักดิ์ นิลผาย คุณวุฒิ ศษ.ม. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
5. นายยุทธ วงษ์ศิริ คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
6. นายนภดล วัฒยา คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบัวขาว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
7. นายสถิตพงษ์ บงศรีดา คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๒ วัดสว่างคงคา สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
8. นางศศิพรรณ โพธิแทน คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล ๓ วัดเหนือ สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
9. นางวัชรีย์ คำเดช คุณวุฒิ กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
โรงเรียนเทศบาล ๑ กาฬสินธุ์พิทยาสีธี สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

พหุบัณฑิตยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง : 1. แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น
2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

2. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

3. ขอความกรุณาท่านได้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อ โดยพิจารณาจากสภาพจริง
ของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของท่าน

4. การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบ
แบบสอบถามจากท่าน

5. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะใช้ใน
การศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยจะนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวม ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อหรือ
ก่อให้เกิด

ความเสียหายแก่ท่านหรือการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่และสถานศึกษาของท่านแต่ประการใด
ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากท่าน
เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางรัฐชิตากานต์ จรรย์โกลม

นิสิตระดับปริญญาโทหลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความซึ่งตรงกับความเป็นจริง
เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่ง

- ผู้บริหารสถานศึกษา
 ครูผู้สอน

2. เพศ

- ชาย
 หญิง

3. อายุ

- น้อยกว่า 30 ปี
 30 - 40 ปี
 41 - 50 ปี
 มากกว่า 50 ปี

4. วุฒิการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี
 ป.บัณฑิต
 ปริญญาโท
 ปริญญาเอก

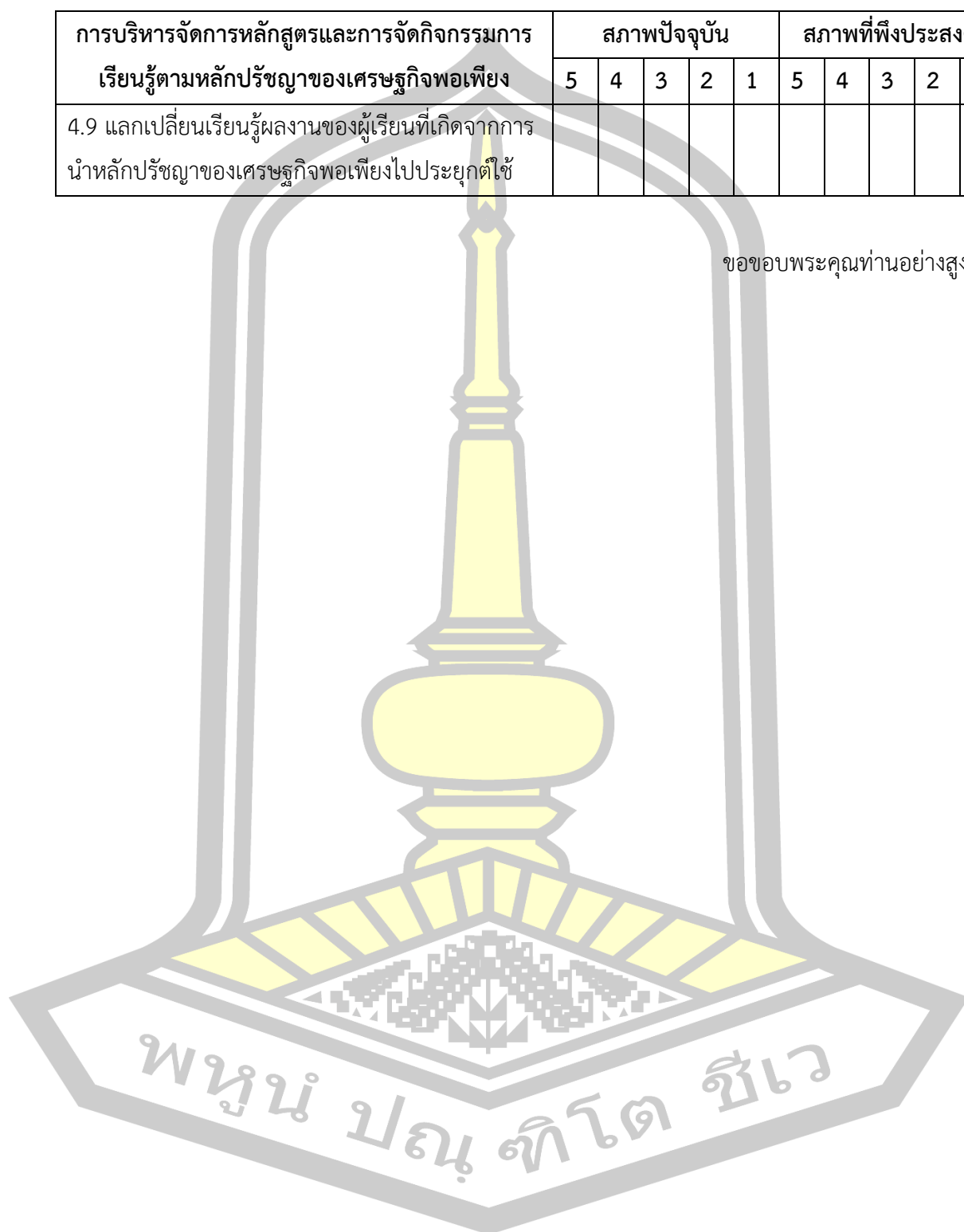
5. ประสบการณ์ทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี
 5-10 ปี
 10 ปีขึ้นไป

พุทธนิพนธ์ วิทยาลัยเทคโนโลยี ชีวะ

การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.9 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้										

ขอขอบพระคุณท่านอย่างสูง

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Unstructured Interview)

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- คำชี้แจง :**
1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ใช้กับกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้แบบสัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 2. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้เกี่ยวข้อง
 3. ขอความกรุณาท่านได้แสดงความคิดเห็น และกรุณาระบุข้อความคิดเห็นให้ครบทุกข้อทุกประเด็น โดยพิจารณาจากสภาพจริงของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของท่าน
 4. การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์จากท่าน
 5. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ และจะใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น โดยจะนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวม ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบต่อหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ท่านหรือการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่และสถานศึกษาของท่านแต่ประการใด
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

พหุณ ปณ ทิโต ชเว

นางรัชชิตากานต์ จรรย์โกลม

นิสิตระดับปริญญาโทหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ – สกุล.....
- 1.2 สถานภาพ () ผู้บริหารสถานศึกษา () หัวหน้ากลุ่มสาระ () ครูผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 1.3 วันที่..... เดือน พ.ศ. ตั้งแต่เวลา ถึง
- 1.4 สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 ประเด็นในการสัมภาษณ์

ท่านมีการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของท่านในด้านต่างๆ ต่อไปนี้อย่างไรบ้าง

1. ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 ในสถานศึกษาของท่านได้ดำเนินการ อะไรบ้าง และดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 การดำเนินงานมีปัญหาหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 แนวทางการพัฒนา

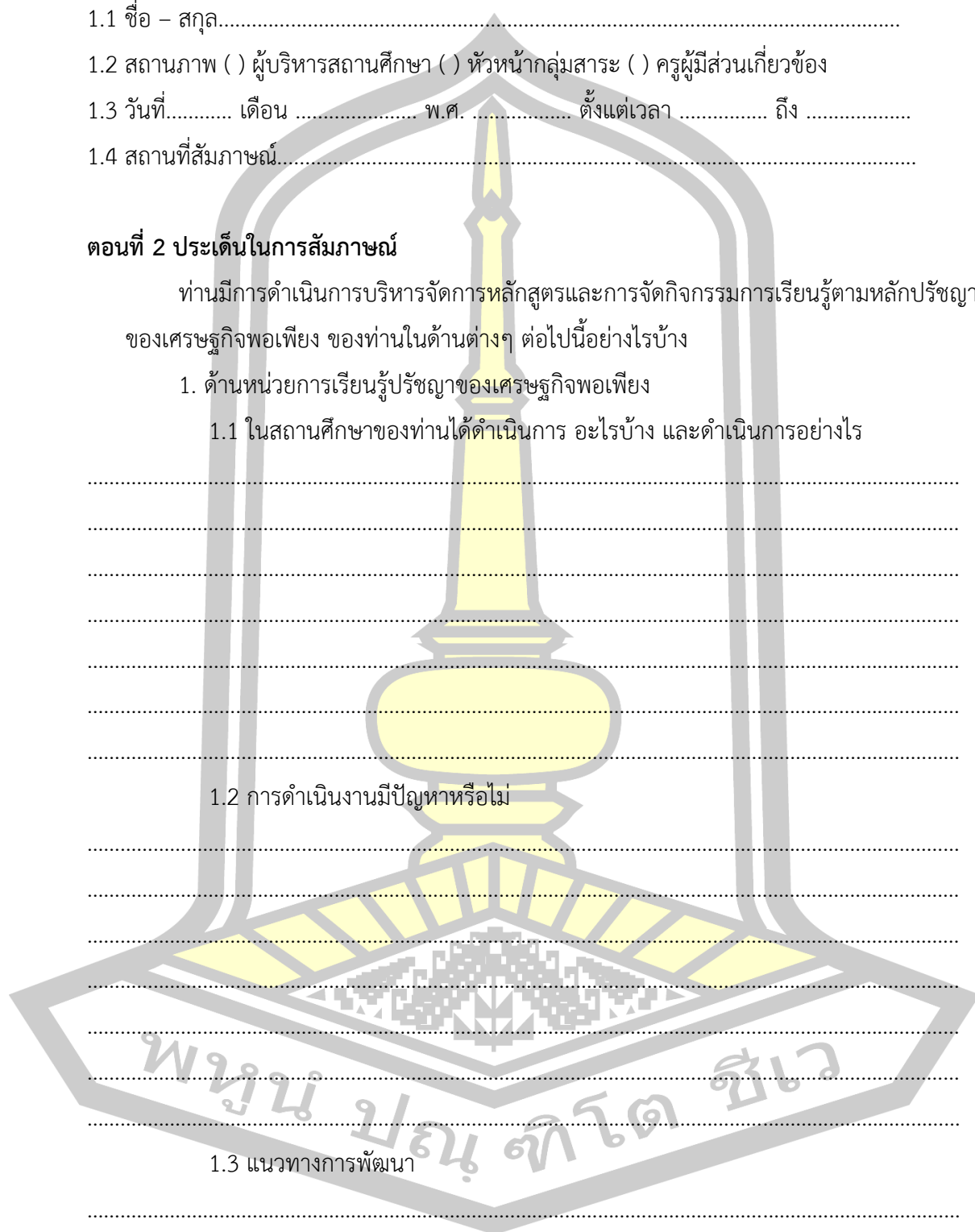
.....

.....

.....

.....

.....

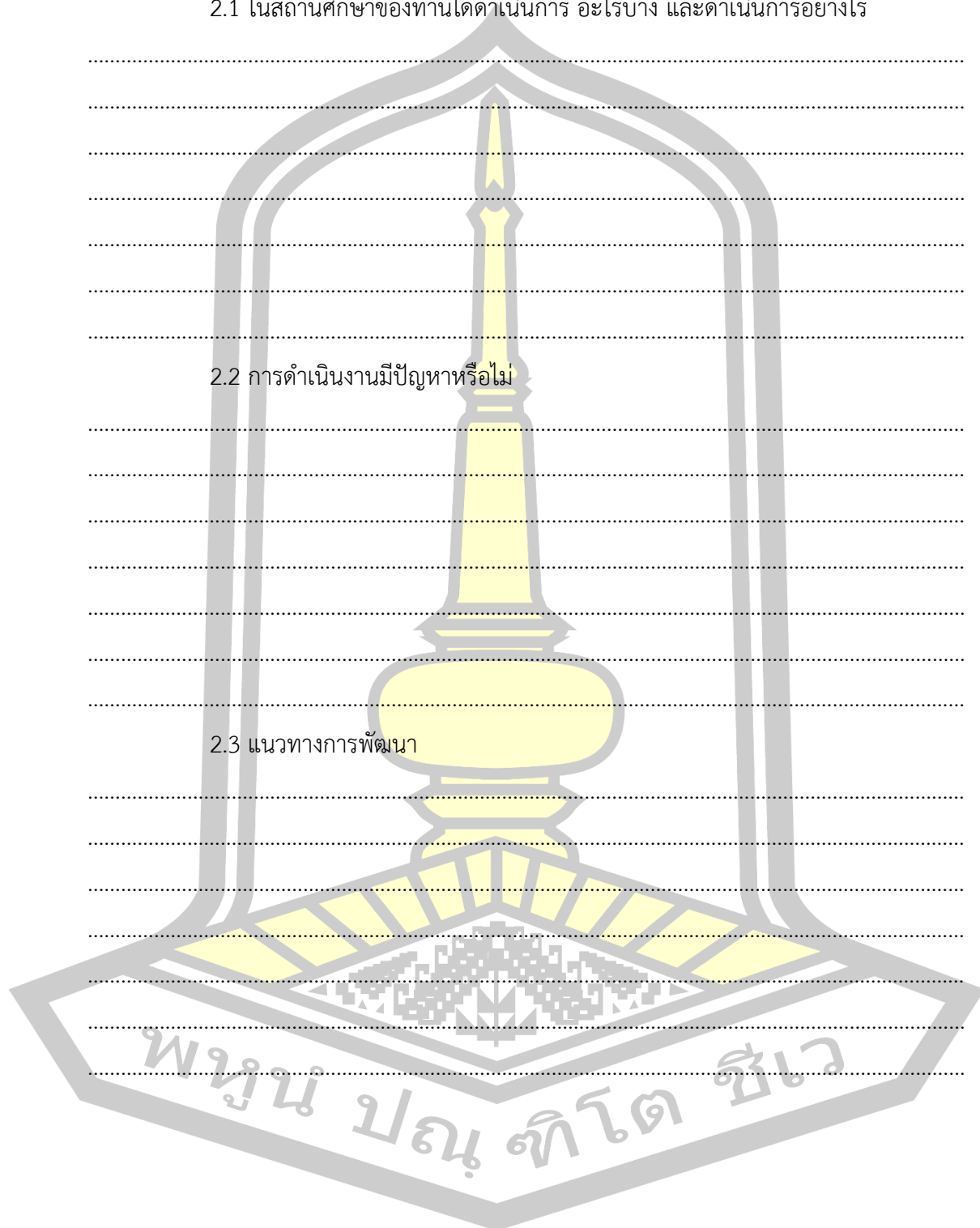

2. ด้านการบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ในสถานศึกษาของท่านได้ดำเนินการ อะไรบ้าง และดำเนินการอย่างไร

2.2 การดำเนินงานมีปัญหาหรือไม่

2.3 แนวทางการพัฒนา

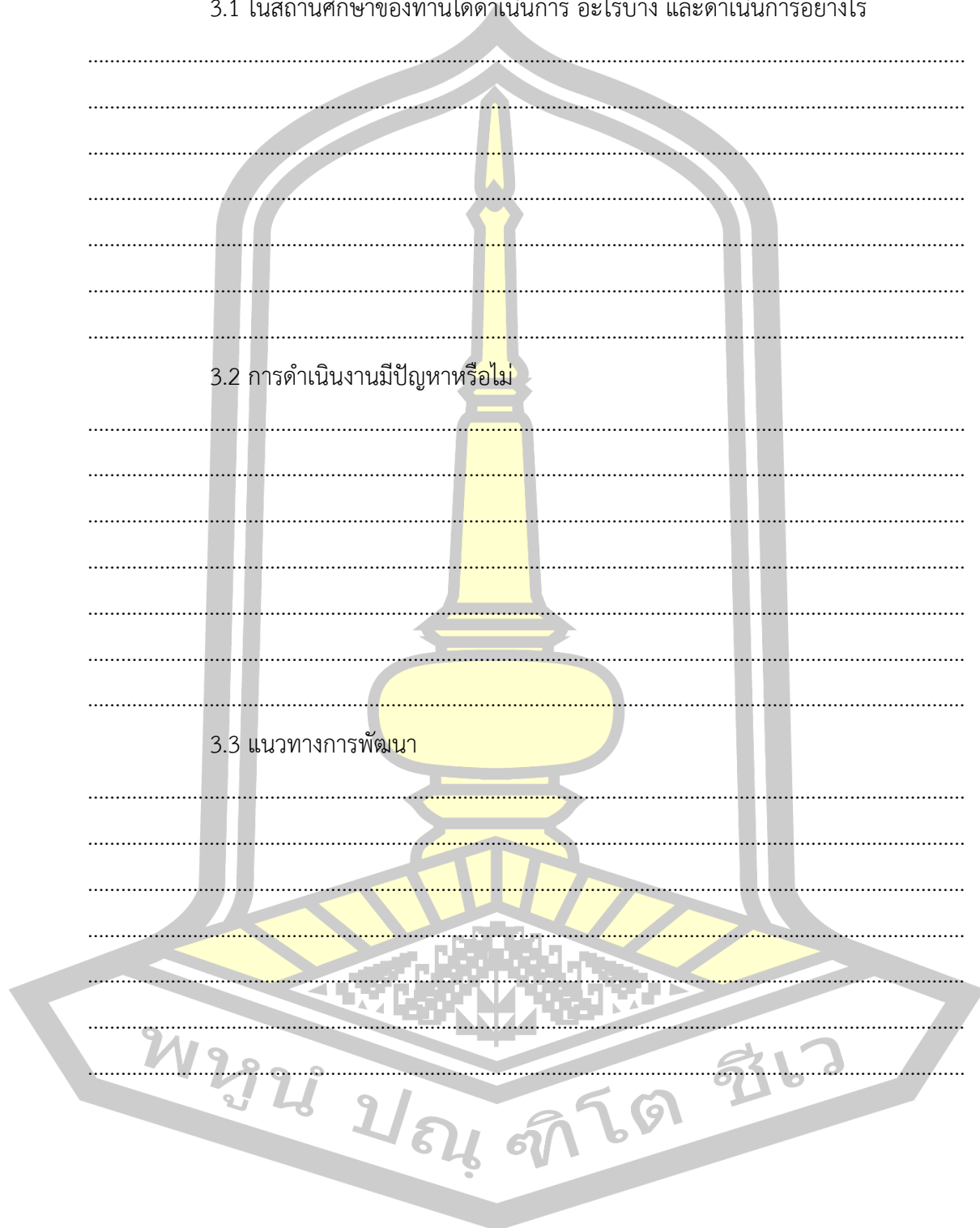

3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 ในสถานศึกษาของท่านได้ดำเนินการ อะไรบ้าง และดำเนินการอย่างไร

3.2 การดำเนินงานมีปัญหาหรือไม่

3.3 แนวทางการพัฒนา

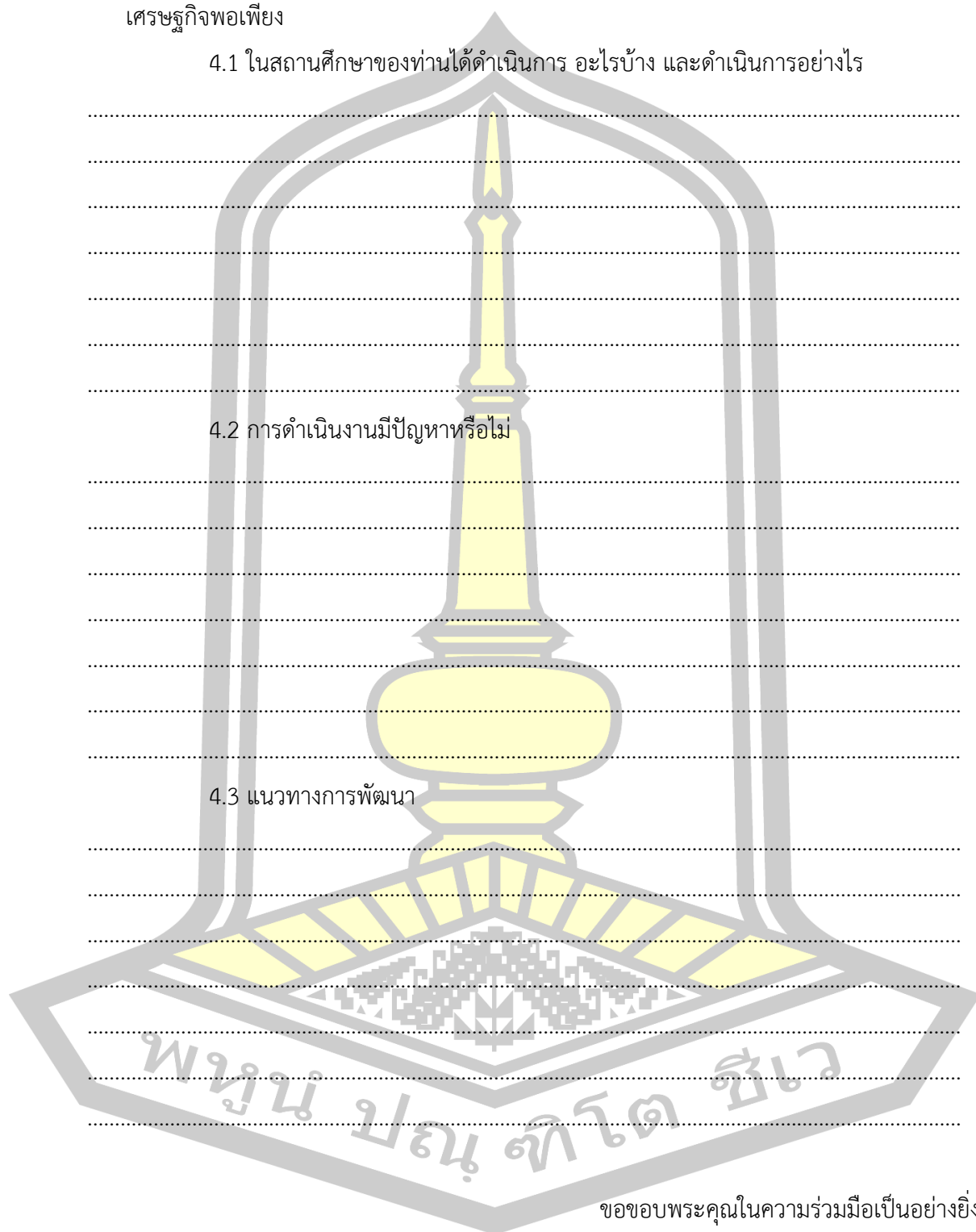

4. ด้านการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1 ในสถานศึกษาของท่านได้ดำเนินการ อะไรบ้าง และดำเนินการอย่างไร

4.2 การดำเนินงานมีปัญหาหรือไม่

4.3 แนวทางการพัฒนา

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วน

จังหวัดกาฬสินธุ์

แนวทางพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
1.หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
1.1 สถานศึกษามีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้		
1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
1.3 ดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		
1.4 มีแผนและเครื่องมือในการนิเทศติดตามประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		

<p>แนวทางพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ</p>	<p>แก้ไขเป็น</p>
<p>1.5 นำผลการนิเทศติดตามไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>1.6 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>1.7 พิจารณาเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>1.8 นำข้อเสนอแนะที่ได้มาแก้ไขปัญหาปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>1.9 มีการเผยแพร่หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถเป็นแบบอย่างได้</p>		
<p>1.10 จัดหาเอกสารหลักสูตรและเชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาให้ความรู้แก่คณะครู</p>		

<p>แนวทางพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ</p>	<p>แก้ไขเป็น</p>
<p>1.11 สํารวจบริบทของโรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จะจัดทำขึ้น</p>		
<p>1.12 สอดแทรกและปลูกฝังให้นักเรียนได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาปรับใช้ในการเรียนรู้และการใช้ชีวิต</p>		
<p>2. การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้</p>		
<p>2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>2.2 เผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>2.3 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีคุณภาพ</p>		
<p>2.4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>2.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		

<p>แนวทางพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ</p>	<p>แก้ไขเป็น</p>
<p>2.6 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีหรือการเรียนรู้ศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>		
<p>2.7 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย</p>		
<p>2.8 พัฒนาชุมชนมาเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>2.9 ประชุมชี้แจงมอบนโยบายให้คณะครูได้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในทุกๆ กิจกรรมการเรียนการสอน</p>		
<p>2.10 ครูศึกษาวิธีการดำเนินการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการในเนื้อหาวิชาที่สอน โดยศึกษาจากวิทยากร ตำราและสื่ออิเล็กทรอนิกส์</p>		
<p>2.11 บรรจุหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าในหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p>		

<p>แนวทางพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ</p>	<p>แก้ไขเป็น</p>
<p>2.12 นักเรียนฝึกฝนทักษะชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ</p>		
<p>3. สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>3.1 จัดหาสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>		
<p>3.2 ผลิตสื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>		
<p>3.3 ใช้สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>		
<p>3.4 เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p>		
<p>3.5 จัดทำแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา</p>		
<p>3.6 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา</p>		

<p>แนวทางพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ</p>	<p>แก้ไขเป็น</p>
<p>3.7 เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา</p>		
<p>3.8 มีส่วนร่วมในการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน</p>		
<p>3.9 มีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ สืบค้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน</p>		
<p>3.10 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน</p>		
<p>3.11 แต่ละฐานจะคำนึงถึงความเหมาะสมกับนักเรียนและบริบทของโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน</p>		
<p>3.12 ครูประจำฐานจะต้องให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้น จากนั้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะ</p>		

<p>แนวทางพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ</p>	<p>แก้ไขเป็น</p>
<p>3.13 แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจะมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้ความรู้ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามเพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน</p>		
<p>3.14 ทุกฐานจะปลูกฝังให้นักเรียนทราบว่า เป็นเรื่องที่คนทุกคนควรนำมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต</p>		
<p>4. การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>4.1 มีการจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>4.2 นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”</p>		
<p>4.3 มีวิธีการวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		
<p>4.4 รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>		

<p>แนวทางพัฒนาสู่การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ</p>	<p>แก้ไขเป็น</p>
<p>4.5 นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น</p>		
<p>4.6 จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>		
<p>4.7 เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>		
<p>4.8 ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>		
<p>4.9 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้</p>		
<p>4.10 การวัดผลประเมินผลโดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จากเรื่องที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือฐานการเรียนรู้</p>		
<p>4.11 การใช้เครื่องมือคือแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตดูการดำเนินชีวิตของนักเรียน</p>		

แนวทางพัฒนาสู่การบริหาร จัดการหลักสูตรและการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
4.12 จัดทำคู่มือการเข้าฐาน เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง และง่ายต่อการวัดผลประเมินผล		

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมิน

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง : 1. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ฉบับนี้ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผลการศึกษาศาษาปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

2. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้แต่ละข้ออย่างน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือที่มีตัวเลขแสดงระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความเหมาะสม / ความเป็นไปได้การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. กรณีที่ท่านเห็นว่า มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ กรุณาระบุท้ายแบบประเมิน

พัฒนา บณ ติโต บณ

ข้อ ที่	แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2	นำผลที่ได้จากการวัดผลและประเมินผลมาใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ “อยู่อย่างพอเพียง”										
3	รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
4	นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ สัมฤทธิ์ผลมากยิ่งขึ้น										
5	จัดแสดงผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้										
6	เผยแพร่ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้										
7	ประกวดผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้										
8	การวัดผลประเมินผลโดยให้นักเรียนถอดบทเรียน จาก เรื่องที่เรียน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียนหรือ แหล่งเรียนรู้										
9	เครื่องมือที่ใช้คือแบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตดูการ ดำเนินชีวิตของนักเรียน										
10	จัดทำคู่มือการเข้าใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อให้มีแนวทาง ปฏิบัติที่ถูกต้องและง่ายต่อการวัดผลประเมินผล										

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

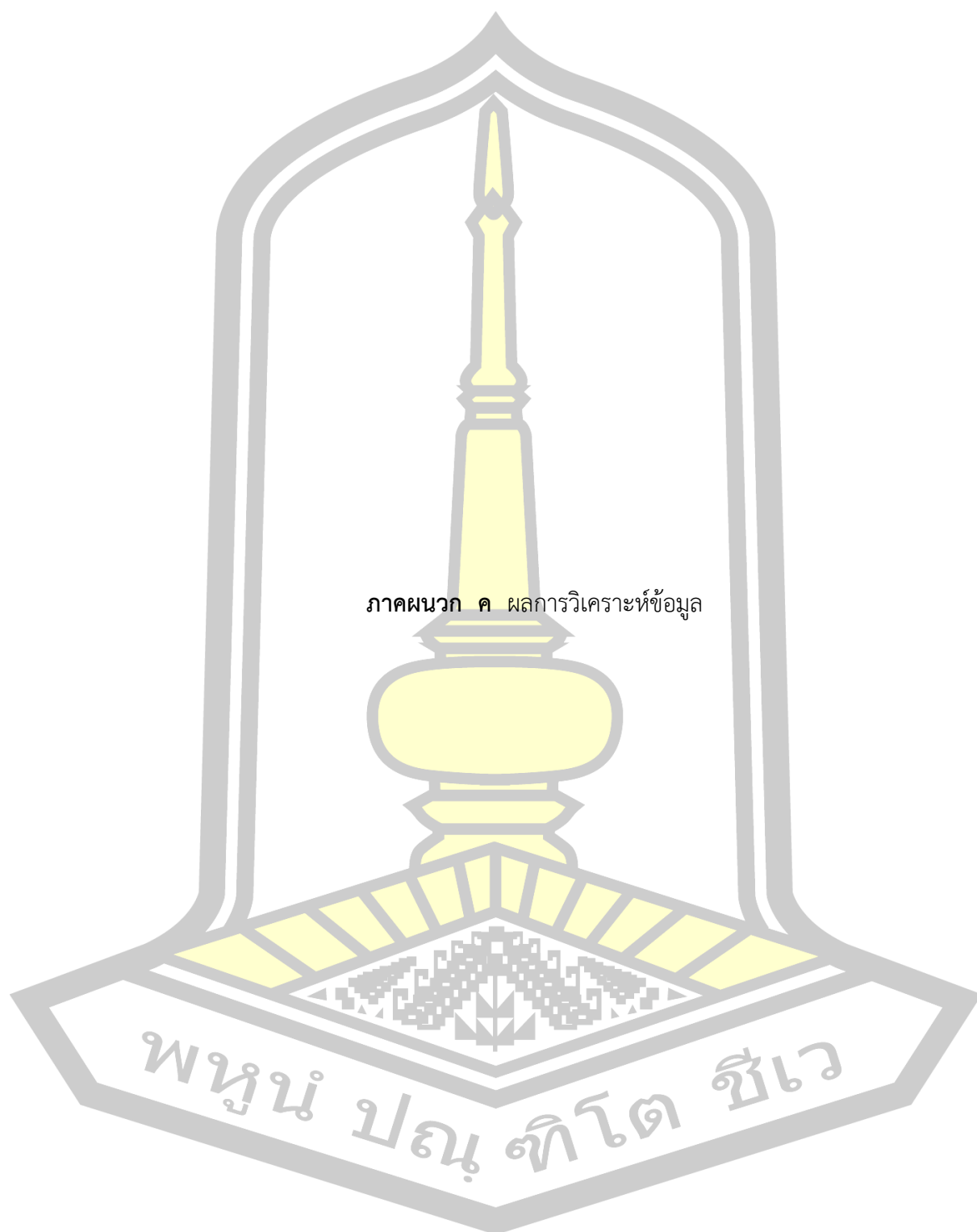
.....

.....

.....

.....

.....

ตาราง 26 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ

สถานภาพ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	CumulativePercent
Valid	ผู้บริหารสถานศึกษา	14	6.3	6.3	6.3
	ครูผู้สอน	207	93.7	93.7	100.0
	Total	221	100.0	100.0	
เพศ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	87	39.4	39.4	39.4
	หญิง	134	60.6	60.6	100.0
	Total	221	100.0	100.0	
อายุ					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า 30 ปี	10	4.5	4.5	4.5
	30 - 40 ปี	53	24.0	24.0	28.5
	41 - 50 ปี	98	44.3	44.3	72.9
	มากกว่า 50 ปี	60	27.1	27.1	100.0
	Total	221	100.0	100.0	
วุฒิการศึกษา					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปริญญาตรี	135	61.1	61.1	61.1
	ป.บัณฑิต	11	5.0	5.0	66.1
	ปริญญาโท	75	33.9	33.9	100.0
	Total	221	100.0	100.0	
ประสบการณ์					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ต่ำกว่า 5 ปี	24	10.9	10.9	10.9
	5 - 10 ปี	125	56.6	56.6	67.4
	10 ปีขึ้นไป	72	32.6	32.6	100.0
	Total	221	100.0	100.0	

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการ
หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับ
โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a1	221	3	5	4.30	.722
a2	221	3	5	4.41	.586
a3	221	3	5	4.29	.679
a4	221	3	5	3.88	.584
a5	221	3	5	3.96	.706
a6	221	3	5	4.45	.805
a7	221	3	5	4.48	.685
a8	221	3	5	4.01	.812
a9	221	3	5	3.97	.587
a10	221	3	5	4.67	.499
b1	221	3	5	4.54	.559
b2	221	3	5	4.63	.561
b3	221	3	5	4.59	.577
b4	221	3	5	4.59	.553
b5	221	3	5	4.51	.651
b6	221	3	5	4.60	.584
b8	221	3	5	4.47	.643
b7	221	3	5	4.66	.493
c1	221	3	5	4.34	.687
c2	221	3	5	4.26	.721
c3	221	3	5	4.21	.752
c4	221	3	5	4.11	.745
c5	221	3	5	4.26	.901
c6	221	3	5	4.48	.630
c7	221	3	5	4.30	.728
c8	221	3	5	4.35	.611
c9	221	3	5	4.33	.835

ตาราง 27 (ต่อ)

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
c10	221	3	5	4.38	.688
d1	221	3	5	4.33	.770
d2	221	3	5	4.31	.766
d3	221	3	5	4.09	.675
d4	221	3	5	4.27	.700
d5	221	3	5	4.38	.745
d6	221	3	5	4.24	.675
d7	221	3	5	4.32	.781
d8	221	3	5	4.38	.738
d9	221	3	5	4.15	.714
totala	221	3.70	4.80	4.2434	.25066
totalb	221	3.00	5.00	4.5741	.47384
totalc	221	3.50	4.90	4.3036	.31836
totald	221	3.78	4.78	4.2735	.31094
totaltotal	221	3.82	4.79	4.3487	.20932
Valid N (listwise)	221				

ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพพึงประสงค์ การบริหารจัดการ หลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a1	221	3	5	4.59	.554
a2	221	3	5	4.48	.698
a3	221	3	5	4.46	.599
a4	221	3	5	4.48	.651
a5	221	3	5	4.41	.699
a6	221	3	5	4.56	.590
a7	221	3	5	4.58	.587
a8	221	3	5	4.47	.643
a9	221	3	5	4.32	.680
a10	221	3	5	4.69	.493
b1	221	3	5	4.57	.557
b2	221	3	5	4.63	.561
b3	221	3	5	4.62	.573
b4	221	3	5	4.62	.549
b5	221	3	5	4.54	.650
b6	221	3	5	4.62	.580
b7	221	3	5	4.49	.644
b8	221	3	5	4.69	.482
c1	221	3	5	4.48	.630
c2	221	3	5	4.55	.642
c3	221	3	5	4.57	.565
c4	221	3	5	4.51	.672
c5	221	3	5	4.51	.658
c6	221	3	5	4.56	.597

ตาราง 28 (ต่อ)

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
c7	221	3	5	4.62	.530
c8	221	3	5	4.60	.544
c9	221	3	5	4.44	.740
c10	221	3	5	4.48	.644
d1	221	3	5	4.34	.712
d2	221	3	5	4.42	.680
d3	221	3	5	4.29	.660
d4	221	3	5	4.44	.656
d5	221	3	5	4.40	.671
d6	221	3	5	4.40	.665
d7	221	3	5	4.46	.710
d8	221	3	5	4.54	.677
d9	221	3	5	4.34	.687
totala	221	3.20	5.00	4.5018	.41974
totalb	221	3.00	5.00	4.5973	.46543
totalc	221	3.40	5.00	4.5317	.40384
totald	221	3.22	5.00	4.4052	.39727
totaltotal	221	3.59	5.00	4.5032	.33283
Valid N (listwise)	221				

ตาราง 29 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{Modified}) โดยรวม

ลำดับ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ค่า PNI	ลำดับ
a1	4.30	4.59	0.067	9
a2	4.41	4.48	0.016	26
a3	4.29	4.46	0.040	15
a4	3.88	4.48	0.155	1
a5	3.96	4.41	0.114	3
a6	4.45	4.56	0.025	22
a7	4.48	4.58	0.022	24
a8	4.01	4.47	0.115	2
a9	3.97	4.32	0.088	5
a10	4.67	4.69	0.004	35
b1	4.54	4.57	0.007	28
b2	4.63	4.63	0.000	37
b3	4.59	4.62	0.007	29
b4	4.59	4.62	0.007	30
b5	4.51	4.54	0.007	27
b6	4.6	4.62	0.004	34
b7	4.66	4.69	0.006	31
b8	4.47	4.49	0.004	33
c1	4.34	4.48	0.032	19
c2	4.26	4.55	0.068	8
c3	4.21	4.57	0.086	6
c4	4.11	4.51	0.097	4
c5	4.26	4.51	0.059	10
c6	4.48	4.56	0.018	25
c7	4.3	4.62	0.074	7
c8	4.35	4.6	0.057	11

ตาราง 29 (ต่อ)

ลำดับ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ค่า PNI	ลำดับ
c9	4.33	4.44	0.025	21
c10	4.38	4.48	0.023	23
d1	4.33	4.34	0.002	36
d2	4.31	4.42	0.026	20
d3	4.09	4.29	0.049	12
d4	4.27	4.44	0.040	14
d5	4.38	4.4	0.005	32
d6	4.24	4.4	0.038	16
d7	4.32	4.46	0.032	18
d8	4.38	4.54	0.037	17
d9	4.15	4.34	0.046	13
Totala	4.2434	4.5018	0.061	1
Totalb	4.5741	4.5973	0.005	4
Totalc	4.3036	4.5317	0.053	2
Totald	4.2735	4.4052	0.031	3
totaltotal	4.3487	4.5032	0.036	

ตาราง 30 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{Modified}) ด้านหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ค่า PNI	ลำดับ
a1	4.30	4.59	0.067	5
a2	4.41	4.48	0.016	9
a3	4.29	4.46	0.040	6
a4	3.88	4.48	0.155	1
a5	3.96	4.41	0.114	3
a6	4.45	4.56	0.025	7
a7	4.48	4.58	0.022	8
a8	4.01	4.47	0.115	2
a9	3.97	4.32	0.088	4
a10	4.67	4.69	0.004	10

ตาราง 31 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{Modified}) ด้านการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ลำดับ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ค่า PNI	ลำดับ
b1	4.54	4.57	0.007	1
b2	4.63	4.63	0.000	8
b3	4.59	4.62	0.007	1
b4	4.59	4.62	0.007	1
b5	4.51	4.54	0.007	1
b6	4.6	4.62	0.004	6
b7	4.47	4.49	0.004	6
b8	4.66	4.69	0.006	5

ตาราง 32 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{Modified}) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ค่า PNI	ลำดับ
c1	4.34	4.48	0.032	7
c2	4.26	4.55	0.068	4
c3	4.21	4.57	0.086	2
c4	4.11	4.51	0.097	1
c5	4.26	4.51	0.059	5
c6	4.48	4.56	0.018	10
c7	4.3	4.62	0.074	3
c8	4.35	4.6	0.057	6
c9	4.33	4.44	0.025	8
c10	4.38	4.48	0.023	9

ตาราง 33 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (PNI_{Modified}) ด้านการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับ	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ค่า PNI	ลำดับ
d1	4.33	4.34	0.002	9
d2	4.31	4.42	0.026	7
d3	4.09	4.29	0.049	1
d4	4.27	4.44	0.040	3
d5	4.38	4.4	0.005	8
d6	4.24	4.4	0.038	4
d7	4.32	4.46	0.032	6
d8	4.38	4.54	0.037	5
d9	4.15	4.34	0.046	2

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของทางการบริหารจัดการหลักสูตร และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน

1. ประเมินความเหมาะสม

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a1	9	4	5	4.67	.500
a2	9	4	5	4.67	.500
a3	9	3	5	4.44	.726
a4	9	4	5	4.67	.500
a5	9	4	5	4.89	.333
a6	9	4	5	4.56	.527
a7	9	3	5	4.33	.707
a8	9	4	5	4.44	.527
b1	9	4	5	4.44	.527
b2	9	3	5	4.44	.726
b3	9	3	5	4.56	.726
b4	9	4	5	4.67	.500
b5	9	3	5	4.44	.726
b6	9	4	5	4.56	.527
b7	9	3	5	4.44	.726
b8	9	4	5	4.56	.527
b9	9	4	5	4.67	.500
c1	9	4	5	4.33	.500
c2	9	3	5	4.44	.726
c3	9	3	5	4.56	.726
c4	9	4	5	4.56	.527
c5	9	3	5	4.44	.726
c6	9	4	5	4.56	.527
c7	9	3	5	4.44	.726

ตาราง 34 (ต่อ)

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
c8	9	3	5	4.44	.726
c9	9	4	5	4.78	.441
c10	9	3	5	4.22	.667
c11	9	3	5	4.33	.707
d1	9	3	5	4.56	.726
d2	9	3	5	4.56	.726
d3	9	3	5	4.44	.726
d4	9	4	5	4.78	.441
d5	9	3	5	4.44	.726
d6	9	4	5	4.56	.527
d7	9	4	5	4.67	.500
d8	9	4	5	4.67	.500
d9	9	4	5	4.44	.527
d10	9	4	5	4.33	.500
totalA	9	4.00	4.88	4.5833	.27243
totalB	9	4.11	5.00	4.5309	.28748
totalC	9	4.00	4.73	4.4646	.27061
totalD	9	4.30	4.80	4.5444	.19437
TOTAL	9	4.19	4.79	4.5308	.19591
Valid N (listwise)	9				

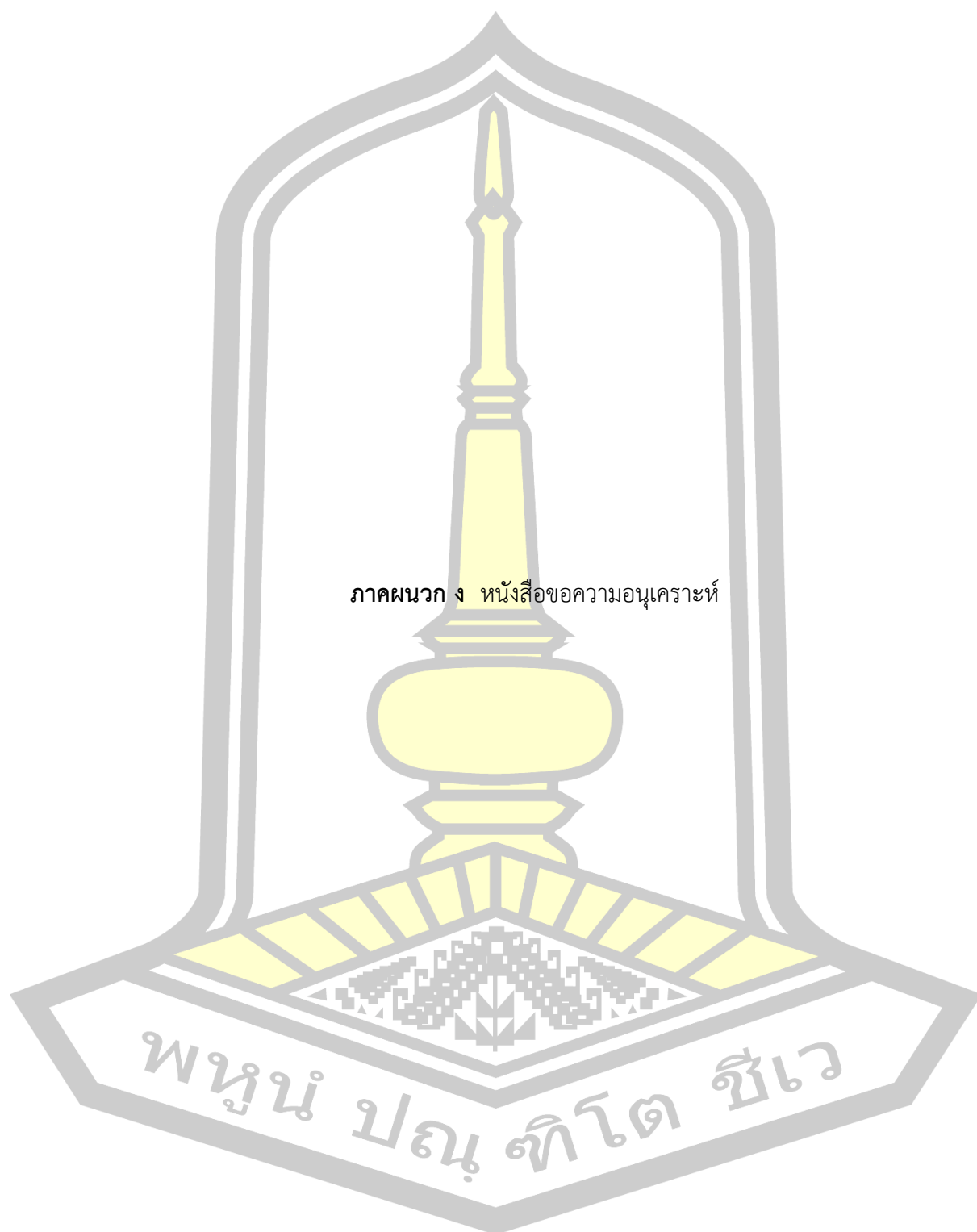

2. ประเมินความเป็นไปได้

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
a1	9	4	5	4.78	.441
a2	9	4	5	4.56	.527
a3	9	3	5	4.44	.726
a4	9	4	5	4.67	.500
a5	9	4	5	4.89	.333
a6	9	3	5	4.56	.726
a7	9	3	5	4.33	.707
a8	9	3	5	4.22	.667
b1	9	3	5	4.56	.726
b2	9	3	5	4.33	.707
b3	9	3	5	4.11	1.054
b4	9	4	5	4.67	.500
b5	9	3	5	4.33	.866
b6	9	4	5	4.67	.500
b7	9	3	5	4.56	.726
b8	9	4	5	4.67	.500
b9	9	4	5	4.67	.500
c1	9	3	5	4.22	.667
c2	9	3	5	4.33	.707
c3	9	3	5	4.44	.882
c4	9	4	5	4.67	.500
c5	9	3	5	4.44	.726
c6	9	3	5	4.56	.726
c7	9	3	5	4.44	.726
c8	9	3	5	4.56	.726
c9	9	4	5	4.78	.441

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
c10	9	3	5	4.11	.782
c11	9	3	5	4.11	.782
d1	9	3	5	4.67	.707
d2	9	3	5	4.56	.726
d3	9	3	5	4.44	.726
d4	9	3	5	4.56	.726
d5	9	3	5	4.44	.882
d6	9	4	5	4.67	.500
d7	9	3	5	4.44	.726
d8	9	3	5	4.56	.726
d9	9	3	5	4.33	.707
d10	9	3	5	4.33	.707
totalA	9	4.00	5.00	4.5556	.33722
totalB	9	4.11	5.00	4.5062	.38933
totalC	9	4.00	4.73	4.4242	.23619
totalD	9	4.00	4.90	4.5000	.30000
TOTAL	9	4.19	4.86	4.4965	.25650
Valid N (listwise)	9				

ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์

พญูน์ ปณฺ ทิตฺ สีเว

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 2566

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

8 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางธนิศา กุลสุวรรณ

ด้วย นางรัฐชิตากานต์ จรรย์โกมล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี ผศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อารยา ปิยะกุล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0864553041

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ๖๕๔๑

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

20 ธันวาคม 2560

เรื่อง ขออนุญาตครูเกณฑ์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนดงมูลวิทยาคม

ด้วย นางรัชชิตากานต์ จรรย์โกมล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี ผศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

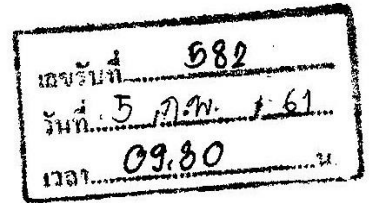
เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขออนุญาตครูจากท่านได้อนุญาตให้ นางรัชชิตากานต์ จรรย์โกมล เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)
รองคณบดีฝ่ายบริหารและแผน ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0864553041

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 813

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 มกราคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพหนองวิทยายน

ด้วย นางรัชชิตากานต์ จรรย์โกมล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัตตานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าศึกษาศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพหนองวิทยายน

ขอแสดงความนับถือ

 เพื่อโปรดทราบ

 เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

 เพื่อโปรดพิจารณาตั้งภาค

 เห็นความจำเป็น

ขอแสดงความนับถือ
- รศ. พันธุ์รัตน์
- ผศ. ดร. ชัยดิษฐ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและแผน ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0864553041

- ทราบ

มอบฝ่าย

วิภาส

รับที่.....	วันที่ 9 / 11-2561
ผู้รับ.....	จังหวัด

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 813

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 มกราคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนคุณวิทยาคาร ร้อยเอ็ด

ด้วย นางรัชชิตากานต์ จรรย์โกลม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน
เพื่อโปรดทราบเรื่อง ม. รัชชิตากานต์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้
ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)
รองคณบดีฝ่ายบริหารและแผน ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เพื่อโปรดทราบ

- เห็นควรมอบ

- กลุ่มบริหารวิชาการ
- กลุ่มบริหารงานบุคคล
- กลุ่มบริหารงบประมาณฯ
- กลุ่มบริหารทั่วไป
- ...

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0864553041

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 813

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 มกราคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เข้าศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดป่าไร่

ด้วย นางรัชชิตากานต์ จรรย์โกมล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเข้าศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการ			
เพื่อ	☒ ทราบ	☐ พิจารณา	
	☐ สั่งการ	☐ แต่งตั้ง	
ให้	โปรดทราบ ๑๙/๑/๒๕๖๑		
	☒ ทราบ	☐ คำเนินการ	☐ ปฏิบัติ
	ตามหนังสือนี้		

(นายสนธิ์ พันธุ์)
รองผู้อำนวยการสถานศึกษางานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0864553041(นางบุญศรี บรรเลงการ)
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จิตสุวรรณ์)
รองคณบดีฝ่ายบริหารและแผน ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(นายเรียม สวัสดิ์ผล)

ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดป่าไร่

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว 835

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

5 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายกฤษกร สัตย์บัณฑิต

ด้วย นางรัฐชิตากานต์ จรรย์โกมล นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนว
ทางการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับ
โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม.
การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี ผศ.ดร.สุธรรม ธรรมทัตตานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ
มีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิเทศนำข้อมูล
ที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

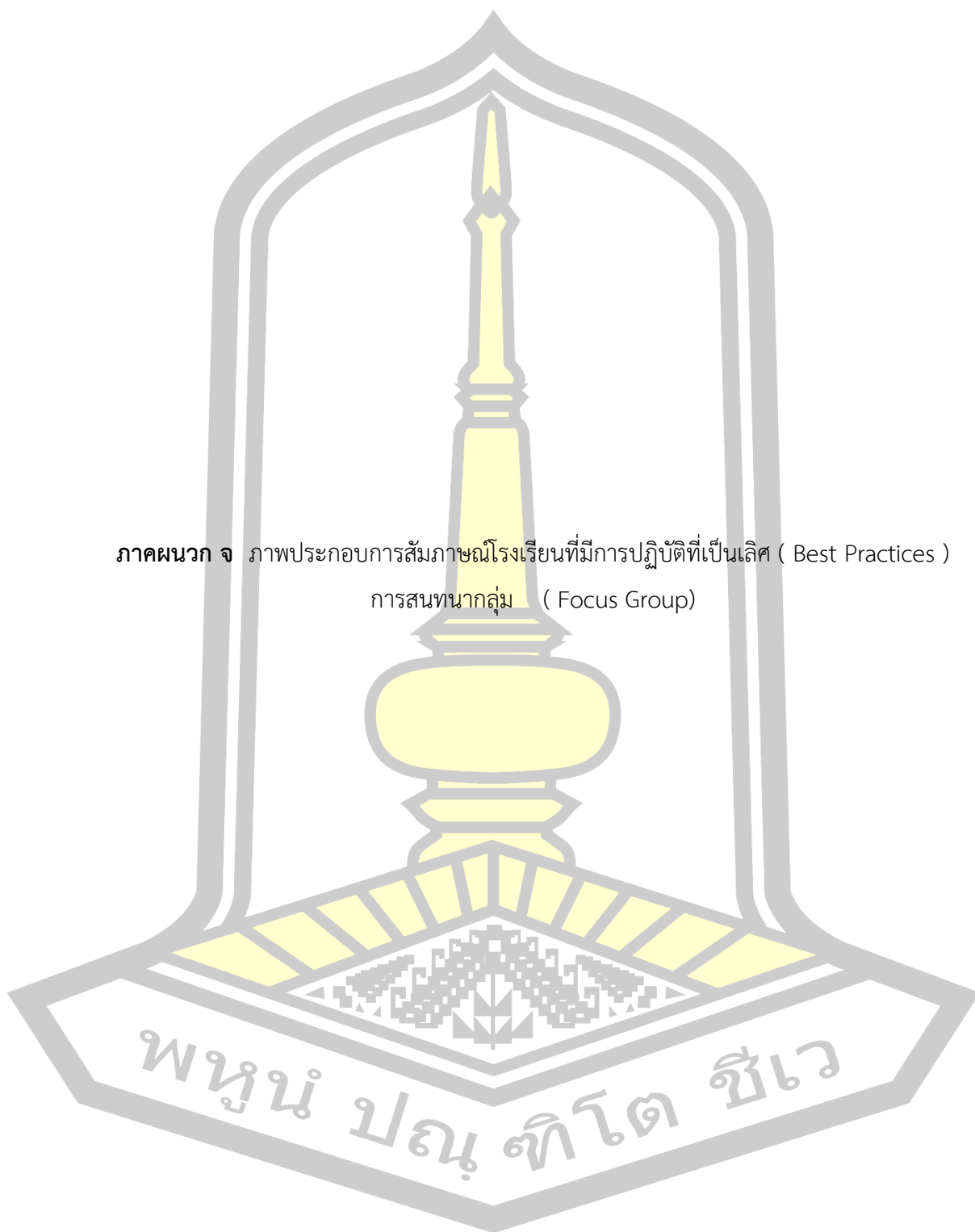
รองคณบดีฝ่ายบริหารและแผน ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174 เบอร์โทรนิสิต 0864553041

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0864553041

ภาคผนวก จ ภาพประกอบการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)
การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

พจนานุกรมศัพท์
การสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้เกี่ยวข้อง ในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) โรงเรียนเทศบาลวัดป่าเรไร จังหวัดร้อยเอ็ด

การสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้เกี่ยวข้อง ในโรงเรียนที่มีการ
ปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) โรงเรียนโพ้นทอง จังหวัดร้อยเอ็ด

พนม ปลูก ศึกษาศาสตร์

พหุบัณฑิต ชีวะ

การสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้เกี่ยวข้อง ในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) โรงเรียนเนนคุณวิทยาคาร รัชมิ่งคลาภิเษก จังหวัดชัยภูมิ

การจัดสนทนากลุ่ม จัดขึ้นเมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2561 เวลา 09.00 - 12.00 น.
ณ ห้องประชุมโรงเรียนเทศบาล ๔ เฉลิมพระเกียรติ เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง
จังหวัดกาฬสินธุ์

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางรัฐชิตากานต์ จรรย์โกมล
วันเกิด	วันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 97/1 ถนนดงปอ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู คศ.3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเทศบาล ๔ เฉลิมพระเกียรติ สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมือง กาฬสินธุ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2541 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2545 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2548 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2561 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ์ ปณุ์ ทิโต ชีเว